

**«ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՈՐԱԿԻ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵՆՏՐՈՆ»
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ**

**ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ
ՈՐԱԿԻ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ
ԿԵՆՏՐՈՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ**

**«ԵՐԵՎԱՆԻ ՎԱԼԵՐԻ ԲՐՅՈՒՍՈՎԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ
ԼԵԶՎԱՀԱՍՏԱՐԱԿԱԳԻՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻ
ԻՆՍՏԻՏՈՒՑԻՈՆԱԼ ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ
ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԶԵԿՈՒՅՑ**

Երևան – 2019

ՆԱԽԱԲԱՆ

«Երևանի Վ. Բրյուսովի անվան պետական լեզվահասարակագիտական համալսարան» հիմնադրամի (այսուհետ՝ ԵՊԼՀ) ինստիտուցիոնալ հավատարմագրումն իրականացվում է ուսումնական հաստատության նախաձեռնությամբ և նրա կողմից ներկայացված դիմումի հիման վրա: Հավատարմագրման գործընթացը կազմակերպվել և համակարգվել է «Մասնագիտական կրթության որակի ապահովման ազգային կենտրոն» հիմնադրամի (այսուհետ՝ ՈԱԱԿ) կողմից:

Իր գործողություններում ՈԱԱԿ-ն առաջնորդվել է ՀՀ կառավարության 2011 թվականի հունիսի 30-ի N 978-Ն որոշմամբ հաստատված «ՀՀ մասնագիտական կրթական ծրագրեր իրականացնող ուսումնական հաստատությունների և դրանց մասնագիտությունների պետական հավատարմագրման» կարգով և 2011 թվականի հունիսի 30-ին հաստատված «ՀՀ մասնագիտական կրթության հավատարմագրման չափանիշները հաստատելու մասին» N 959-Ն որոշմամբ:

Փորձաքննությունն իրականացրել է «Մասնագիտական կրթության որակի ապահովման ազգային կենտրոն» հիմնադրամի փորձագիտական խմբի ձևավորման կարգ»-ի պահանջներին համապատասխան ձևավորված անկախ փորձագետների խումբը, որը բաղկացած է եղել 4 տեղացի և 1 միջազգային փորձագետից:

Ինստիտուցիոնալ հավատարմագրումը միտված է ոչ միայն որակի ապահովման արտաքին գնահատմանն, այլև հաստատության կառավարման և կրթական ծրագրերի որակի շարունակական բարելավմանը: Հետևաբար, եվրոպացի և հայաստանյան փորձագետների առջև դրված էր երկու խնդիր՝

- 1) իրականացնել ինստիտուցիոնալ կարողությունների փորձաքննություն՝ ՀՀ պետական հավատարմագրման չափանիշներին համապատասխան,
- 2) իրականացնել փորձագիտական գնահատում՝ Եվրոպական բարձրագույն կրթության տարածք (ԵԲԿՏ) ինտեգրվելու բուհի հավակնությունների տեսանկյունից:

Սույն զեկույցն անդրադառնում է ԵՊԼՀ-ի ինստիտուցիոնալ կարողությունների փորձաքննությանն՝ ըստ պետական հավատարմագրման չափանիշերի ու չափորոշիչների, և գործընկերային գնահատմանը՝ ըստ ԵԲԿՏ ինտեգրվելու բուհի հավակնությունների:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՆԱԽԱԲԱՆ 2

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԱՍՓՈՓՈՒՄ 4

ԻՆՍՏԻՏՈՒՅԻՈՆԱԼ ԿԱՐՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ՝ ԸՍՏ ՀՀ ՍԱՄՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԻ 4

ԳՈՐԾԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ՝ ԲԱՐՁՐԱԳՈՒՅՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԵՎՐՈՊԱԿԱՆ ՏԱՐԱԾՔԻՆ ԲՈՒՀԻ ԻՆՏԵԳՐՎԵԼՈՒ ՏԵՄԱՆԿՅՈՒՆԻՑ..... 9

ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ..... 14

ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԽՄԲԻ ԿԱԶՄԸ..... 14

ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ԸՆԹԱՅՔԸ..... 14

ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ՝ ԸՍՏ ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԻ 17

ՀԱՄԱՌՈՏ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ ՍՈՒՀ-Ի ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ 17

I. ԱՌԱՔԵԼՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐ 18

II. ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ ԵՎ ՎԱՐՉԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ..... 20

III. ՍԱՄՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐ 25

IV. ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐ 28

V. ՊՐՈՖԵՍՈՐԱԴԱՍԱԽՈՍԱԿԱՆ ԵՎ ՈՒՍՈՒՄՆԱԾԺԱՆԴԱԿ ԿԱԶՄ 32

VI. ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԶԱՐԳԱՑՈՒՄ 37

ՉԱՓԱՆԻՇ VII. ԵՆԹԱԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ 40

VIII. ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ 45

IX. ԱՐՏԱՔԻՆ ԿԱՊԵՐ ԵՎ ՄԻԶԱԶԳԱՅՆԱՑՈՒՄ 48

X. ՈՐԱԿԻ ՆԵՐՔԻՆ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳ 50

ԳՆԱՀԱՏԱԿԱՆՆԵՐՆ ԸՍՏ ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԻ..... 54

ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ..... 55

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1. ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԽՄԲԻ ԱՆԴԱՄՆԵՐԻ ԻՆՔՆԱԿԵՆՍԱԳՐԱԿԱՆՆԵՐ 55

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2. ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԱՅՅԻ ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՒՅՑ 57

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 3. ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՎԱԾ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԻ ՑԱՆԿ..... 59

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 4. ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՎԱԾ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ 62

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 5. ՍՈՒՀ-Ի Կ ԱԶՄԱԿԵՐՊԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔ 63

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 6. ՀԱՊԱՎՈՒՄՆԵՐԻ ՑԱՆԿ..... 64

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԱՍՓՈՓՈՒՄ

ԻՆՍՏԻՏՈՒՑԻՈՆԱԼ

ԿԱՐՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ

ՓՈՐՉԱԳԻՏԱԿԱՆ

ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ՝

ԸՍՏ

ՀՀ

ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ

ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ

ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԻ

Նախորդ ինստիտուցիոնալ հավատարմագրման արդյունքում մշակված և հաստատված փորձագիտական զեկույցում նշված թերությունների վերացման ծրագրով բուհի կողմից փաստացի իրականացված քայլերի վերլուծությունը ցույց տվեց, որ նախորդ հավատարմագրման փորձագիտական զեկույցում նշված խնդիրները հիմնականում կարևորվել և լուծվել են հաստատության կողմից: Առաջնորդվելով թերությունների վերացման ծրագրով՝ ԵՊՀ-ն ձեռնարկել է համապատասխան բարեփոխումներ իր գործունեության գրեթե բոլոր ոլորտներում: Բուհի առաջընթացը դեռևս շոշափելի չէ «Հետազոտությունը և զարգացումը» և «Ենթակառուցվածքը և ռեսուրսները» տիրույթներում:

Փորձագիտական խումբը դրական է գնահատում նախորդ հավատարմագրումից հետո ԵՊՀ առաքելության փոփոխությունը, որի վերաբերյալ շահակիցներն ունեն գրեթե միասնական ընկալում, ինչը թույլ է տալիս եզրակացնել, որ համալսարանի դերը շահակիցների շրջանում հստակ է: Սակայն բուհի ռազմավարական նպատակների իրականացման արդյունքների գնահատման համար հստակ քանակական ցուցիչների բացակայությունը դժվարեցնում է ԵՊՀ-ի առաջընթացի գնահատումը:

Փորձագիտական խումբը դրական է համարում նախորդ հավատարմագրումից հետո բուհի կառավարման գործընթացներում նոր մտեցումների սահմանումը, որոնք արդեն ապահովել են շոշափելի արդյունքներ, մասնավորապես, վերջին 2 տարվա ընթացքում համալսարանին հաջողվել է հաղթահարել բյուջեի մեծ ճեղքվածքը և 2019թ.-ի համար ձևավորել ավելցուկային բյուջե: Մինևույն ժամանակ, բյուջեի բաշխումը դեռևս չի իրականացվում ըստ ռազմավարական նպատակների:

Փորձագիտական խումբը գնահատում է կառավարման համակարգում դասախոսների և ուսանողների մասնակցության հնարավորությունները, սակայն մագիստրոսների ներգրավված չլինելը ՈԻԽ կազմում չի ապահովում հավասար հնարավորություններ նրանց խնդիրների բարձրաձայնման տեսանկյունից:

Փորձագիտական խումբը համարում է, որ ԵՊՀ կրթական ծրագրերը համահունչ են հաստատության վերաձևակերպված առաքելությանը, կազմում են հաստատության գործունեության անբաժանելի մասը և նպաստում են դասախոսների և ուսանողների շարժունությանը: Այս առումով գովելի է նախորդ հավատարմագրման փորձագիտական զեկույցում նշված խորհրդատվությունների հիման վրա կրթական ծրագրերում բուհի իրականացրած բարեփոխումները:

Փորձագիտական խումբը ողջունում է ՄՈՒՀ-ի կողմից՝ աշխատաշուկայի կարիքների ուսումնասիրության և գլոբալ մարտահրավերների արձագանքման արդյունքում առավել գրավիչ ոլորտների ուղղությամբ ՄԿԾ-ների մշակման քայլերը, կրկնակի դիպլոմի շնորհմամբ կրթական ծրագրերի իրականացմանն ուղղված միջոցառումները, սակայն նոր կրթական ծրագրեր առաջարկելիս բուհը պետք է գնահատի և վերլուծի իր ռեսուրսային հնարավորությունները:

Փորձագիտական խմբի կարծիքով՝ անհրաժեշտ է, որ բուհն ուշադրություն դարձնի թերբեռնված կուրսերում դասընթացների կազմակերպմանն, երկրորդ օտար լեզվի դասավանդման մեթոդիկաներին և ժամաքանակին, հեռակա ուսուցման ձևում իրականացվող դասընթացների դասավանդման և ուսումնառության մեթոդների փոփոխությանը, կամընտրական դասընթացների ավելացմանն, ինչպես նաև օտար լեզուների ուսուցմանն՝ առավելապես մասնագիտացման լեզվով: Փորձագիտական խումբը համարում է, որ կրթական ծրագրերի մշտադիտարկման, գնահատման և վերանայման գործընթացներում անհրաժեշտ է ակտիվացնել թիրախային գործատուների և շրջանավարտների մասնակցությունը:

Փորձագիտական խումբը դրական է համարում դասախոսական և ուսումնաօժանդակ կազմերի ընտրության ընթացակարգերի առկայությունը և դասախոսական կազմը գործատու և օտարերկրյա լեզվակիր դասախոսներով համալրելու ջանքերը, սակայն հայոց լեզվին բացարձակ չտիրապետելու պատճառով վերջիններիս դասավանդումը ցածր կուրսերի ուսանողների համար դառնում է անմատչելի:

Ողջունելի է բուհի որոշ ամբիոններում դասախոսական կազմի գնահատման ընթացակարգերի, վերջիններիս կատարելագործմանն ուղղված տարբեր միջոցառումների և սկսնակ դասախոսների մենթորության որոշ մեխանիզմների առկայությունը, սակայն այս և այլ առումներով բուհի տարբեր ամբիոններում և ԳՈՒԿ-երում պետք է կազմակերպել հաջողված փորձի փոխանակում և տեղայնացում:

Փորձագիտական խումբը նշում է, որ փոխարինող դասախոսների բացակայությունը ստեղծում է դասապրոցեսի կազմակերպման ռիսկեր, մանավանդ այն պարագայում, երբ համալսարանում դասավանդվում են այնպիսի լեզուներ, որոնց տիրապետող կադրերը ՀՀ-ում սակավ են:

Փորձագիտական խումբը դրական է գնահատում բուհի՝ ֆինանսական աղբյուրների ընդլայնմանն ուղղված ջանքերը, սակայն ֆինանսական մուտքերի բազմազանեցման ուղղությամբ իրականացված քայլերը դեռևս ֆինանսական կայունություն չեն երաշխավորում, քանի որ համալսարանի բյուջեի հիմնական մասը դեռևս ձևավորվում է ուսանողների վարձավճարներից:

Համալսարանի նյութատեխնիկական բազան՝ ուսանողների քանակի և առկա ռեսուրսների հարաբերակցության տեսանկյունից բավարար չէ բուհի կրթական ծրագրերի արդյունավետ իրականացման համար: Նախորդ հավատարմագրումից հետո բուհն այս ուղղությամբ տեսանելի առաջընթաց չի գրանցել: Փորձագիտական այցի ընթացքում ԵՊԼՀ շահակիցների մեծ մասը նշեց բուհի ռեսուրսային բազայի անբավարարության մասին:

Փորձագիտական խումբը դրական է համարում ուսանողների համալրման ընթացակարգերի առկայությունը, սակայն մագիստրատուրայի ընդունելության ժամանակ միայն ՄՈԳ-ի հաշվի առնումը ստեղծում է անհավասար մրցակցային պայմաններ, քանի որ ուսանողները բարձր ՄՈԳ-ի շնորհիվ կարող են նույնիսկ անվճար հիմունքներով ուսումնառել իրենց մասնագիտության հետ ընդհանրություններ չունեցող մեկ այլ մասնագիտությունում, որի համար անհրաժեշտ բազային գիտելիքների չեն տիրապետում:

Փորձագիտական խումբը ողջունում է համալսարանի որդեգրած բաց դռների քաղաքականությունը, որի շնորհիվ ուսանողներն իրենց հարցերով ազատ դիմում են վարչական և դասախոսական կազմին: Ուսանողների համար ստեղծված են լրացուցիչ պարապմունքներ և խորհրդատվություն ստանալու հնարավորություններ: Բարձր են գնահատվում նաև միջազգային համագործակցությունները, որոնց շնորհիվ ապահովվում է ուսանողների՝ շարժունության ծրագրերին մասնակցությունը: Ինչ վերաբերում է հետազոտական աշխատանքներում ընդգրկվածությանն, ապա ուսանողները մոտիվացված չեն ներգրավվելու հետազոտական աշխատանքներին, այս առումով բուհը դեռևս քայլեր չի իրականացրել նախորդ հավատարմագրման փորձագիտական զեկույցում նշված խնդիրների լուծման ուղղությամբ: Ուսանողների իրավունքների պաշտպանության պատասխանատու հիմնական կառույցի՝ ՈԻԽ-ի գործունեության արդյունավետությունը դեռևս վաղ է գնահատել, քանի որ վերջինս վերակազմավորման փուլում է: Այնուամենայնիվ, ուսանողների շրջանում կա այս կառույցի վարկանիշի բարձրացման անհրաժեշտություն, քանի որ ուսանողներն իրենց անհանգստացնող խնդիրներով առավել հաճախ դիմում են վարչական օղակներին, քան ՈւԽ-ին:

Փորձագիտական խումբը բարձր է գնահատում նաև Կարիերայի կենտրոնի՝ որպես ուսանողների կարիերային նպաստող հիմնական կառույցի գործունեությունը: Կենտրոնի կողմից իրականացվող միջոցառումները նպաստում են ուսանողների մասնագիտական առաջընթացին:

Թեև գիտահետազոտական գործունեությունը ԵՊԼՀ ռազմավարական գերակայություններից է, սակայն այդ ոլորտը խթանելու նպատակով նախորդ

հավատարմագրումից հետո բուհը շոշափելի քայլեր դեռևս չի կատարել: Այս ուղղությամբ ֆինանսական հատկացումները չնչին են, այն էլ՝ միայն գործուղումների համար: ՊԴ կազմի կողմից իրականացվող հետազոտություններն իրականանում են հիմնականում դասախոսների անձնական նախաձեռնությունների շնորհիվ՝ սեփական հետաքրքրությունների շրջանակում և ինքնաֆինանսավորմամբ: Սա, ինչպես նաև ուսանողների՝ գիտահետազոտական աշխատանքներում ներգրավվածության ցածր տոկոսը հետևանք են համալսարանի կողմից հետազոտական տիրույթի զարգացմանն ուղղված մոտիվացիոն մեխանիզմների բացակայության: ՄՈՒՀ-ի դասախոսների միջազգային պարբերականներում և ազդեցության գործակից ունեցող հեղինակավոր ամսագրերում հրապարակումները սակավաթիվ են: Ուսումնական գործընթացում հետազոտությունների արդյունքների ներառումը կրում է իրավիճակային բնույթ և չի իրականացվում հստակ գործող կայուն մեխանիզմների միջոցով:

Փորձագիտական խումբը գնահատում է ՄՈՒՀ-ի՝ հասարակության տարբեր խմբերի համար գիտելիքի փոխանցման և լրացուցիչ կրթական ու խորհրդատվական բազմաբնույթ ծառայությունների իրականացումը:

Փորձագիտական խումբը դրական է գնահատում ԵՊԼՀ-ի արտաքին կապերի և միջազգայանցման ուղղությամբ նախորդ հավատարմագրումից հետո իրականացված բարեփոխումներն, ինչպես նաև այս ուղղության համար պատասխանատու ենթակառուցվածքի գործունեությունը, միջազգային բազմաթիվ ծրագրերի առկայությունը, միջազգային տվյալների շտեմարաններին բուհի հասանելիությունը, որն ապահովվում է ԵՊԼՀ գրադարանի աշխատակիցների ակտիվ աշխատանքի շնորհիվ: Մակայն բուհը կշահեր, եթե բարձրացներ միջազգային տարբեր ծրագրերից օգտվող ուսանողների և աշխատակիցների թիվը, ինչպես նաև իրականացներ կրթական ծրագրեր օտար լեզուներով:

Փորձագիտական խումբը բարձր է գնահատում ՈՆԱ տիրույթում առկա քաղաքականության, ընթացակարգերի առկայությունն, իրականացվող գործընթացները, ՈԱԲ կենտրոնի աշխատակիցների բարձր մոտիվացիան և նախորդ հավատարմագրման արդյունքում իրականացված բարեփոխումները: ԵՊԼՀ շահակիցների շրջանում իրականացվում են ՈԱ մշակույթի տարածման աշխատանքներ, սակայն այս ոլորտում իր առջև դրված նպատակների առումով բուհը դեռևս շատ անելիքներ ունի:

ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅԱՆ ՈՒՇԵՂ ԿՈՂՄԵՐՆ ԵՆ.

- 1) Բուհի վերանայված առաքելության և ռազմավարական նպատակների կիսումը ներքին շահակիցների կողմից:
- 2) Կառավարման գործընթացներում նոր՝ առավել արդյունավետ, մոտեցումների կիրառումը:
- 3) Տեղական շուկայում պահանջարկ ունեցող նոր կրթական ծրագրերի ներդրմանն ուղղությամբ իրականացվող քայլերը:
- 4) ՄԿԾ-ների համահունչությունը նմանատիպ այլ կրթական ծրագրերին:
- 5) Ուսանողների բավարարվածությունն իրենց տրամադրվող օժանդակությունից:
- 6) Կարիերայի կենտրոնի արդյունավետ գործունեությունը:
- 7) Նվիրյալ դասախոսական և վարչական անձնակազմի առկայությունը:
- 8) Գործատու և օտարերկրյա լեզվակիր դասախոսներով ՊԴ կազմի համալրվածությունը:
- 9) Հասարակության հետ ակտիվ փոխգործակցությունը:
- 10) Օտարերկրյա բուհերի հետ արդյունավետ համագործակցությունը, միջազգային ծրագրերում ընդգրկվածությունը, դասախոսների և ուսանողների շարժունության հնարավորությունները:
- 11) ՈԱԲ կենտրոնի աշխատակիցների բարձր մոտիվացիան:

ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅԱՆ ԹՈՒՅԼ ԿՈՂՄԵՐՆ ԵՆ.

- 1) ՌԾ վերջնարդյունքների գնահատման քանակական ցուցիչների բացակայությունը:
- 2) Իրագործվող փոփոխությունների ոչ միշտ հիմնավորված լինելը՝ բուհի գործընթացների վերաբերյալ իրականացված վերլուծությունների արդյունքներով:

- 3) Հաջողված փորձի փոխանակման գործընթացների բացակայության հետևանքով՝ տարբեր ամբիոնների և ԳՈՒԿ-երի անհամաչափ զարգացվածությունը:
- 4) Մագիստրատուրայի ընդունելության ժամանակ միայն ՄՈԳ-ի դիտարկման արդյունքում՝ բուհի բակալավրիատն ավարտած ուսանողների շրջանում նույն մասնագիտությամբ մագիստրատուրա ընդունվելու ցածր մոտիվացիան:
- 5) Թերի համալրված կուրսերում դասապրոցեսի ոչ արդյունավետ կազմակերպումը:
- 6) Երկրորդ օտար լեզվի ուսուցումից ուսանողների դժգոհությունը:
- 7) Ուսանողների՝ բուհի կառավարմանը և իրենց վերաբերող որոշումների կայացման գործընթացներին մասնակցելուն ուղղված ոչ արդյունավետ մոտիվացիոն մեխանիզմների կիրառումը:
- 8) Հանրապետությունում լայն տարածում չունեցող լեզուների գծով դասախոսների փոխարինելիության խնդիրը:
- 9) Գիտահետազոտական աշխատանքներում դասախոսների և ուսանողների թույլ ներգրավվածությունը և հետազոտական գործունեության խրախուսման մեխանիզմների բացակայությունը:
- 10) Ոչ բավարար նյութատեխնիկական բազայի առկայությունը և հատուկ կարիքներ ունեցող շահակիցների համար նախատեսված հարմարությունների բացակայությունը:

ԽՈՐՀՐԴԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ.

Առաքելությունը և նպատակները

1. Մահմանել բուհի ռազմավարական նպատակների իրականացման վերջնարդյունքների գնահատման քանակական ցուցիչներ և կատարել ՌԾ իրականացման միջնաժամկետ գնահատում՝ վերլուծելով բուհի գործընթացների արդյունավետությունն՝ ըստ ցուցիչների:

Կառավարումը և վարչարարությունը

2. Պայմաններ ստեղծել ստորաբաժանումների միջև վարչարարության լավագույն փորձի տարածման համար և հետևողական լինել ՊԻԳԲ շրջափուլի՝ բարելավմանն ուղղված գործողությունների իրականացմանը՝ կարևորելով դրանց կապը գնահատման արդյունքում բացահայտված խնդիրների հետ:
3. Պարբերաբար իրականացնել արտաքին և ներքին միջավայրերից ստացվող տեղեկատվության քանակական և որակական վերլուծություններ, ինչպես նաև ներդնել տվյալների ստացման մեթոդների արդյունավետության գնահատման մեխանիզմներ:
4. Մշակել մեթոդական ուղեցույց՝ բուհի կողմից իրականացվող հարցումների արդյունքների գնահատման միարժեք ընկալման համար՝ նպաստելով հավաստի տվյալների հիման վրա որոշումների կայացմանը:
5. Հրապարակել տվյալներ բուհի շրջանավարտների զբաղվածության վերաբերյալ՝ տրամադրելով շնորհվող որակավորումների որակի մասին տեղեկատվություն հասարակությանը:

Մասնագիտության կրթական ծրագրերը

6. Յուրաքանչյուր ՄԿԾ-ի համար իրականացնել ուսանողների առաջընթացի քարտեզագրում (մասնագիտական առաջընթացի՝ ըստ ուսումնառության տարիների՝ ՄԿԾ վերջնարդյունքներին համապատասխան, ինչպես նաև դասընթացների յուրացման առաջընթացի՝ ըստ առանձին դասընթացի վերջնարդյունքների) և շարունակաբար մշտադիտարկել ուսանողների առաջընթացը հստակ սահմանված հանձնարարականներին համապատասխան:
7. Արդյունավետության տեսանկյունից վերանայել դասավանդման մեթոդները և դասակազմակերպման ձևերը բուհում դասավանդվող երկրորդ օտար լեզվի, ինչպես նաև թերի համալրված կուրսերում և հեռակա ուսուցման ձևում իրականացվող դասընթացների համար:

8. ՄՈՒՀ-ի ուսանողներին տեղեկացնել գրագողության և դրա հետևանքների մասին հատուկ կողմնորոշիչ դասընթացների, ուղեցույցերի և գրագողությունը կանխարգելող այլ միջոցառումների միջոցով:
9. Բոլոր կրթական ծրագրերի մշակման, մշտադիտարկման, գնահատման և վերանայման համար սահմանել ընդհանուր մոտեցում՝ կիրառելով բուհում առկա հաջողված փորձը:

Ուսանողները

10. Վերանայել մագիստրատուրայի ընդունելության կարգը՝ բոլոր կրթական ծրագրերի համար սահմանելով մուտքային պահանջներ՝ առաջնայնություն տալով դիմորդների մասնագիտական գիտելիքներին և կարողություններին:
11. Ներդնել խրախուսման մեխանիզմներ՝ ուսանողներին հետազոտական աշխատանքներում ներգրավելու համար:
12. Մշակել մեխանիզմներ՝ տարբեր կրթական ծրագրերում ուսումնառող մագիստրոսներին ընդգրկելու ՈՒԽ կազմում:

Պրոֆեսորադասախոսական և ուսումնաօժանդակ կազմը

13. Վերանայել պրոֆեսորադասախոսական (տեղացի և օտարերկյա) կազմի ընտրության գործընթացը՝ յուրաքանչյուր դասընթացի համար սահմանելով դասախոսական կազմի մասնագիտական որակներին ներկայացվող հստակ պահանջներ և գործնական հմտությունների գնահատման չափանիշներ:
14. Ինստիտուցիոնալ մակարդակում ներդնել երիտասարդ դասախոսների մենթորության և մասնագիտական կատարելագործման խրախուսմանն ուղղված մեխանիզմներ:
15. Օտարերկրյա դասախոսների համար կազմակերպել հայերենի դասընթացներ՝ նպաստելով վերջիններիս դասավանդման արդյունավետության բարձրացմանը:
16. Աշխատանքներ տանել դասախոսական կազմի կադրային ռեզերվ ձևավորելու ուղղությամբ՝ նվազեցնելու համար կրթական գործընթացների կազմակերպման կայունության ռիսկերը:

Հետազոտությունը և զարգացումը

17. Իրականացնել հետազոտությունների արդյունավետության համապարփակ վերլուծություն ըստ բուհի հետազոտական գերակայությունների՝ նախանշելով տիրույթի բարելավմանը միտված գործընթացները:
18. Նախատեսել և հատկացնել համապատասխան միջոցներ բուհում իրականացվող հետազոտությունների նպատակային ֆինանսավորման համար:
19. Մշակել և ներդնել գիտահետազոտական գործունեության խրախուսման և մոտիվացիայի բարձրացման մեխանիզմներ՝ ակտիվացնելու հրապարակումներն ազդեցության գործակից ունեցող պարբերականներում, ինչպես նաև ուսանողների և դասախոսների համատեղ հետազոտական նախագծերի իրականացումը:
20. Խրախուսել ուսանողների կողմից ավարտական աշխատանքներ իրականացումը մասնագիտացման լեզուներով՝ նպաստելով այդ լեզուներով գիտական մտածողության զարգացմանը:
21. Բոլոր ամբիոններում և ԳՈՒԿ-երում կիրառել հետազոտական արդյունքներն ուսումնական գործընթացում ներդնելու կայուն և արդյունավետ մեխանիզմներ:

Ենթակառուցվածքը և ռեսուրսները

22. Իրականացնել յուրաքանչյուր կրթական ծրագրի արդյունավետ իրականացման և միջազգայնացման համար անհրաժեշտ ռեսուրսային ապահովվածության վերլուծություն:
23. Համագործակցություն ձևավորվել ոլորտային գործատուների հետ՝ նրանց ռեսուրսային բազաները՝ բուհի կրթական ծրագրերի կարիքներին ծառայեցնելու նկատառմամբ:
24. Հարմարեցնել բուհի ենթակառուցվածքային ռեսուրսները հատուկ կարիք ունեցող շահակիցների համար:

25. Ֆինանսական ռեսուրսների բաշխումն իրականացնել բուհի ռազմավարական ծրագրի նպատակներին համահունչ:

Հասարակական պատասխանատվությունը

26. Բուհի պաշտոնական կայքէջում հրապարակել բուհի գործունեության վերաբերյալ շահակիցների բավարարվածության հարցումների արդյունքները՝ բարձրացնելով տարբեր գործընթացների որակի վերաբերյալ շահակիցների տեղեկացվածության մակարդակը:

Արտաքին կապերը և միջազգայնացումը

27. Արդյունավետորեն օգտագործել ազգային և միջազգային կապերը՝ հետազոտական գործընթացների բարելավման համար:

28. Աշխատանքներ տանել բուհում օտարալեզու կրթական ծրագրերի ներդրումն արագացնելու ուղղությամբ:

29. Օտար լեզուների ուսուցումն առավելապես կազմակերպել մասնագիտացման լեզվով՝ նպաստելով ուսանողների օտար լեզուների տիրապետման մակադակի բարձրացմանը:

Որակի ներքին ապահովումը

30. Ներդնել ՈԱ գործընթացներում շահակիցների, հատկապես՝ արտաքին շահակիցների մասնակցության ակտիվացման կոնկրետ մեխանիզմներ:

31. Պարբերաբար գնահատել ՈՆԱ համակարգի ազդեցությունը բուհի բարելավման վրա:

ԳՈՐԾՆԿԵՐԱՅԻՆ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ՝ ԲԱՐՁՐԱԳՈՒՅՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԵՎՐՈՊԱԿԱՆ ՏԱՐԱԾՔԻՆ ԲՈՒՀԻ ԻՆՏԵԳՐՎԵԼՈՒ ՏԵՍԱՆԿՑՈՒՆԻՑ

Հիմնվելով օտար լեզուների դասավանդման ավելի քան 80-ամյա ավանդույթի վրա՝ ԵՊԼՀ-ն ներկայում վերակազմավորվում է մի համալսարանի, որը միավորում է հումանիտար և սոցիալական գիտությունները: Դասավանդման և հետազոտության, արևելքի և արևմուտքի, աշխատաշուկայի և կրթական չափորոշիչների, մասնագիտական վերապատրաստման և գիտական նվաճումների միջև կամուրջներ գցելու ջանքերը պարզորոշ երևացին փորձագիտական խմբին ներկայացրած փաստաթղթերում, շահակիցների տարբեր խմբերի հետ հանդիպման ժամանակ: Միջազգային համագործակցությունը, ԵՊԼՀ-ի համար առաջնային է եղել իր ստեղծման օրվանից: Համալսարանի համագործակցության շրջանակն ընդգրկում է ամբողջ աշխարհը՝ Հայկական սփյուռքն, արևելքն ու արևմուտքը: Բուհը հետևողականորեն ձգտում է ինտեգրվել Եվրոպական բարձրագույն կրթական տարածքին և համապատասխանել այն չափորոշիչներին, որոնք իր աշխատակիցներին, ուսանողներին, շրջանավարտներին լայն հնարավորություններ կտան մրցակցելու այլազգի գործընկերների հետ:

Ողջունելի է, որ ԵՊԼՀ-ն ձգտում է միջազգայնացնել իր գործունեության տարբեր ոլորտները, ներառյալ՝ որակի ապահովման գործընթացները, կարիերայի կառավարումը, կրթությունը և հետազոտությունը: ԵՊԼՀ-ի վարչական աշխատակազմը (մեկ անգամ՝ որպես համակարգող) մասնակցել է «ՏԵՄՊՈՒՄ»-ի մի շարք ծրագրերին, որոնց նպատակն էր բարելավել կառավարման գործընթացները՝ համապատասխանեցնելով միջազգային չափանիշներին. այս բոլոր ջանքերն արժանի են գովասանքի: Փորձագիտական այցի ընթացքում պարզ դարձավ, որ որակի ապահովման գործընթացների մասին իրազեկվածությունն աստիճանաբար տարածվում է ամբողջ համալսարանում: Սակայն, այն դեռ չի հասել բոլոր շահակիցներին, և դժվար է պնդել, որ համալսարանում ձևավորվել է որակի մշակույթ: Որակի ապահովման ձեռնարկն անհրաժեշտ է վերանայել և շարունակել իրազեկել ներքին շահակիցներին ՄՈՒՀ-ի առաքելության, տեսլականի, ռազմավարական նպատակների ձևակերպման գործում իրենց դերի մասին: Խրախուսելի է, որ բուհի Կարիերայի կենտրոնի գործունեությունը միջազգայնացված է. Կենտրոնը մեծ դեր ունի ԵՊԼՀ-ում, և վերջինիս կողմից տարվող

աշխատանքներն ինչպես ազգային, այնպես էլ միջազգային մակարդակներում բավականին գովելի են:

Փորձագիտական այցը հաստատեց ՄՈՒՀ-ի կրթական գործունեության միջազգայնացման փաստը: Բազմաթիվ օրինակներ են բերվել ինչպես ինքնավերլուծության մեջ, այնպես էլ հանդիպումների ժամանակ: ԵՊԼՀ ուսանողները մեկնում են արտերկիր, արտասահմանցի ուսանողները գալիս են ԵՊԼՀ, սակայն մինչ այժմ շարժունության թվերն այդքան էլ տպավորիչ չեն: Ակնհայտ է, որ ՄՈՒՀ-ն ավելի գրավիչ և մատչելի դարձնելու համար անհրաժեշտ են հավելյալ ջանքեր՝ ուսանողներին պատրաստելու արտերկրում ուսանելու: Արտասահմանից ուսանողներին ներգրավելու միջոցներից մեկը օտար լեզուներով կրթական ծրագրերն առաջարկելն է: Ինքնավերլուծության մեջ ՄՈՒՀ-ը նշում է, որ մտադիր է իրականացնել կրթական ծրագրեր ռուսերենով և անգլերենով՝ արտասահմանցի ուսանողներ ներգրավելու համար: Փորձագիտական այցը ցույց տվեց, որ այս պլանները դեռևս չեն նյութականացվել, և այն մի քանի արտասահմանցի ուսանողները, որոնք սովորում են համալսարանում և չեն տիրապետում հայերենին, ստիպված են ապավինել իրենց դասախոսների, վարչական անձնակազմի և համակուրսեցիների օգնությանը: Ընդհանուր առմամբ, ռուսերենով կամ անգլերենով ոչ մի կրթական ծրագիր դեռևս չի իրականացվում:

Չնայած օտար լեզուներին տիրապետող ուսանողների թիվը մեծ է՝ ուսանողների հետ հանդիպումները ցույց տվեցին, որ որոշ օտար լեզուների կրթական ծրագրեր ոչ միշտ են դասավանդվում մասնագիտացման լեզվով: Բացի դրանից, լեզվի դասավանդման որակը տարբեր դասախոսների մոտ տարբեր է: Կան գերազանց դասախոսներ, բայց կան նաև այնպիսիք, որոնք չեն ներկայանում դասերին կամ օգտագործում են դասավանդման հնացած մեթոդներ (օրինակ՝ դասավանդում են անգլերեն կամ իտալերեն՝ օգտագործելով ավելի շատ հայերենը, քան մասնագիտացման լեզուն): Ուսանողները պնդում էին, որ օտար լեզուները պետք է դասավանդվեն տվյալ լեզուներով, այլ ոչ թե՛ հայերենով: Հումանիտար և հասարակական գիտությունների ոչ բանասիրական կրթական ծրագրերում ներգրավված ուսանողների օտար լեզուների ուսումնասիրումը սահմանափակ է, սակայն նրանք կարծում են, որ իրենց օգտակար կլինեն ավելի շատ սովորել օտար լեզուներ, հատկապես՝ անգլերեն: Օտար լեզուներով կրթական ծրագրերն օգտակար կլինեն նաև հայ ուսանողների համար և կարող են ճանապարհ հարթել՝ միջազգային փոխանակման ծրագրերին մասնակցելու և իրենց կարիերայի աճի համար:

ՄՈՒՀ-ը հայտարարում է, որ կիրառում է ուսուցման կազմակերպման կրեդիտային համակարգը և առաջարկում է ուսումնական ծրագրերի ընտրության հնարավորություն: Դասընթացների նկարագրերի գերակշռող մասը գրված է հայերենով, միայն մի փոքր մասն է գրված անգլերենով: Փորձագիտական այցի ընթացքում դիտարկված անգլերենով գրված դասընթացների ծրագրերում կան որոշակի բացթողումներ: Օրինակ՝ ռումիներենի և ռումիական գրականության դասընթացի ծրագիրը շատ շփոթեցնող տեղեկություններ է պարունակում լեզվի իմացության մակարդակի մասին (CEFR-ի նկարագրության համաձայն)․ առաջինը՝ A2, նախապայմանների մեջ՝ B1, իսկ հակիրճ նկարագրության մեջ՝ A1-ից B1: Հակիրճ նկարագրությունն, ըստ էության, բավականին երկար է և պարունակում է տեղեկություններ, որոնք հետագայում կրկնվում են, ինչպիսիք են՝ հիմնավորումն, ուսուցման մեթոդները և գնահատման գործընթացը: Դասընթացի նպատակի մասին տեղեկատվությունը բացակայում է: Ուսումնասիրության վերջնարդյունքներն աղոտ են ներկայացված և չեն սահմանվում գիտելիքների, հմտությունների և կարողությունների տեսանկյունից: Գրականության ցանկը թեև հարաբերականորեն թարմ է, սակայն շատ երկար է և ներառում է 22 աղբյուր: Գնահատման սանդղակը բավականին անհասկանալի է. դրա հետագա կիրառման դեպքում կարիք կլինի այն բացատրել ուսանողներին: Յուրաքանչյուր շաբաթվա թեմաների մանրամասն պլանը օգտակար է և ցույց է տալիս, որ մակարդակն, ըստ էության, բազային է:

Չափազանց կարևոր է հաշվի առնել այն, որ ծրագրերի հասցեատերերը ոչ միայն հայ և միջազգային ուսանողներն են, այլ նաև արտաքին շահակիցները, որոնք ընդունում են պրակտիկանտներ: Ձևակերպումները, հատկապես՝ վերջնարդյունքները, պետք է լինեն հստակ, հակիրճ և հասկանալի: Ծրագրերը մշակելիս պետք է խորհրդակցել ուսանողների հետ

համոզվելու համար, որ նրանք հասկանում են դրանք: Տարբեր դասընթացների ծրագրերը պետք է համեմատվեն միանման դարձնելու համար: Անհրաժեշտ է համոզվել, որ առանձին կրթական ծրագրի շրջանակներում առաջարկվող դասընթացները լրացնում են իրար, իրագործելի են և համապատասխում են ուսանողների պահանջներին: Բոլոր ծրագրերը պետք է լինեն նույն ձևաչափով, և պետք է հաստատվի աղբյուրների ուսումնասիրության համար սահմանափակ քանակ:

Բարձրագույն կրթության եվրոպական համակարգը հստակ տարբերակում է բակալավրի և մագիստրոսի ծրագրերը՝ հիմնվելով դասավանդման մակարդակի վրա: ՄՈՒՀ-ը ներկայացրեց բակալավրի և մագիստրոսի ծրագրերի միջև տարբերակումը, սակայն ուսանողների հետ հանդիպումները ցույց տվեցին, որ նրանք առանձնապես տարբերություն չեն տեսնում: Նրանցից ոմանք կարծիք հայտնեցին, որ մագիստրոսի կրթական ծրագրերը կրկնում են բակալավրի ծրագրերի բովանդակությունը: Այդ իսկ պատճառով ուսանողները, ովքեր ցանկանում են շարունակել ուսումը ԵՊԼՀ-ում, փոխում են մասնագիտացումը, որպեսզի նոր բան սովորեն և բարելավեն իրենց հնարավորություններն աշխատաշուկայում: Երբ ուսանողները փոխում են մասնագիտացումները, մագիստրոսի կրթական ծրագրում դասավանդող դասախոսները սկսում են աշխատել ուսանողների հետ, որոնք քիչ են տիրապետում կամ ընդհանրապես չեն տիրապետում տվյալ ոլորտին, և ստիպված են համապատասխանեցնել դասավանդման մակարդակը ուսանողների գիտելիքների մակարդակին: Ուստի, ուսանողների մոտ ձևավորվում է կարծիք, թե դասախոսները մագիստրոսի ծրագրի մակարդակում կրկնում են բակալավրի ծրագրի բովանդակությունը: Այս իրավիճակը սրվում է որոշ ֆակուլտետների և ամբիոնների որոշմամբ՝ մագիստրատուրա ընդունվողների համար ընդունելության քննություններ հարցազրույցներ չանցկացնելու պատճառով: Ուսանողների հավաքագրման չափանիշներն ու քաղաքականությունը պետք է լինեն թափանցիկ և միասնական կամ առնվազն՝ համադրելի: Փորձագիտական այցի ընթացքում փորձագետների խումբը լսել է հակասական հայտարարություններ ուսանողների հավաքագրման մեխանիզմների մասին. որոշ շահակիցներ պնդում էին, որ նրանք ընդունելության քննություններ կամ հարցազրույցներ են անցկացրել, մյուսները՝ հակառակը: Բակալավրի և մագիստրոսի կրթական ծրագրերի վերջնարդյունքների հստակ տարբերակվածությունը կարևոր է ուսանողական շարժունության տեսանկյունից: ԵՊԼՀ-ում ներկայացված առարկաներում եվրոպական բուհերն իրականացնում են բակալավրի և մագիստրոսի կրթական ծրագրերի հստակ դասակարգում. յուրաքանչյուր մակարդակի համար հստակ սահմանված են ուսումնառության տարբեր վերջնարդյունքներ:

Փորձագիտական այցի ընթացքում փորձագիտական խումբը բախվեց հակասական տեղեկության նաև թեզերի լեզուների վերաբերյալ: Որոշ շահակիցներ պնդում էին, որ ուսանողներն ազատ են իրենց թեզերի լեզուն ընտրելու հարցում, մյուսները հայտարարում էին, որ պետք է օտար լեզվով թեզ գրելու իրավունք ձեռք բերել, մյուսները նշում էին, որ բոլոր թեզերը պետք է գրվեն հայերեն՝ օրենքով սահմանված կարգով («Լեզվի մասին» օրենք): Մագիստրոսական թեզերի պաշտպանության ժամանակ արտաքին գրախոս ունենալու գաղափարը լավ է, և փորձագիտական այցի ընթացքում դիտարկված ավարտական քննությունների հանձնաժողովների վերջնական զեկույցները տեղեկատվական և գովելի են. դրանք պարունակում են ուսանողների տվյալ խմբի գնահատականների վիճակագրությունն, ինչպես նաև թեզերի տարբեր թերությունների վերաբերյալ մեկնաբանություններ: Փորձագիտական այցի ընթացքում մեր կողմից ընթերցված թեզերը ցույց տվեցին, որ դրանք լավ որակի են և գործնական: Օրինակ՝ 2019 թվականին մանկավարժություն առարկայից պաշտպանած մի թեզ վերաբերում էր ներգործական և կրավորական սեռի (active/passive voice) ուսուցմանը Հայաստանի ավագ դպրոցներում: Գրախոսների մեկնաբանություններն ինֆորմատիվ էին, իսկ գնահատման համակարգը՝ իրատեսական: Գրեթե 60 էջանոց թեզը բաղկացած էր տեսական և վերլուծական մասից, որին հաջորդում էր համառոտ եզրակացություն և երկու հավելված, պրեզենտացիա և հետազոտական նյութեր: Թեզը գրված էր հայերենով: Այն ճիշտ էր թե՛ ոճական, և թե՛ տեխնիկական առումներով:

Թեզի միակ բացասական կողմը գրականության ցանկն էր, որը շատ հին աղբյուրներ էր պարունակում. 20 աղբյուրից 7-ը տպագրվել էին 19-րդ դարի 60-70-ական թվականներին, մինչդեռ թեզի թեման վերաբերում էր ժամանակակից անգլերենին: 2018 թվականին պաշտպանած մեկ այլ մագիստրոսական թեզ անդրադառնում էր անտղդակի խոսքին Ֆրենսիս Մքոթ Ֆիդջերալդի «Մեծն Գեթսբի» ստեղծագործության մեջ և դրա հայերեն թարգմանությանը: 80 էջանոց թեզը բաղկացած էր երկու գլխից, տեսական և վերլուծական մասից, եզրակացությունից և գրականության ցանկից (մոտ 42 աղբյուր): Այն հոյակապ թեզ էր և արժանիորեն ստացել էր ամենաբարձր գնահատականը: Թեզը գրված էր հայերենով, բացի անգլերեն օրինակներից: Ցավալի է, որ ԵՊՀ-ի ավարտական աշխատանքները գրվում են գրեթե բացառապես հայերենով: Նույնիսկ եթե նպատակը մայրենի լեզվի պահպանումն է, ինչը գովելի է, թեզերի որոշ հատվածներ կամ առնվազն սեղմագիրը կարող են գրվել ԵՊՀ-ում ուսուցանվող հիմնական լեզուներից մեկով: Սա կօգնի ուսանողներին դառնալ «միջազգայնորեն մրցունակ», ինչը ԵՊՀ-ի ռազմավարական նպատակներից է: Ուսանողներին միջազգային ուսուցմանը պատրաստելու մեկ այլ ձև է՝ թույլ տալ նրանց ընտրություն կատարել համալսարանում ուսուցանվող առարկաների և լեզուների միջև: Հանդիպումների ընթացքում պարզվեց՝ նշված կամընտրական դասընթացների տոկոսը հարաբերականորեն ցածր է (20%). ավելին, հանդիպումների ընթացքում ուսանողները նշեցին, որ լեզուների և առարկաների իրական ընտրությունը դեռևս սահմանափակ է: Եվրոպական չափանիշներին համապատասխանելը նշանակում է, որ ուսանողները պետք է ընտրության հնարավորություն ունենան:

Փորձագիտական այցի ընթացքում պրակտիկաների վերաբերյալ ստացված տեղեկատվությունը հակասական էր: Որոշ շահակիցներ ընդգծում էին պրակտիկայի կարևորության փաստը, մինչդեռ մյուսները պնդում էին, որ դրանք անիմաստ են: Պրակտիկաները կրթական ծրագրի կարևորագույն բաղադրիչներից են և պետք է դրանք ներառել ծրագրի մեջ: Ուսանողները պետք է պատրաստ լինեն պրակտիկային: Այն պետք է անցկացվի ուսանողների կրթական զարգացման ճիշտ ժամանակահատվածում: Պրակտիկաների գնահատումը պետք է օգտակար լինի ուսանողների համար:

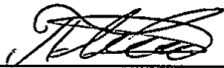
Ինքնավերլուծության մեջ համոզիչ թվային ցուցանիշներ են ներկայացված ակադեմիական անձնակազմի միջազգային ծրագրերի և գործուղումների մասնակցության, ինչպես նաև արտասահմանցի դասախոսների թվի մասին, սակայն ամբիոններում և գիտաուսումնական կենտրոնների գործունեության բաշխման և ֆինանսավորման խնդիրները դեռևս մնում են չլուծված: Անձնակազմի և ուսանողների մեծ մասը, որոնց մենք հանդիպեցինք փորձագիտական այցի ընթացքում, գիտեն որևէ մեկին, որը մասնակցել է միջազգային փոխանակման ծրագրի, այլ ոչ թե իրենք են մասնակցում, ինչը նշանակում է, որ համեմատաբար քիչ թվով դասախոսներ և ուսանողներ հնարավորություն ունեն մասնակցելու նման ծրագրերի:

Համալսարանում որոշ չափով իրականացվում է հետազոտության միջազգայնացման գործընթացը, թեև այն հիմնականում հետազոտողների անձնական կապերի արդյունք է, քան՝ ընդհանուր ռազմավարություն: Միջազգային փոխանակումը, փաստորեն, վերաբերում է հիմնականում դասավանդմանը: Գիտաժողովներին ներկայացված գիտական աշխատանքները և հրավիրված մասնագետները միջազգայնացման գործընթացի մի փոքր մասն են միայն: Չնայած ԵՊՀ-ն իր նոր ռազմավարական պլանում որդեգրել է հետազոտական գործունեության մոտեցումը և հատկապես միջազգային հետազոտությունների շրջանակը՝ սակայն դրա համար հատկացված գումարները դեռ շատ սահմանափակ են, իսկ հետազոտության իրական զարգացման համար խթանները քիչ են: Միշտ կան այլ հրատապ հարցեր, քան հետազոտական գործունեությունն է, ինչպես օրինակ՝ ԵՊՀ-ի մասնաշենքերի շինարական և վերանորոգման աշխատանքները: Հարցը պետք է բարձրաձայնվի շահակիցների տարբեր խմբերի կողմից, թե իրականում որքանով է կարևոր հետազոտությունը ԵՊՀ-ի համար և որքանով է այն հասկանալի: Հանդիպումների ընթացքում շահակիցների տարբեր խմբեր տարբեր սահմանումներ էին տալիս հետազոտությանը:

Ծանրաբեռնվածության պատճառով դասախոսները քիչ ժամանակ ունեն հետազոտական գործունեությամբ զբաղվելու: Ավելին, իրենց կատարած աշխատանքի դիմաց նրանք միայն բարոյական աջակցության հույս կարող են ունենալ, և հաճախ ստիպված են լինում վճարել հրապարակումների կամ միջազգային գիտաժողովների մասնակցության համար իրենց գրպանից: Այլ կերպ ասած՝ այն դասախոսները, ովքեր բացի դասավանդման գործընթացից զբաղվում են նաև հետազոտական գործունեությամբ, անում են այդ ամենը սեփական նախաձեռնությամբ: Միջազգային գիտաժողովներին մասնակցելու համար դասախոսները չեն դիմում ֆինանսական աջակցության համար, քանի որ գիտեն, որ ՄՈՒՀ-ը չի կարող աջակցել իրենց այդ հարցում և կմերժի դիմումը:

Ինքնավերլուծության մեջ և փորձագիտական այցի ընթացքում դիտարկվեցին առողջության և անվտանգության ապահովման ՄՈՒՀ-ի մեխանիզմները, ներառյալ՝ ուսանողների համար նախատեսված բուժզննման համակարգը և ֆիզիկական կուլտուրայի ու քաղաքացիական պաշտպանության ամբիոնի գործունեությունը, որոնք բավականին զովելի են: Այնուամենայնիվ, ՄՈՒՀ-ում կան տարածքներ, որոնք հասանելի չեն հաշմանդամություն ունեցող ուսանողներին (օրինակ՝ սանհանգույցները):

Մեկ շատ փոքր, բայց կարևոր դիտարկում ևս. անհրաժեշտ է, որ պահպանվի ՄՈՒՀ-ի բաժինների, ծրագրերի և փաստաթղթերի անվանումների և հապավումների համապատասխանությունը: Ներկայացված անգլերեն փաստաթղթերում և տեղում միևնույն բաժիններն ու փաստաթղթերը հաճախ տարբեր անուններ ունեն, ինչը շփոթմունք է առաջացնում: Նույնը վերաբերում է պրակտիկայի անվանումներին: Հստակության համար ցանկալի է հայերեն անվանումների հետ գործածել նաև անգլերեն համարժեքները:

Մարգարիտա Պողոսյան

24.07.2019

ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԽՄԲԻ ԿԱԶՄԸ

ԵՊԼՀ-ի ինքնավերլուծության և որակի ապահովման գործընթացների արտաքին գնահատումն իրականացվել է փորձագիտական խմբի հետևյալ անդամների կողմից.

1. **Մարգարիտա Պողոսյան**՝ տնտեսագիտական գիտությունների թեկնածու, Երևանի Հյուսիսային համալսարանի Տնտեսագիտության և կառավարման ամբիոնի դասախոս, ՀՀ, խմբի անդամ,
2. **Անգին Մարտիրոսյան**՝ տեխնիկական գիտությունների թեկնածու, Ճարտարապետության և շինարարության Հայաստանի ազգային համալսարանի Կրթական ծրագրերի և ուսումնամեթոդական վարչության պետ, ՀՀ, անդամ,
3. **Լիլիթ Բեքարյան**՝ բանասիրական գիտությունների թեկնածու, Երևանի պետական համալսարանի Միջմշակութային հաղորդակցության անզլերենի ամբիոնի ասիստենտ, ՀՀ, անդամ,
4. **Միրուսյակ Բուխեոյց**՝ անզլերենի և ամերիկյան գրականագիտության դոկտոր, Նիկոլայ Կոպեռնիկոս համալսարանի Անզլերենի բաժնի ղեկավար, Լեհաստան, անդամ,
5. **Հայկուշ Հարությունյան**՝ Խաչատուր Աբովյանի անվան հայկական պետական մանկավարժական համալսարանի Սկզբնական կրթության ֆակուլտետի մագիստրատուրայի 2-րդ կուրսի ուսանողուհի:

Փորձագիտական խմբի աշխատանքները համակարգել է ՈԱԱԿ-ի Ինստիտուցիոնալ և ծրագրային հավատարմագրման բաժնի մասնագետ Լիլիթ Պիպոյանը:

Թարգմանությունը կատարել է Հայ-ռուսական համալսարանի դասախոս Շուշանիկ Մելիք-Ադամյանը:

Փորձագիտական խմբի կազմը համաձայնեցվել է համալսարանի հետ և նշանակվել ՈԱԱԿ-ի տնօրենի որոշմամբ:

Փորձագիտական խմբի բոլոր անդամներն, այդ թվում՝ թարգմանիչն ու համակարգողը ստորագրել են անկախության և գաղտնիության համաձայնագրեր:

ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ԸՆԹԱՑՔԸ

Դիմում պետական հավատարմագրման համար

Պետական ինստիտուցիոնալ հավատարմագրում անցնելու համար 07.04.2018թ.-ին ՈԱԱԿ-ին ներկայացվել է սահմանված ձևաչափի դիմում-հայտ՝ լիցենզիայի և դրա հավելվածների կրկնօրինակներով:

ՈԱԱԿ-ի Քարտուղարությունն ուսումնասիրել է դիմում-հայտում ներկայացված տվյալները, կից փաստաթղթերը և հաստատության կողմից լրացված ՈԱԱԿ-ի էլեկտրոնային հարցաշարը:

Դիմում-հայտի ընդունման մասին որոշումը կայացվել է 14.05.2018թ.-ին, որից հետո ՈԱԱԿ-ի և ԵՊԼՀ-ի միջև կնքվել է երկկողմ պայմանագիր: Կազմվել և հաստատվել է աշխատանքների իրականացման ժամանակացույց:

Նախապատրաստական փուլ

Հաստատությունն, ըստ ՈԱԱԿ-ի կողմից սահմանված ձևաչափի, 13.12.2018թ.-ին ներկայացրել է ինստիտուցիոնալ կարողությունների ինքնավերլուծությունը հայերեն և անզլերեն լեզուներով և ուղեկցող փաստաթղթերի փաթեթը:

ՈԱԱԿ-ի համակարգողն ուսումնասիրել է ինքնավերլուծությունը և կից փաթեթը՝ ՈԱԱԿ-ի պահանջներին համապատասխանությունը ստուգելու նպատակով: Հավատարմագրման գործընթացի համակարգողի բացասական կարծիքը հաշվի առնելով՝ հաստատություն կողմից ներկայացված ինքնավերլուծությունը չի ընդունվել ՈԱԱԿ-ի կողմից և 10.01.2019թ.-ին վերանայման նպատակով վերադարձվել ԵՊԼՀ-ին: 08.02.2019թ.-ին բուհը ներկայացրել է վերանայված ինքնավերլուծությունը, որը ՈԱԱԿ-ի կողմից ընդունվել է

15.02.2019թ.-ին՝ հավատարմագրման գործընթացի համակարգողի դրական կարծիքը ստանալուց հետո:

Ինքնավերլուծության զեկույցը նախնական գնահատման համար տրամադրվել է փորձագիտական խմբին, որի կազմը նախօրոք համաձայնեցվել է համալսարանի հետ և հաստատվել ՈԱԱԿ-ի տնօրենի հրամանով:

Փորձագիտական խմբին՝ աշխատանքներին նախապատրաստելու և գործընթացների արդյունավետությունն ապահովելու նպատակով պատասխանատուների կողմից իրականացվել են վերապատրաստումներ հետևյալ թեմաներով.

1. հավատարմագրման գործընթաց, փորձագիտական աշխատանքի առանձնահատկություններ, փորձագետի էթիկայի և վարքագծի կանոններ:
2. ինստիտուցիոնալ ինքնավերլուծության նախնական գնահատում պրակտիկայից վերցված օրինակների միջոցով:
3. փորձագիտական այց դերային խաղերի միջոցով:
4. փորձագիտական զեկույցի պատրաստում:

Փորձագիտական խումբն, ուսումնասիրելով համալսարանի ինքնավերլուծությունը և ուղեկցող փաստաթղթերի փաթեթն, իրականացրել է նախնական գնահատում 28.03.2019թ.- 12.05.2019թ. ընկած ժամանակահատվածում: Ըստ ձևաչափի՝ պատրաստվել է լրացուցիչ ուսումնասիրման ենթակա անհրաժեշտ փաստաթղթերի, ինչպես նաև պարզաբանման ենթակա խնդիրների և հարցերի ցանկը՝ նշելով համապատասխան ստորաբաժանումները և թիրախային խմբերը:

Նախատեսված ժամկետներում փորձագիտական խումբն ամփոփել է նախնական գնահատման արդյունքները, և գործընթացի համակարգողը փորձագիտական խմբի ղեկավարի հետ կազմել է փորձագիտական այցի ժամանակացույցը¹: Առաջնորդվելով ՈԱԱԿ-ի Փորձաքննության իրականացման ձեռնարկով՝ ժամանակացույցում ներառվել են փորձագետների կողմից նախատեսվող հանդիպումները բոլոր խմբերի հետ, բաց և փակ հանդիպումներ, փաստաթղթերի ուսումնասիրություն, այցելություններ հաստատության ստորաբաժանումներ և այլն:

Նախապատրաստական այց

ԵՊԼՀ-ում նախապատրաստական այցը տեղի է ունեցել 2019 թվականի մայիսի 3-ին: Նշյալ հանդիպմանը ՈԱԱԿ-ի կողմից մասնակցում էին գործընթացի համակարգողը, փորձագիտական խմբի ղեկավարը և ՈԱԱԿ Ինստիտուցիոնալ և ծրագրային հավատարմագրման բաժինը պետք, իսկ համալսարանի կողմից՝ ԵՊԼՀ ռեկտորը և Որակի ապահովման և բարեփոխման կենտրոնի աշխատակիցները: Նախապատրաստական այցի արդյունքում համաձայնեցվեց փորձագիտական այցի ժամանակացույցը, ներկայացվեց ուսումնասիրության ենթակա լրացուցիչ փաստաթղթերի ցանկը: Պայմանավորվածություն ձեռք բերվեց փորձագիտական խմբին տրամադրվող սենյակի, հանդիպումների դահլիճի վերաբերյալ, հստակեցվեցին դրանց կահավորման ու տեխնիկական միջոցներով հագեցման խնդիրները:

Քննարկվեցին և փոխհամաձայնեցված որոշումներ կայացվեցին փորձագիտական այցի կազմակերպչական, տեխնիկական, տեղեկատվական հարցերի, ինչպես նաև հանդիպումների մասնակիցների վարքագծի և էթիկայի նորմերի վերաբերյալ:

Փորձագիտական այց

Ժամանակացույցով նախատեսված այցին նախորդող օրը (13.05.2019թ.) փորձագիտական խմբի բոլոր անդամները (ներառյալ՝ միջազգային փորձագետը), համակարգողը, սղագրողը և թարգմանիչն ունեցել են փակ հանդիպում ՈԱԱԿ-ում: Հանդիպման ընթացքում փորձագիտական խումբը համաձայնեցրել է փորձագիտական գնահատման շրջանակը, չափանիշների գնահատման սանդղակը, որն ըստ ՈԱԱԿ-ի

¹ ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2. ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԱՅՑԻ ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՒՅՑ

ընթացակարգերի՝ ներառում է երկու մակարդակ՝ 1) բավարարում/համապատասխանում է չափանիշի պահանջներին, 2) չի բավարարում/համապատասխանում չափանիշի պահանջներին: Վերջնականացվել են այցի ընթացքում ուսումնասիրման ենթակա խնդիրները, ԵՊԼՀ-ի ուժեղ և թույլ կողմերն ըստ չափանիշների, ֆոկուս խմբային հանդիպումների ընթացակարգը, հանդիպումների վարման էթիկան, հստակեցվել են հետագա քայլերը:

Փորձագիտական այցը տեղի է ունեցել 2019թ.-ի մայիսի 14-ից 17-ն ընկած ժամանակահատվածում: Փորձագիտական այցը մեկնարկել և ավարտվել է համալսարանի ռեկտորի հետ հանդիպմամբ: Հարցերի պարզաբանման նպատակով կազմակերպված ֆոկուս խմբային հանդիպումների՝ դասախոս, ուսանող, շրջանավարտ, գործատու, ինքնավերլուծություն իրականացրած աշխատանքային խմբի մասնակիցներին ընտրել է փորձագիտական խումբը՝ համալսարանի կողմից նախօրոք տրամադրված ցանկներից: Իրականացվել են ըստ ժամանակացույցի նախատեսված բոլոր հանդիպումները: Այցի ընթացքում փորձագիտական խումբը փաստաթղթերի ուսումնասիրություն², ռեսուրսների դիտարկում³ և ֆոկուս խմբային հանդիպումներ է իրականացրել համալսարանի տարբեր ստորաբաժանումներում: Փորձագիտական խումբը բարձր է գնահատում հանդիպման մասնակիցների հետ բաց քննարկումները:

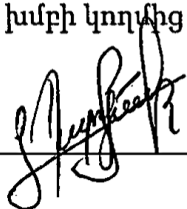
Տարբեր հանդիպումների ընթացքում ձեռքբերված տեղեկատվությունն, ինչպես նաև փաստաթղթերի ուսումնասիրության և դիտարկումների հիմնական արդյունքներն ամփոփվել են ամեն օրվա վերջում և այցի ավարտին կազմակերպված ամփոփիչ հանդիպման ժամանակ: Փորձագիտական խումբը քննարկել է հիմնական արդյունքները և եկել ընդհանուր համաձայնության նախ հավատարմագրման առանձին չափորոշիչների, հետո նաև չափանիշների պահանջների բավարարման վերաբերյալ: Չափանիշների բավարարման վերաբերյալ վերջնական եզրակացությունները ձեռք են բերվել խմբի բոլոր անդամների կողմից բաց քննարկման միջոցով՝ կիրառելով կոնսենսուսի սկզբունքը:

Փորձագիտական զեկույց

Փորձագիտական այցից հետո փորձագիտական խումբը՝ պարբերաբար կազմակերպվող քննարկումների արդյունքում պատրաստել է հավատարմագրման զեկույցի նախնական տարբերակը, որը կազմելիս հիմնվել է ԵՊԼՀ-ի ինքնավերլուծության նախնական գնահատման և փորձագիտական այցի դիտարկումների վրա: Փորձագիտական խմբի յուրաքանչյուր անդամ իր ներդրումն է ունեցել զեկույցի պատրաստման աշխատանքներում, ինչպես նաև արձագանքել է ամբողջական տարբերակին: Միջազգային փորձագետը պատրաստել է իր եզրակացությունը և գործընկերային գնահատման առանձին կարծիքը: Հիշյալ փաստաթղթերը թարգմանվել և տրամադրվել են փորձագիտական խմբին: Միջազգային փորձագետի մոտեցումներն ամփոփվել են զեկույցում, իսկ գործընկերային գնահատումն ամբողջությամբ է ներառվել զեկույցի տեքստում:

Զեկույցի վերաբերյալ իր արձագանքը ԵՊԼՀ-ն ուղարկել է ՈԱԱԿ 12.07.2019թ.-ին: Ուսումնասիրելով փորձագիտական զեկույցի նախնական տարբերակը՝ բուհը չի ներկայացրել առարկություններ, ինչի համաձայն փորձագիտական խումբը կազմել է զեկույցի վերջնական տարբերակը, որը խմբի կողմից հաստատվել է 24.07.2019թ.-ին:

Լիլիթ Պիպոյան

24.07.2019թ.

² ՀԱՎԵԼՎԱԾ 3. ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՎԱԾ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԻ ՑԱՆԿ

³ ՀԱՎԵԼՎԱԾ 4. ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԽՄԲԻ ԿՈՂՄԻՑ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՎԱԾ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ՝ ԸՍՏ ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ ԶԱՓԱՆԻՇՆԵՐԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ ՄՈՆԻ-Ի ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ. Երևանի Վ. Բրյուսովի անվան պետական լեզվահասարակագիտան համալսարանը հիմնադրվել է 1935 թվականի փետրվարի 15-ին: Ի սկզբանե ԵՊՀ-ն ստեղծվել է որպես ռուսաց լեզվի ուսուցիչներ պատրաստելու երկամյա մանկավարժական ինստիտուտ: 1940թ.-ին երկամյա ինստիտուտը վերակազմվել է՝ վերածվելով Պետական մանկավարժական ինստիտուտի: 1941թ.-ին դպրոցներն օտար լեզվի մասնագետներով ապահովելու նպատակով՝ ինստիտուտում բացվել է օտար լեզուների (գերմաներեն, ֆրանսերեն և անգլերեն) երկամյա կուրսեր: 1948թ.-ին Երևանի ռուսական մանկավարժական ինստիտուտի օտար լեզուների ֆակուլտետի հիմքի վրա բացվել է Օտար լեզուների մանկավարժական ինստիտուտը: 1962թ.-ին Երևանի պետական համալսարանի ռուսաց և օտար լեզուների ֆակուլտետի հիմքի վրա ստեղծվել է Ռուսաց և օտար լեզուների մանկավարժական ինստիտուտը: 1962թ.-ին ինստիտուտն անվանվում է Վ. Բրյուսովի անվան ռուսաց և օտար լեզուների պետական մանկավարժական ինստիտուտ: 1995թ.-ին ինստիտուտը վերանվանվում է Հայաստանի Վ. Բրյուսովի անվան օտար լեզուների պետական համալսարան, 5 տարի անց՝ Երևանի Վ. Բրյուսովի անվան պետական լեզվաբանական համալսարան: 2014թ.-ին բուհը վերակազմակերպվել է որպես Երևանի Վ.Բրյուսովի անվան լեզվահասարակագիտական համալսարան:

ԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆ. ԵՊՀ-ում կրթական գործընթացն իրականացվում է 23 բակալավրի, 27 մագիստրոսի մասնագիտության կրթական ծրագրով (ՄԿԾ) և 9 ասպիրանտական (հետազոտողի) կրթական ծրագրով: Համալսարանն այժմ պատրաստում է լեզվաբանության, մանկավարժության, բանասիրության, քաղաքագիտության, երկրագիտության, միջազգային լրագրության, միջազգային տուրիզմի, հոգեբանության, թարգմանչական գործի, սերվիսի, հանրային կառավարման, եվրոպագիտության, տեղեկատվության և հանրային հաղորդակցման տեխնոլոգիաների, միջազգային հարաբերությունների ոլորտների մասնագետներ:

ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆ. գիտահետազոտական գործունեության խթանման ուղղությամբ 2013-2017թթ.-ի ռազմավարական ծրագրով ԵՊՀ-ն իր առջև նպատակ է դրել խթանել գիտելիքահեն մտքի զարգացումը՝ միջազգային չափանիշներին համապատասխան, աջակցել գիտելիքահեն կրթական միջավայրի ձևավորմանը, նպաստել համալսարանում իրականացվող գիտական և հետազոտական աշխատանքների արդյունքների ներդրմանն ուսումնական գործընթացում՝ ապահովելով կրթության, գիտության և հետազոտության փոխկապակցվածությունն, ապահովել սերտ կապ դասավանդման, ուսուցման և հետազոտության միջև, ապահովել ՊԴ կազմի մասնակցությունը գիտական դրամաշնորհային ծրագրերին, աջակցություն ցուցաբերել անհատ հետազոտողներին և հետազոտական խմբերին:

Իսկ 2019-2023թթ.-ի բուհի ռազմավարական ծրագիրն այս ուղղությամբ նախատեսում է՝ մշակել ԵՊՀ գիտահետազոտական գործունեության գերակա ուղղությունների, նպատակների, խնդիրների և դրանց լուծմանն ուղղված միջոցառումների համալիր ծրագիր՝ միտված ԵՊՀ գիտակրթական գործունեության զարգացմանը և օտարերկրյա մրցունակ համալսարանների գիտահետազոտական գործունեության հետ համադրելիության և մրցունակության ապահովմանը, մշակել և ներդնել ԵՊՀ գիտահետազոտական գործունեությունը խթանող նորարարական մեխանիզմներ, տեխնոլոգիաներ և մեթոդներ՝ արդյունավետորեն օգտագործելով համալսարանի գիտահետազոտական և նորարարական ներուժը՝ նպաստելով սովորողների գիտական և նորարարական ակտիվության ու ստեղծագործական նախաձեռնությունների զարգացմանը և ազգային մակարդակում գիտելիքահենք տնտեսության զարգացմանն, ապահովել ԵՊՀ գիտահետազոտական գործունեության միջազգայնացումը և միջազգային գիտակրթական համագործակցության համակողմանի զարգացումը՝ միտված համալսարանում գիտական և կրթական

նորարարությունների խթանմանը, ինչպես նաև բարձրացնել ԵՊՀ հիմնարար և կիրառական հետազոտությունները կրթական գործընթացում ներդնելու գործընթացի արդյունավետությունը:

ՄԻՋԱԶԳԱՅՆԱՑՈՒՄ. ԵՊՀ-ի միջազգայնացմանն ուղղված կարևորագույն նպատակներից է միջազգային համագործակցության ընդլայնման արդյունքում բարձրացնել կրթության և գիտահետազոտության որակը, բուհի ուսանողական, վարչական և պրոֆեսորադասախոսական համակազմին ընձեռել շարժունության ընդլայնված հնարավորություններ՝ կրթական նորարարական ծրագրերի և միջազգայնացման տարրերի ինտեգրման միջոցով, բարձրացնել բուհի գրավչությունը և տեսանելիությունն, ապահովել համալսարանի մրցունակությունն ազգային և միջազգային մակարդակներում՝ նպաստելով աշխատաշուկայի պահանջներին համապատասխան որակյալ մասնագետների թվի ավելացմանն, ինչպես նաև ապահովել բուհի շրջանավարտների մրցունակությունն ազգային և միջազգային աշխատաշուկայում:

ՈՐԱԿԻ ԱՊԱՀՈՎՈՒՄ. ԵՊՀ-ի կրթության որակի ապահովմանը նպատակաուղղված հիմնախնդիրներն են՝ բուհի ընդհանուր գործունեության և թիրախային ոլորտների փոխհամաձայնեցված և շարունակական բարելավումը, հաշտվեցման ոլորտային ապահովումը, կրթական ծրագրերի և հարակից ուսումնաօժանդակ ծառայությունների իրականացման համար անհրաժեշտ ռեսուրսների տրամադրումն, ազգային ու միջազգային չափանիշներին համապատասխան ուսումնական միջավայրի ապահովումը, բուհի ներքին և արտաքին շահակիցների կարիքների բավարարմանն ուղղված շարունակական գործընթացների իրականացումը և առհասարակ բուհի ներքին և արտաքին ՈԱ մեխանիզմների գործադրումը:

Փորձագիտական խումբը, գնահատում կատարելիս, առաջնորդվել է «համապատասխանություն նպատակներին» սկզբունքով և վերոնշյալ տեղեկատվությունը դիտարկել է որպես ՄՈՒՀ-ի հիմնական հավակնություններ և նպատակներ:

I. ԱՌԱՔԵԼՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐ

ԶՍՓԱՆԻՇ: ՄՈՒՀ-ի վարած քաղաքականությունն ու ծավալված գործունեությունը համապատասխանում են հաստատության որդեգրած առաքելությանը, որը համահունչ է ՀՀ կրթության որակավորումների ազգային շրջանակին:

ՓԱՍՏԵՐ

1.1 ՄՈՒՀ-ն ունի նպատակներն ու խնդիրներն արտացոլող հստակ ձևակերպված առաքելություն, որը համահունչ է ՈԱՇ-ին:

Նախորդ հավատարմագրումից հետո համալսարանը վերանայել է իր առաքելությունը, տեսլականն ու ռազմավարական ծրագիրը:

Փորձագիտական խումբը համարում է, որ նախորդ հավատարմագրման արդյունքում փորձագիտական խմբի խորհրդատվության հիման վրա՝ բուհի վերաձևակերպված առաքելությունն ավելի հստակ է, այն սահմանում է ակադեմիական հետաքրքրությունների շրջանակը և արտացոլում իրականացվող կրթական գործունեության ոլորտները: Առաքելությունում շեշտը դրվում է ՄՈՒՀ-ի կրթական և սոցիալական պատասխանատվության ու միջազգային աշխատաշուկայում մրցունակ մասնագետների պատրաստման վրա:

Համապատասխան փաստաթղթերի վերլուծությունից պարզ դարձավ, որ բուհի կանոնադրությունն, առաքելությունը և ռազմավարական ծրագիրը համահունչ են միմյանց: Թեև բուհի առաքելության ձևակերպման մեջ ուղիղ հղում չի արված ՈԱՇ-ի մակարդակներին, այնուամենայնիվ պետք է փաստել, որ ՈԱՇ-ի տեսանկյունից հակասություն առկա չէ:

Անհրաժեշտ է նաև նշել, որ բուհի շահակիցների խոսքերով՝ սովորեցնող (teaching) համալսարանից հետազոտական համալսարանի անցման փուլը լուրջ մարտահրավեր է բուհի համար:

1.2. ՄՈՒՀ-ի առաքելությունը, նպատակները և խնդիրներն արտացոլում են ներքին և արտաքին շահակիցների կարիքները:

Բուհի պնդումների համաձայն՝ ԵՊՀ առաքելության, նպատակների և խնդիրների սահմանման համար մշակվել և ներդրվել են ներքին ու արտաքին շահակիցների կարիքների բացահայտման մեխանիզմներ: Մակայն, շահակիցների տարբեր խմբերի հետ հանդիպումները ցույց տվեցին, որ բուհի կողմից նշված մեխանիզմները պարբերաբար և կանոնավոր չեն կիրառվել:

Թեև ԵՊՀ-ն փաստում էր, որ իրականացվել է 2013-2017 և 2019-2023 թվականների ռազմավարական ծրագրերի նախնական տարբերակների ներքին շրջանառության գործընթաց, և այս ուղղությամբ արտաքին շահակիցների հետ տեղի են ունեցել քննարկումներ, այնուամենայնիվ, փորձագիտական այցի ընթացքում պարզ դարձավ, որ միայն ներքին շահակիցների որոշ խմբեր, հիմնականում՝ կրթական և վարչական ստորաբաժանումների ղեկավարներն էին ծանոթ բուհի առաքելությանը և ՌԾ-ին, քանի որ մասնակցել էին դրանց մշակմանը և վավերացմանը՝ որպես կոլեգիալ մարմինների անդամներ: Այցի ընթացքում պարզ դարձավ նաև, որ ներքին շահակիցների կողմից բարձրացված որոշ խնդիրներ արտացոլվել են բուհի ռազմավարական նպատակներում: Պետք է փաստել, որ արտաքին շահակիցներն այս գործընթացում գործուն մասնակցություն չեն ունեցել. առաքելությունը և ՌԾ-ն կարծես մեխանիկորեն հաստատվել են արտաքին շահակիցների մի մասի կողմից: Այնուամենայնիվ, առաքելությունում և ռազմավարական ծրագրում ամրագրված՝ որակյալ կրթության և բուհի միջազգայնացման դրույթները կիսում են բուհի թե ներքին, և թե արտաքին շահակիցների մեծամասնությունը: Գիտահետազոտական գործունեությունը շեշտադրվել է բուհի ռազմավարական ծրագրում, այնուամենայնիվ շահակիցների հետ հանդիպումները փաստեցին, որ հետազոտական գործունեությունը տարբեր կերպ է մեկնաբանվում շահակիցների տարբեր խմբերի կողմից: Իսկ հանդիպումներին մասնակցած գործատուներն առավել արժևորեցին գործնական և փոխանցելի հմտությունների դերը, քան հետազոտությանը:

Փորձագիտական այցի հանդիպումներին մասնակցած շահակիցների մեծ մասն ընդունելի է համարում բուհի փոփոխված առաքելությունը և ռազմավարական նպատակներն՝ անկախ դրանց մշակման գործընթացին իրենց մասնակցության չափից:

1.3. ՄՈՒՀ-ում գործում են առաքելության ու նպատակների իրականացման արդյունքների գնահատման և բարելավման հաստատված մեխանիզմներ և ընթացակարգեր:

ՄՈՒՀ-ի առաքելության իրականացման առաջընթացի գնահատման, ինչպես նաև ռազմավարական ծրագրի իրականացման հետագա բարելավման մեխանիզմները և ընթացակարգերը հստակ ձևակերպված չեն բուհի փաստաթղթերում: Թեև նախորդ հավատարմագրման փորձագիտական գեկույցում նշված խորհրդատվությունների հիման վրա՝ բուհն իր ՌԾ-ում ամրագրել է ռազմավարական նպատակների գնահատման ցուցիչներ, սակայն սահմանված ցուցիչները հիմնականում չափելի չեն, մասնավորապես՝ սահմանված չեն հստակ քանակական ցուցիչներ:

ԵՊՀ-ի ռազմավարության և գործողությունների պլանի գնահատումն իրականացվում է ռեկտորի ամենամյա հաշվետվությունների միջոցով, որը հիմնված է բոլոր կառուցվածքային ստորաբաժանումների կողմից ներկայացված հաշվետվությունների ամփոփման վրա:

ԴԱՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Փորձագիտական խումբը դրական է գնահատում բուհի առաքելության փոփոխությունը, որի վերաբերյալ շահակիցներն ունեն գրեթե միասնական ընկալում, ինչը թույլ է տալիս եզրակացնել, որ համալսարանի դերը շահակիցների շրջանում հստակ է:

Այնուամենայնիվ, հարկ է նշել, որ առաքելության կատարելագործումը չի զուգորդվում շահակիցների, մասնավորապես՝ արտաքին շահակիցների ներգրավվածությամբ դրա մշակմանն, այս միտումը կարող է հետագայում հանգեցնել նրան, որ առաքելությունը թեև կլինի լավ ձևակերպված, սակայն շահակիցների համար ոչ ընդունելի, և կարող է շահակիցների շրջանում առաջացնել տարբեր պատկերացումների ձևավորման վտանգ:

Փորձագիտական խումբը դրական է համարում, որ շահակիցների կարիքները որոշ չափով արտացոլված են բուհի նպատակներում և խնդիրներում, սակայն այդ կարիքների արտացոլվածությունն երաշխավորող մեխանիզմներ բուհում չկան, ինչի արդյունքում ներքին շահակիցների կարիքները հետագայում հնարավոր է դուրս մնան ԵՊԼՀ-ի ռազմավարական կառավարման գործընթացներից:

Բուհի ռազմավարական նպատակների գնահատման համար հստակ քանակական ցուցիչների բացակայությունը կարող է համալսարանի համար դժվարեցնել իր առաջընթացի գնահատումը և խոչընդոտել շարունակական բարելավմանը: Մինևույն ժամանակ պետք է նշել, որ հաշվետվությունների մեխանիզմը կարող է նպաստել բուհում համապատասխան բարելավումների իրականացմանը, թեև ստորաբաժանումների կողմից ներկայացված հաշվետվությունները ոչ միշտ են կապված հաստատության ռազմավարությանը:

ԵԶՐԱՀԱՆԳՈՒՄ՝ հաշվի առնելով, որ նախորդ հավատարմագրման արդյունքում բուհը բարեփոխել է իր առաքելությունը, որը համահունչ է ՀՀ կրթության որակավորումների ազգային շրջանակին, ինչպես նաև այն, որ բուհի հիմնական շահակիցները կիսում են համալսարանի ռազմավարական նպատակները՝ փորձագիտական խումբն եզրակացնում է, որ ԵՊԼՀ-ն բավարարում է չափանիշ 1-ի պահանջները:

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ՝ ԵՊԼՀ-ի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը չափանիշ 1-ի պահանջներին գնահատվում է **բավարար**:

II. ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ ԵՎ ՎԱՐՉԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ԶՍՓԱՆԻՇ: ՄՈՒՀ-ի կառավարման համակարգը, վարչական կառույցները և դրանց գործունեությունն արդյունավետ են և միտված են հաստատության առաքելության ու նպատակների իրականացմանը՝ պահպանելով կառավարման էթիկայի կանոնները:

ՓԱՍՏԵՐ

2.1 Հաստատության կառավարման համակարգն ապահովում է որոշումներ կայացնելու կանոնակարգված գործընթաց՝ սահմանված էթիկայի կանոններին համապատասխան և ունի կրթական ու այլ նպատակների իրականացման համար անհրաժեշտ մարդկային, նյութական և ֆինանսական ռեսուրսներ:

2017թ.-ին ԵՊԼՀ-ն փոխել է իր կազմակերպարարական ձևը՝ ՊՈԱԿ-ից վերակազմավորվելով հիմնադրամի: Համալսարանն իր վերակազմավորման անհրաժեշտությունը հիմնավորում է կառույցի ակադեմիական ինքնավարության և տնտեսական ազատության ապահովման անհրաժեշտությամբ: Մինևույն ժամանակ, ըստ բուհի ղեկավարության, մեծ փոփոխություններ իրականացնելուն դեռևս խանգարում են ՀՀ օրենսդրական ոլորտի առկա բացերը: Մասնավորապես՝ հիմնադրամներին վերագրված տնտեսական գործունեության ազատության և ինքնավարության իրացումը սահմանափակված է գնումների մասին ՀՀ օրենսդրության պահանջներով, որոնք տարբերակված մոտեցում չեն նախատեսում հիմնադրամների և ՊՈԱԿ-ների համար: Այնուամենայնիվ, այս փոփոխությունը նշանակալիորեն բարելավել է ԵՊԼՀ-ի ֆինանսական վիճակը, մասնավորապես՝ մինչև մեկ տարի ժամկետով համալսարանի կողմից վարձակալությամբ տրված տարածքների վարձավճարները տնօրինվում են հաստատության կողմից՝ համալրելով արտաբյուջետային մուտքերը:

Կազմակերպայիրավական ձևի փոփոխությունն առաջ է բերել նաև կառավարման համակարգի փոփոխություններ, մասնավորապես՝ ՊՈԱԿ-ի դեպքում բուհի կառավարման մարմինը եղել է ԵՊԼՀ կառավարման խորհուրդն, այնինչ ներկայում բուհի կառավարման բարձրագույն և հսկողություն իրականացնող մարմինը հոգաբարձուների խորհուրդն է:

2013թ.-ից ի վեր համալսարանում երկու անգամ իրականացվել են կառուցվածքային փոփոխություններ. նախորդ հավատարմագրման արդյունքում փորձագիտական գեկույցում նշված խորհրդատվությունների հիման վրա համակարգվել և հստակեցվել են կառուցվածքային ստորաբաժանումների գործառույթները:

Ինստիտուցիոնալ մակարդակում համալսարանի կառավարումը իրականացվում է միանձնյա և կոլեգիալ կառավարման սկզբունքների զուգակցմամբ՝ ԵՊԼՀ-ի հոգաբարձուների խորհրդի, ԵՊԼՀ-ի գիտական խորհրդի և ռեկտորի կողմից: Համալսարանի գործունեության ղեկավարումն ու համակարգումն ըստ ոլորտների իրականացնում են երկու՝ ուսումնագիտական աշխատանքների հարցերով և աշխատակազմի կառավարման ու տնտեսական հարցերով պրոռեկտորները (նախկին 4 պրոռեկտորի փոխարեն), որոնք նշանակվում են ռեկտորի հրամանով:

Ստորաբաժանումների մակարդակով կառավարումն իրականացվում է ֆակուլտետային խորհուրդների միջոցով: Վերջինս կոլեգիալ մարմին է, որը ղեկավարվում է ֆակուլտետի ղեկանի կողմից: 4 ֆակուլտետի կազմում գործում է 13 ամբիոն և 4 գիտատուսմանական կենտրոն:

Բոլոր ստորաբաժանումների, հանձնաժողովների, կառավարման մարմինների գործունեությունը կարգավորվում է մշակված կանոնակարգերի, ընթացակարգերի, աշխատակարգերի և այլ իրավական ակտերի միջոցով: Վերոնշյալ կանոնակարգերը հասանելի են ԵՊԼՀ պաշտոնական կայքում: Մշակված են նաև պաշտոնի անձնագրեր ինչպես վարչական, այնպես էլ ուսումնասօժանողակ կազմերի համար: Համալսարանում իրականացվում է ֆինանսական ռեսուրսների պլանավորում 2 ձևաչափով՝ ուսումնական և օրացուցային տարիների համար: Փորձագիտական այցի ընթացքում պարզ դարձավ, որ ներքին շահակիցները բավարարված են կրթական ու այլ նպատակների իրականացման համար կառավարման համակարգին տրամադրված մարդկային ռեսուրսներով, սակայն, ըստ շահակիցների, նյութական և ֆինանսական ռեսուրսները բարելավման կարիք ունեն:

Պետք է նկատել, որ ԵՊԼՀ վարչական կառույցների աշխատանքի արդյունավետությունը դեռևս չի գնահատվում, քանի որ կառավարման մարմինները, վարչական ստորաբաժանումները և ընդհանրապես հաստատության կառուցվածքը վերջերս են վերաձևավորվել:

2.2 ՄՈՒՀ-ի կառավարման համակարգը հնարավորություն է տալիս դասախոսներին և ուսանողներին մասնակցելու իրենց առնչվող որոշումների կայացմանը:

ԵՊԼՀ ՊԴ կազմը և ուսանողության ներկայացուցիչները ներկայացված են բուհի կառավարման մարմինների բոլոր մակարդակներում՝ ԵՊԼՀ հոգաբարձուների խորհրդում, գիտական խորհրդում, ինչպես նաև ֆակուլտետի խորհուրդներում՝ 25-ական % ներգրավվածությամբ: Կառավարման մարմինների կազմում ընդգրվում են բարձր առաջադիմությամբ ուսանողները: Հոգաբարձուների խորհրդի նախագահը հավաստեց, որ խորհրդի անդամ ուսանողների հետ մշտական կապ է պահվում՝ էլեկտրոնային փոստի և սոցիալական ցանցերի միջոցով:

Բուհում գործում է նաև ուսանողական ինքնակառավարվող կառույց՝ Ուսանողական խորհուրդը, որն իր գործունեությունը ծավալում է համաձայն համապատասխան կանոնադրության: Թեև ներկայացված փաստաթղթերի համաձայն՝ ՈՒԽ կանոնադրությունը հաստատվել է 2018թ.-ի հոկտեմբերին, սակայն փորձագիտական այցի ընթացքում ՈՒԽ ներկայացուցիչները փաստեցին նոր կանոնադրության մշակման մասին: ՈՒԽ հիմնական գործառույթներից է ուսանողների խնդիրների բարձրաձայնումը, սակայն այս առումով պետք է փաստել, որ ՈՒԽ-ում առկա է ուսանողների որոշակի խմբի ներկայացվածության խնդիր, մասնավորապես՝ որևէ մագիստրոս ներգրավված չէ խորհրդում:

Բուհի կառավարման մարմինների որոշումների, հրամանների մասին ՊԴ կազմը տեղեկանում է հիմնականում ամբիոնի նիստերին, մինչև ժամանակ դրանք ուղարկվում են «Մալբրի» համակարգի միջոցով: Որոշման նախագծերը նույնպես ներկայացվում են ամբիոններին տվյալ համակարգի միջոցով, և դասախոսները հնարավորություն ունեն ծանոթանալու և առաջարկություններ ներկայացնելու դրանց վերաբերյալ:

Ուսանողների հետ հանդիպումներից պարզ դարձավ, որ ուսանողների շրջանում կառավարման օղակների որոշումների, նախագծերի վերաբերյալ տեղեկացվածության մակարդակը ցածր է, ավելին՝ բացառությամբ ՈՒԽ անդամների, ուսանողությունը բավական պասիվ է և ոչ մտախնայող բուհի կառավարման գործընթացներին և նույնիսկ ուսանողական կյանքին մասնակից լինելու առումով: Բուհում իրականացված հարցումները նույնպես հավաստում են ուսանողների հիմնական մասի՝ հաստատության կառավարման գործընթացներում մասնակից լինելու անտարբերության խնդիրը, սակայն նշյալ հարցումների արդյունքների գնահատմանը հետևող բարելավման ծրագիր և ուսանողների հետաքրքրվածության մակարդակի ավելացմանը և համալսարանի կառավարման գործընթացներին ակտիվ մանակցության ապահովմանն ուղղված հստակ գործողություններ դեռևս չեն ձեռնարկվում:

2.3 ՄՈՒՀ-ը մշակում և իրականացնում է կարճաժամկետ, միջնաժամկետ և երկարաժամկետ պլանավորում՝ իր առաքելությանն ու նպատակներին համապատասխան և ունի դրանց իրականացման և մշտադիտարկման հստակ մեխանիզմներ:

ԵՊԼՀ-ն իրականացնում է երկարաժամկետ պլանավորում ինստիտուցիոնալ մակարդակում: Բուհի առաքելության իրականացման նպատակով մշակվել է ԵՊԼՀ հնգամյա ռազմավարական ծրագիր: 2018թ.-ին բուհն առաջնորդվել է տարեկան հայեցակարգային պլանով հաշվի առնելով հոգաբարձուների նոր խորհրդի ձևավորման հետ կապված խնդիրները:

Բուհը միջնաժամկետ ծրագրի օրինակ է համարում ԵՊԼՀ նախորդ հավատարմագրման միջանկյալ գնահատման համար կատարված երկամյա գործողությունների պլանավորումն ու իրականացումը:

Կարճաժամկետ պլանավորումն իրականացվում է մեկ տարվա համար՝ բուհի բոլոր ստորաբաժանումներում: Հատկանշական է, որ տարբեր ֆակուլտետներում, ամբիոններում և ԳՈՒԿ-երում առկա են տարեկան պլանավորման տարբեր ձևաչափեր, և դրանք ոչ միշտ են ուղղակի կապված հաստատության ՌԾ-ի հետ: Թեև նախորդ հավատարմագրման փորձագիտական խմբի կողմից բուհին տրվել է խորհրդատվություն՝ ստորաբաժանումների պլանները ռազմավարական պլանից բխեցնելու վերաբերյալ, սակայն պետք է փաստել, որ դեռևս որոշ ստորաբաժանումներում տարեկան պլանավորման կապը ՌԾ-ի հետ խզված է, այնինչ որոշներում՝ հստակ ընդգծված է և քարտեզագրված:

Ամբիոններն իրականացնում են տարեկան ինքնավերլուծություն, ինչի հիման վրա կազմվում է հաջորդ տարվա պլանը: ԵՊԼՀ տարեկան պլանի կատարողականը գնահատվում է ռեկտորի տարեկան հաշվետվությունների ձևով:

2.4 ՄՈՒՀ-ը կատարում է իր գործունեության վրա ազդող գործոնների ուսումնասիրություն և որոշումներ կայացնելիս հիմնվում է հավաստի տվյալների վրա:

Նախորդ հավատարմագրման խորհրդատվությունների հիման վրա՝ ԵՊԼՀ-ն իրականացնում է բուհի գործունեության վրա ազդող գործոնների ուսումնասիրություն՝ դուրս բերելով և գնահատելով հնարավոր ռիսկերը: Գործատուների և արտաքին այլ շահակիցների շրջանում իրականացվում են որոշակի ուսումնասիրություններ, մասնավորապես հանդիպումներ նախկին բյուրոսովիների հետ, որոնք ներկայում գործատուներ են, պրակտիկաների անցկացման կառույցներից ստացվող տեղեկատվության վերլուծություն, որոնց հիման վրա վերանայվում են ՄԿԾ-ները և այլն, սակայն պետք է նշել, որ այս գործընթացներից դեռևս ոչ բոլորն են կրում պարբերական բնույթ:

Հարկ է նաև նշել, որ բուհում իրականացվող հարցումների արդյունքների վերլուծության համար բուհը չի սահմանել դրականի և բացասականի սահմանազատման հստակ ցուցանիշներ. ասպես՝ պարզ չէր, թե ինչու է բուհի կողմից դրական գնահատվում շահակիցների՝ օրինակ քսան տոկոս բավարարվածությունն այս կամ այն տիրույթի վերաբերյալ կամ հակառակը:

2.5 Քաղաքականություն և ընթացակարգերի վարչարարությունն իրականացվում է որակի կառավարման սկզբունքով (պլանավորում, իրականացում, գնահատում, բարելավում):

ՄՈՒՀ-ում քաղաքականությունների և ընթացակարգերի վարչարարությունը հիմնականում իրականացվում է որակի կառավարման սկզբունքներով: Սակայն փորձագիտական այցի արդյունքում պարզ դարձավ, որ ԵՊՀ հաստատության ստորաբաժանումներն այս առումով հավասարաչափ զարգացած չեն, մասնավորապես՝ որոշ ստորաբաժանումներում ընթացակարգերը մշակվում և իրականացվում են որակի կառավարման սկզբունքներով, սակայն որոշ նորաստեղծ ստորաբաժանումներում ՊԻԳԲ շրջափուլի իրականացումը դեռևս թույլ հիմքերի վրա է: Մինևույն ժամանակ, պետք է փաստել, որ նախորդ հավատարմագրման փորձագիտական խմբի տրված խորհրդատվության հիման վրա՝ բուհն իրականացնում է վարչարարության բարելավմանն ուղղված մի շարք միջոցառումներ, մասնավորապես՝ այս ուղղությամբ կազմակերպվում են վերապատրաստման դասընթացներ, որոշ ստորաբաժանումներում առկա են որակի պատասխանատուներ, իրականացվում է միջամբիոնային և միջֆակուլտետային փորձի փոխանակումներ, սակայն առայժմ չի հաջողվել համալսարանի լավագույն փորձի տարածումն իրականացնել ամբողջությամբ և արդյունավետորեն, ինչի վերաբերյալ նույնպես տրվել էր խորհրդատվության նախորդ հավատարմագրման զեկույցում:

Մինևույն ժամանակ, ՊԻԳԲ շրջափուլի տեսանկյունից պետք է փաստել, որ բուհի գործընթացների իրականացման գնահատման արդյունքների վերլուծությունները ոչ միշտ են հստակ, իսկ դրանց հաջորդող բարելավումները՝ ոչ այնքան տեսանելի: Այսինքն, թեև ՄՈՒՀ-ում իրականացվող գործընթացները հաճախ վերանայվում են, սակայն վերանայումները հիմնականում տեղի են ունենում ըստ իրավիճակի՝ ոչ հստակ սահմանված պարբերականությամբ, իսկ փոփոխությունների անհրաժեշտությունը ոչ միշտ է հիմնավորված գործընթացների գնահատման արդյունքներով:

2.6 ՄՈՒՀ-ում գործում են մասնագիտությունների կրթական ծրագրերի և այլ գործընթացների արդյունավետության վերաբերյալ տեղեկատվության հավաքագրումը, վերլուծումը և կիրառումը գնահատող մեխանիզմներ:

Փորձագիտական այցի ընթացքում պարզ դարձավ, որ նախորդ հավատարմագրման խորհրդատվության հիման վրա՝ բուհում ներդրվել են մասնագիտությունների կրթական ծրագրերի և համալսարանում իրականացվող գործընթացների արդյունավետության վերաբերյալ տեղեկատվության գնահատման որոշ մեխանիզմներ, օրինակ՝ իրականացվում են հարցումների, ինքնավերլուծությունների ձևաչափերի կիրառելիության մշտադիտարկումներ, թեև պետք է փաստել, որ դրանք դեռևս հիմնականում ունեն իրավիճակային դիտարկումների բնույթ և հստակ պարբերականությամբ չեն իրականացվում:

2.7 ՄՈՒՀ-ում գործում են կրթական ծրագրերի և շնորհվող որակավորումների որակի մասին թարմացված, օբյեկտիվ և անկողմնակալ քանակական և որակական տեղեկատվության հրապարակումները գնահատող մեխանիզմներ:

ՄՈՒՀ-ում իրականացվում են գործող կրթական ծրագրերի և շնորհվող որակավորումների որակի մասին քանակական և որակական տեղեկատվության հրապարակումների գնահատման որոշ վերլուծություններ: Օրինակ՝ բուհի ներկայացուցիչները փորձում են վերլուծել, թե իրենց կողմից իրականացված հրապարակումներն ինչ ազդեցություն են ունեցել դիմորդների թվի փոփոխության վրա: Եթե որևէ մասնագիտության համար դիմորդների հավաքագրման ցուցանիշները ցածր են, ապա

այդ տեղեկատվությունն ընդունելով որպես հիմք՝ ձեռնարկվում են համապատասխան միջոցառումներ: Այնուամենայնիվ, պետք է փաստել, որ այս տիրույթին վերաբերող համապարփակ վերլուծություն բուիը դեռևս չի իրականացրել:

ԴԱՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Թեև բուի կառավարման համակարգի շատ օղակներ, վարչական կառույցներ նոր են վերաձևավորվել և դեռևս վաղ է գնահատել դրանց գործունեության արդյունավետությունն, այնուամենայնիվ հաստատության կառավարման գործընթացներում նոր մտտեցումների սահմանումը, որոշ առումով, արդեն ապահովել է շոշափելի արդյունքներ, ինչը կարող է հանգեցնել ԵՊԼՀ ռազմավարական նպատակների առավել թիրախավորված իրականացմանը:

Համալսարանի վերակազմավորումը հիմնադրամի դրական փոփոխությունների է հանգեցրել՝ թույլ տալով բուիին ինքնուրույն տնօրինել արտաբյուջետային մուտքերն, ինչը կարող է նպաստել բուիի ֆինանսական վիճակի շարունակական բարելավմանն, արդյունքում՝ բուիի ռազմավարական նպատակների իրականացման համար անհրաժեշտ ռեսուրսներով ապահովմանը: Վերջին 2 տարվա ընթացքում համալսարանը հաջողել է հաղթահարել բյուջեի մեծ ձեղքվածքը և նույնիսկ 2019թ.-ի համար ձևավորել ավելցուկային բյուջե, ինչը դրական ցուցանիշ է: Մինևույն ժամանակ, բյուջեի պլանավորումը դեռևս չի իրականացվում ըստ ռազմավարական նպատակների (օրինակ՝ գիտահետազոտական ուղղությունն առանձնացվել է որպես ռազմավարական գերակայություն, սակայն ԵՊԼՀ-ն չի նախատեսել տվյալ ոլորտի համար անհրաժեշտ ֆինանսավորում իր բյուջետային պլանում), ինչը թույլ չի տալիս իրականացնել համալսարանի բյուջետային հատկացումների արդյունավետությունը ըստ ռազմավարական ուղղությունների:

Դրական է, որ բուի կառավարման համակարգը հնարավորություն է տալիս դասախոսներին և ուսանողներին մասնակցելու իրենց առնչվող որոշումների կայացմանը, սակայն մագիստրանտների ներգրավված չլինելը ՈԻԽ կազմում չի ապահովում հավասար հնարավորություններ նրանց խնդիրների բարձրաձայնման տեսանկյունից:

Փորձագիտական խումբը դրական է գնահատում պլանավորման և հաշվետվողականության համակարգերի առկայությունն, ինչը վկայում է այն մասին, որ համալսարանը կարևորում է պլանավորման գործընթացը և դրանց հետևողական իրականացումը, սակայն տարբեր ստորաբաժանումների կողմից պլանավորման գործընթացներում կիրառվող տարբեր ձևաչափերը չեն ապահովում պլանավորման միասնական մոտեցում:

Հարկ է նշել, որ բուի՝ իր գործունեության վրա ազդող գործոնների ուսումնասիրության, ինչպես նաև մասնագիտությունների կրթական ծրագրերի և համալսարանում իրականացվող գործընթացների արդյունավետության վերաբերյալ տեղեկատվության գնահատման ոչ համակարգային բնույթը կարող է հանգեցնել ոչ հավաստի տվյալների կուտակմանն, ինչն իր հերթին կարող է բերել ոչ ճիշտ որոշումների կայացմանը:

Փորձագիտական խումբը կարծում է, որ բուի շրջանավարտների զբաղվածության վերաբերյալ տվյալների հրապարակումը կնպաստի շնորհվող որակավորումների որակի մասին քանակական և որակական տեղեկատվության տրամադրմանը հասարակությանը:

ԵԶՐԱՀԱՆԳՈՒՄ՝ հաշվի առնելով, որ բուիում կառավարման և որոշումների կայացման գործընթացները կանոնակարգված են, դասախոսներն ու ուսանողները հնարավորություն ունեն մասնակցելու իրենց վերաբերյալ որոշումների կայացմանը, առկա են պլանավորման և հաշվետվողականության մեխանիզմներ, քաղաքականությունների ու ընթացակարգերի վարչարարությունը հիմնականում իրականացվում է որակի կառավարման սկզբունքով, նախորդ հավատարմագրումից հետո իրականացվել են համապատասխան բարեփոխումներ, փորձագիտական խումբը եզրակացնում է, որ ԵՊԼՀ-ն բավարարում է չափանիշ 2-ի պահանջներին:

ԵԶՐԱԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆ՝ ԵՊԼՀ-ի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը չափանիշ 2-ի պահանջներին գնահատվում է բավարար:

III. ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐ

ՉԱՓԱՆԻՇ: ՄԿԾ-ները համապատասխանում են հաստատության առաքելությանը, կազմում են հաստատության պլանավորման բաղկացուցիչ մաս և նպաստում են շարժունությանը և միջազգայնացմանը:

ՓԱՍՏԵՐ

3.1 ՄՈՒՀ-ի մասնագիտությունների կրթական ծրագրերը համահունչ են հաստատության առաքելությանը, համապատասխանում են պետական կրթական չափորոշիչներին, մանրամասն նկարագրված են՝ ըստ շնորհվող որակավորումների ակնկալվող ուսումնառության արդյունքների:

ԵՊԼՀ-ում իրականացվող մասնագիտության կրթական ծրագրերը համապատասխանում են բուհի առաքելությունում սահմանված ակադեմիական հետաքրքրությունների շրջանակին և կրթական գործունեության ոլորտներին, ինչը փաստում է, որ կրթական ծրագրերի նպատակները համամահունչ են ԵՊԼՀ վերաձևակերպված առաքելությանը: Նախորդ հավատարմագրման փորձագիտական զեկույցում նշված խորհրդատվության հիման վրա՝ բուհի բոլոր կրթական ծրագրերում մանրամասն նկարագրվել են ակնկալվող ուսումնառության արդյունքերը:

Վերջին տարիներին ՄՈՒՀ-ն աշխատաշուկայի կարիքների ուսումնասիրության հիման վրա նոր՝ առավել գրավիչ ոլորտների ուղղությամբ ՄԿԾ-ներ մշակելու քայլեր է ձեռնարկում:

Կրթական ծրագրերի շրջանակներում իրականացվող յուրաքանչյուր դասընթացի համար նույնպես սահմանված են վերջնարդյունքներ, սակայն ոչ բոլոր կրթական ծրագրերում է առկա դասընթացների և կրթական ծրագրի վերջնարդյունքների քարտեզագրում. այս և այլ առումներով ԵՊԼՀ տարբեր ամբիոններում և ԳՈՒԿ-երում պրակտիկան տարբեր է:

Պետք է փաստել, որ դասընթացների ծրագրերում նկարագրված վերջնարդյունքների ձևակերպումներն հաճախ գրված են ուսանողների համար ոչ մատչելի լեզվով՝ այն պարագայում, երբ այս փաստաթղթի հիմնական հասցեատերերից մեկն ուսանողներն են:

3.2 ՄՈՒՀ-ն ունի մասնագիտությունների կրթական ծրագրերի ուսումնառության ակնկալվող արդյունքներին համապատասխան դասավանդման և ուսումնառության մեթոդների ընտրության քաղաքականություն, ինչը նպաստում է ուսանողակենտրոն ուսուցմանը:

Դասավանդման և ուսումնառության մեթոդները նշված են ՄԿԾ-ներում և դասընթացների ծրագրերում: Փորձագիտական խմբի կողմից իրականացված դասալսումների և բուհի տարբեր շահակիցների հետ հանդիպումների արդյունքում պարզ դարձավ, որ ՄՈՒՀ-ի տեխնիկական անբավարվածությունը ոչ միշտ է դասավանդողներին թույլ տալիս կիրառել անհրաժեշտ դասավանդման մեթոդներ: Իսկ հեռակա ուսուցման անդրադառնալիս պետք է նշել, որ մասնավորապես լեզուների հեռակա ուսուցման դասավանդման և ուսումնառության մեթոդների հետ կապված շահակիցներից ոմանք հայտնեցին իրենց թերահավատությունն՝ ուսանողների կողմից անհրաժեշտ վերջնարդյունքների ձեռքբերման ուղղությամբ:

Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ այն կուրսերում, որտեղ կա ընդամենը մեկ ուսանող, դասընթացները հիմնականում կազմակերպվում են ամբիոններում, որտեղ աղմկոտ է, իսկ համապատասխան տեխնիկական միջոցներով համալրվածությունը՝ սակավ: Ուսանողների հետ հանդիպումների ընթացքում որպես ՄՈՒՀ-ի թույլ կողմ բազմիցս նշվեց օտար լեզուներն առավելապես հայերենով դասավանդելու խնդիրը, երկրորդ օտար լեզվի դասավանդման որակը և դասավանդման ժամերի սակավությունն, ինչպես նաև կամրնտրական դասընթացների ընտրության խնդիրն առ այն, որ կամրնտրական դասընթացների տոկոսը հարաբերականորեն ցածր է և առարկաների իրական ընտրությունը

դեռևս սահմանափակ, այսպես՝ դասընթացի համար սահմանված «տեղերի լրացման» դեպքում ուսանողները ստիպված են ընտրել այլ դասընթաց, նույնիսկ եթե իրենք չեն ցանկանում սովորել այն:

Փորձագիտական այցի ընթացքում փաստաթղթերի վերլուծություններից և շահակիցների հետ հանդիպումներից պարզ դարձավ, որ, ընդհանուր առմամբ, գործատուները գոհ են ՄՌԻՀ-ի ուսանողների և շրջանավարտների տեսական գիտելիքներից, սակայն ոչ գործնական հմտություններից, ինչի հետ կապված ԵՊԼՀ-ն ձեռնարկել է պրակտիկաների քանակի ավելացում կրթական ծրագրերում:

3.3 ՄՌԻՀ-ն ունի ուսանողների գնահատման քաղաքականություն՝ ըստ ուսումնառության արդյունքների, և ապահովում է ակադեմիական ազնվությունը:

ՄՌԻՀ-ն ունի գնահատման քաղաքականություն: Նախորդ հավատարմագրման փորձագիտական զեկույցում նշված խորհրդատվության համաձայն՝ մշակվել է դասընթացների էլքային արդյունքների գնահատման վրա հիմնված գնահատման համակարգ:

ՄՌԻՀ-ում համակարգված են պրակտիկաների և գրավոր առաջադրանքների գնահատման չափանիշները, որոնց մշակմանը որոշ ամբիոններում մասնակցել են նաև ուսանողները, սակայն փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ բուհի ոչ բոլոր ամբիոններում և ԳՌԻԿ-երում կան բանավոր գնահատման հստակ չափորոշիչներ (ռուբրիկներ): Թեև ուսանողները փաստեցին, որ բանավոր քննության ավարտին դասախոսի կողմից ուսանողին տրվում է իրենց թերացումների մասին բանավոր արձագանք, սակայն ուսանողներին նախապես չեն ներկայացվում՝ բանավոր քննության գնահատականը ձևավորող բաղադրիչները:

Թեև նախորդ հավատարմագրման արդյունքում բուհը հանձն էր առել մշակել ակադեմիական ազնվության հիմնահարցերը կանոնակարգող համապարփակ փաստաթուղթ, սակայն ՄՌԻՀ-ում նման փաստաթուղթ դեռևս առկա չէ: Նշվեց, որ ավարտական աշխատանքի ղեկավարներն իրենք են վերահսկում ակադեմիական ազնվությունն, իսկ ուսանողներն անցնում են մշտադիտարկումներ՝ նախքան ավարտական աշխատանքի պաշտպանությունը: Մագիստրոսական թեզերում առկա է նաև գրագողության բացառման վերաբերյալ գրավոր հայտարարություն ուսանողների կողմից, իսկ թեզերն ուղարկվում են գործընկեր հաստատություններ՝ արտաքին գրախոսման: Որոշ ամբիոններ, իրենց նախաձեռնությամբ, ստուգում են ուսանողների կատարած հետազոտական աշխատանքները՝ համացանցային միջավայրում առաջարկվող անվճար գործիքների միջոցով: Որոշ դասախոսներ նաև նշեցին, որ ակադեմիական ազնվությունն ապահովելու նպատակով իրենք աշխատում են ուսանողներին տալ անհատականացված հանձնարարություններ՝ փորձելով նաև ծառայեցնել նման աշխատանքներն ուսանողի ինքնուրույն գիտահետազոտական ունակությունները զարգացնելու և գիտական շարադրանքի հմտությունները հղկելու նպատակին: Այնուամենայնիվ, ինչպես փաստեցին ուսանողները հանդիպումների ժամանակ, այս մեխանիզմները դեռևս անհրաժեշտ արդյունք չեն ապահովում, և գրագողության դեպքեր բուհում հաճախ պատահում են:

Ուսանողները հնարավորություն ունեն բողոքարկել իրենց գնահատականն՝ ըստ սահմանված կարգի, մինևույն ժամանակ, փորձագիտական այցի ընթացքում պարզ դարձավ, որ նման դեպքեր բուհում հազվադեպ են լինում:

3.4 ՄՌԻՀ-ի մասնագիտությունների կրթական ծրագրերը բովանդակային առումով համահունչ են նմանատիպ այլ ճանաչված մասնագիտությունների կրթական ծրագրերին և նպաստում են ուսանողների ու դասախոսների շարժունությանը:

Նախորդ հավատարմագրման փորձագիտական խմբի կողմից տրված խորհրդատվության հիման վրա՝ ԵՊԼՀ-ն մշակել է բենչմարքինգի իրականացման մեթոդաբանություն և մի շարք կրթական ծրագրերի մասով իրականացրել բենչմարքինգ՝ վերջիններիս բովանդակությունը համահունչ դարձնելով այլ ճանաչված կրթական ծրագրերի բովանդակությանը: Ներպետական և օտարերկրյա հաստատությունների հետ

համագործակցությունները նույնպես հանգեցրել են առանձին կրթական ծրագրերի բարելավմանն, ինչպես նաև նպաստել դրանց միջազգայնացմանը: «ECML», «DAAD», Ավստրիական ակադեմիական փոխանակման ծառայություն, «ՏԵՄՊՈՒՄ», «Էրագմուս+» և մի շարք այլ ծրագրերում ընդգրկված լինելով՝ բուհը հնարավորություն է ստեղծել ոչ միայն այլ կրթական ծրագրերի համեմատությամբ բարելավումներ իրականացնելու, այլև ուսանողների և դասախոսների շարժունությունն ապահովելու համար: Այս համագործակցությունների արդյունքում նաև մեծացել է օտարերկացի ուսանողների և դասախոսների քանակը:

3.5 ՄՈՒՀ-ը որդեգրել է մասնագիտությունների կրթական ծրագրերի մշտադիտարկման, արդյունավետության գնահատման, բարելավման քաղաքականություն:

ՄԿԾ-ների որակի ապահովման գործընթացները մանրամասն նկարագրված են «Որակի ներքին ապահովման ձեռնարկ»-ում և «ՄԿԾ-ների մշակման, վերանայման, գնահատման և հաստատման» կանոնակարգում:

ՄԿԾ-ների մշտադիտարկման, արդյունավետության գնահատման և վերանայման գործընթացներին հիմնականում մասնակցում են ներքին շահակիցներն, իսկ արտաքին շահակիցների մասնակցությունը դեռևս այնքան էլ ակտիվ չէ: Կրթական ծրագրերի մշակման, մշտադիտարկման, գնահատման և վերանայման մեխանիզմներ են՝ որոշ ամբիոնների կողմից իրականացվող ուսանողների հարցումներն, աշխատաշուկայի իրավիճակային ուսումնասիրությունները, հետադարձ կապը պրակտիկաների ղեկավարներից, ամփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովներում և կառավարման մարմիններում ընդգրկված, ինչպես նաև Կարիերայի կենտրոնի կողմից կազմակերպվող կլոր սեղան-քննարկումներին մասնակցող գործատուներից: ԵՊԼՀ-ում կարևորվում է նաև այլ բուհերի առաջավոր փորձի ուսումնասիրման գործընթացը, որը ևս հիմք է հանդիսանում ՄԿԾ-ների վերանայման համար:

Պետք է փաստել, որ մշտադիտարկման և գնահատման արդյունքում կրթական ծրագրերի տեսանելի փոփոխություններ իրականացվել են հիմնականում ԵՊԼՀ հաջողված փորձ ունեցող ամբիոններում, իսկ բոլոր կրթական ծրագրերի մակարդակում այս առումով դեռևս համակարգված գործընթացներ չեն իրականացվել:

ԴԱՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Փորձագիտական խմբի կողմից դիտարկված կրթական ծրագրերի վերլուծությունները թույլ են տալիս եզրակացնել, որ վերջիններս համահունչ են հաստատության վերաձևակերպված առաքելությանը և կազմում են հաստատության գործունեության անբաժանելի մասը: ՄԿԾ-ների ակնկալվող ուսումնառության արդյունքները մեծամասամբ համահունչ են ՈԱԾ-ի համապատասխան մակարդակների ձևակերպումներին: Ակնկալվող վերջնարդյունքների սահմանված լինելը կրթական ծրագրի և դասընթացների մակարդակներում թույլ է տալիս պատկերացում կազմել շրջանավարտի ակնկալվող բնութագրի վերաբերյալ, այնուամենայնիվ վերջնարդյունքներ սահմանելիս անհրաժեշտ է աշխատանքներ տանել դրանք հասկանալի դարձնելու ինչպես ուսանողների, այնպես էլ արտաքին շահակիցների, մասնավորապես՝ գործատուների համար: Որոշ կրթական ծրագրերի պարագայում՝ դասընթացների վերջնարդյունքների և կրթական ծրագրերի վերջնարդյունքների համադրության վերլուծության բացակայությունը կարող է հանգեցնել բակլավրի և մագիստրոսի կրթական ծրագրերում իրականացվող դասընթացների անհրաժեշտության ոչ հավաստի վերլուծությանը:

Փորձագիտական խումբը ողջունում է ՄՈՒՀ-ի կողմից՝ աշխատաշուկայի կարիքների ուսումնասիրության և գլոբալ մարտահրավերների արձագանքման արդյունքում առավել գրավիչ ոլորտների ուղղությամբ ՄԿԾ-ների մշակման քայլերը, կրկնակի դիպլոմի շնորհմամբ կրթական ծրագրերի իրականացմանն ուղղված միջոցառումները, սակայն նոր կրթական ծրագրեր առաջարկելիս բուհը պետք է հաշվի առնի իր ռեսուրսային հնարավորությունները, քանի որ թե մարդկային, և թե նյութական համապատասխան ռեսուրսների բացակայությունը կարող է խոչընդոտել ներդրված ծրագրերի պատշաճ իրականացմանը:

Փորձագիտական խումբը դրական է համարում ՄԿԾ-ների և յուրաքանչյուր դասընթացի մակարդակում սահմանված դասավանդման, ուսումնառության և գնահատման մեթոդների առկայությունը: Փորձագիտական խումբը կարծում է, որ դրական կլինեն նաև այն, որ բոլոր դասընթացների համար ուսանողներին տրվեին այնպիսի հանձնարարականներ, որոնք հստակորեն թույլ կտային քարտեզագրել ուսանողի առաջընթացը և կտանեին սահմանված վերջնարդյունքների ձեռքբերմանը՝ նպաստելով նաև գործնական և հետազոտական կարողությունների թիրախավորված ձևավորմանը:

Փորձագիտական խմբի կարծիքով բուհը պետք է ուշադրություն դարձնի թերբեռնված կուրսերում դասընթացների կազմակերպման, երկրորդ օտար լեզվի դասավանդման մեթոդիկային և ժամաքանակին, հեռակա ուսուցման ձևում իրականացվող դասընթացների դասավանդման և ուսումնառության մեթոդների փոփոխությանը, կամրնտրական դասընթացների ավելացման, ինչպես նաև օտար լեզուների ուսուցման՝ առավելապես մասնագիտացման լեզվով, ինչը կնպաստի նշյալ խնդիրների ուղղությամբ բուհի շահակիցների կողմից բարձրացված խնդիրների լուծմանը և կրթական ծրագրերի իրականացման արդյունավետության մեծացմանը: Այս առումով դրական օրինակ է կրթական ծրագրերում պրակտիկաների ավելացման բուհի նախաձեռնությունը:

ՄՈՒՀ-ում գրագողության դեմ պայքարի հստակ մեխանիզմներ դեռևս ներդրված չեն, վտանգի տակ են ուսանողների առաջընթացի գնահատումը և բուհի կողմից շնորհվող որակավորումների արժանահավատությունը:

Փորձագիտական խումբը, բարձր գնահատելով բենչմարքինգի ուղղությամբ բուհի իրականացրած աշխատանքները, կարծում է, որ այս ուղղությամբ հաջողված փորձի փոխանակում պետք է կատարվի բուհի բոլոր ամբիոնների և ԳՈՒԿ-երի միջև, ինչը կնպաստի բոլոր կրթական ծրագրերի արդիականացմանը և շարժունության մեծացմանը:

Փորձագիտական խումբը դրական է համարում կրթական ծրագրերի մշտադիտարկման և գնահատման պրակտիկան և կարծում, որ բուհն այս առումով կշահեր, եթե նշյալ գործընթացում շահակիցների, մասնավորապես՝ ուսանողների, գործատուների և շրջանավարտների մասնակցությունը դարձներ ավելի թիրախային և ակտիվ:

ԵԶՐԱՀԱՆԳՈՒՄ՝ հաշվի առնելով ԵՊԼՀ-ի մասնագիտությունների կրթական ծրագրերի համապատասխանությունը համալսարանի առաքելությանը, ձևակերպված վերջնարդյունքների, ինչպես նաև դասավանդման, ուսումնառության և գնահատման մեթոդների առկայությունը ծրագրերի և դասընթացների մակարդակում, ծրագրերի մշտադիտարկման և բարելավման հաջողված փորձերի առկայությունն, ինչպես նաև այն, որ կրթական ծրագրերը նպաստում են դասախոսների և ուսանողների շարժունությանը և նախորդ հավատարմագրումից հետո նշյալ տիրույթում իրականացվել են բարեփոխումներ՝ փորձագիտական խումբն եզրակացնում է, որ ԵՊԼՀ-ն բավարարում է չափանիշի 3-ի պահանջները:

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ՝ ԵՊԼՀ-ի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը չափանիշ 3-ի պահանջներին գնահատվում է բավարար:

IV. ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐ

ՉԱՓԱՆԻՇ: ՄՈՒՀ-ն ուսանողներին տրամադրում է համապատասխան աջակցություն՝ կրթական միջավայրի արդյունավետությունն ապահովելու նպատակով:

ՓԱՍՏԵՐ

4.1 ՄՈՒՀ-ում գործում են ուսանողների հավաքագրման, ընտրության և ընդունելության իրականացման հստակ մեխանիզմներ:

ՄՈՒՀ-ում գործում են ուսանողների հավաքագրման հստակ կանոնակարգեր: Բակալավրիատի ընդունելությունը կատարվում է միասնական քննությունների արդյունքների հիման վրա, մագիստրատուրայի ընդունելությունը կազմակերպվում է բուհի կողմից: Պետք է

փաստել, որ մագիստրատուրայի ընդունելության համար դիմորդների ընտրության մուտքային պահանջներ սահմանված չեն, միայն որոշ ամբիոնների կողմից իրականացվում են հարցազրույցներ:

Դիմորդների թիվը վերջին տարիներին նվազման միտում ունի, որի հիմնական պատճառաբանությունն, ըստ բուհի, վերջին տարիների դեմոգրաֆիական պատկերն է: Մակայն այդ միտման հետ կապված այլ հնարավոր գործոններ ուսումնասիրություն համալսարանը չի իրականացրել, օրինակ՝ հնարավոր կապը մասնագիտությունների վարկանիշի անկման հետ և այլն:

ՄՈՒՀ-ն ուսանողների հավաքագրման համար հնարավոր դիմորդների հետ իրականացնում է հանդիպումներ տարածաշրջանի տարբեր դպրոցներում և քոլեջներում: Հավաքագրման մեխանիզմներից են նաև Կարիերայի կենտրոնի կողմից իրականացվող միջոցառումները, էքսպոները, գովազդային նյութերի, բուկլետների տարածումը և այլն: Մակայն բուհը դեռևս չի իրականացնել ուսանողների հավաքագրման մեխանիզմների արդյունավետության համապարփակ վերլուծություն:

Նախորդ հավատարմագրման փորձագիտական զեկույցում նշված թերությունների ծրագրով ԵՊՀ-ն հանձն էր առել կատարելագործել օտարերկրյա ուսանողների հավաքագրման քաղաքականությունը. թեև այս ուղղությամբ բուհում գրանցվել է որոշակի առաջընթաց, մասնավորապես՝ ավելացել է օտարերկրյա ուսանողների թիվը, սակայն արդյունքերը դեռևս այնքան էլ շոշափելի չեն:

4.2 ՄՈՒՀ-ը որդեգրել է ուսանողների կրթական կարիքների ուսումնասիրության քաղաքականություն և ընթացակարգեր:

Նախորդ հավատարմագրման արդյունքում փորձագիտական խմբի տրված խորհրդատվությունների հիման վրա՝ ԵՊՀ-ն կատարելագործել է ուսանողների կրթական կարիքների վերհանման մեխանիզմները: Ուսանողների կրթական կարիքների ուսումնասիրությունը հիմնականում կատարվում է տարբեր ստորաբաժանումների (ՈԱԲ, ամբիոններ) կողմից իրականացվող հարցումների, ուսանողական խորհրդի անցկացրած միջոցառումների, ուսանողների մասնակցությամբ կառավարման մարմիններում իրականացվող քննարկումների միջոցով: Հիմք ընդունելով շահակիցների հետ փորձագիտական խմբի հանդիպումները պետք է փաստել, որ ուսանողության շրջանում բուհի կրթական ռեսուրսների և տրամադրվող ծառայությունների վերաբերյալ ընդհանուր հարցում դեռևս մեկ անգամ է իրականացվել:

Բացի այն, որ ուսանողները, տարբեր կառավարման օղակներում (հոգաբարձուների խորհուրդ, գիտխորհուրդ, ֆակուլտետային խորհուրդներ) ներգրավված լինելով, ներկայացնում են իրենց կարիքները, դրանք բարձրաձայնվում են նաև դեկանների, ամբիոնների վարիչների կողմից: Վերջիններիս համար հիմք են հանդիսանում նաև որոշ դասընթացների ավարտին իրականացվող հարցումների արդյունքները, սակայն պետք է նշել, որ ոչ բոլոր ամբիոններում կա նման պրակտիկա: Ինչպես ուսանողները նշեցին իրենց խնդիրներով հաճախ իրենք են առաջինը դիմում ֆակուլտետներին և ամբիոններին, ընդ որում՝ դիմելու ժամանակացույցը կանոնակարգված չէ:

Որոշակի պարբերականությամբ կազմակերպվում են նաև հանդիպումներ բուհի ռեկտորի հետ, որոնց ընթացքում նույնպես քննարկվում են ուսանողների խնդիրները:

4.3 ՄՈՒՀ-ը ստեղծում է լրացուցիչ պարապմունքներ կազմակերպելու և խորհրդատվություն տրամադրելու հնարավորություններ՝ ուսանողների արդյունավետ ուսումնառությանը նպաստելու համար:

Չնայած լրացուցիչ խորհրդատվությունների իրականացման հստակ ընթացակարգեր ինստիտուցիոնալ մակարդակով բուհում ներդրված չեն՝ այնուամենայնիվ որոշ ամբիոններում գործում են խորհրդատվության ժամանակացույցեր, որտեղ նշված են յուրաքանչյուր դասախոսի ընդունելության ժամերը: Բացի այդ, ինչպես պարզ դարձավ շահակիցների հետ

հանդիպումների արդյունքում, ուսանողներն ազատ են դասերից դուրս դասախոսներին՝ անհրաժեշտ պարզաբանումների կամ լրացուցիչ պարապմունքների համար դիմելու հարցում:

Կազմակերպվում են նաև լեզվի ուսուցման լրացուցիչ դասընթացներ, որոնց ընթացքում բուհի մի շարք ուսանողներ այլ ուսանողների, ինչպես նաև դասախոսների, ցանկության դեպքում, սովորեցնում են օտար լեզուներ:

ՈՒԽ-ն ուսանողների համար կազմակերպում է ոչ ֆորմալ դասընթացներ՝ ուսանողների հետաքրքրությունների շրջանակում:

4.4 ՄՈՒՀ-ում սահմանված է վարչական աշխատակազմին դիմելու հստակ կանոնակարգ և ժամանակացույց՝ ուսանողներին օժանդակություն և ուղղորդում տրամադրելու նպատակով:

Չնայած ՄՈՒՀ-ում վարչական աշխատակազմին դիմելու հստակ կանոնակարգ և ժամանակացույց չկա, սակայն շահակիցների հետ հանդիպումից պարզ դարձավ, որ ուսանողներն աշխատանքային ժամերին ազատ կարող են դիմել համապատասխան մարմիններին և ստանալ օժանդակություն, ուղղորդում կամ խորհրդատվություն: Նշյալ տիրույթում բուհի կողմից տրամադրված ծառայությունների արդյունավետությունը գնահատելու համար իրականացվել է դեռևս մեկ հրացում, որի արդյունքների վերլուծության համաձայն՝ ուսանողները միջինից բարձր են գնահատել վարչական աշխատակազմի կողմից տրամադրված օժանդակությունն ու ուղղորդումը:

4.5 ՄՈՒՀ-ում գործում են ուսանողների կարիերային նպաստող ծառայություններ:

ԵՊՀ-ում ուսանողների կարիերային նպաստող ծառայություններ մատուցում է Կարիերայի կենտրոնը: Նախորդ հավատարմագրման փորձագիտական զեկույցում նշված խորհրդատվության համաձայն՝ Կարիերայի կենտրոնը հաճախակի կազմակերպում է համաժողովներ, կլոր սեղան-քննարկումներ ոլորտի գործատուների հետ, որոնց կողմից բարձրաձայնված խնդիրները որոշ չափով դիտարկվում են նաև ՄԿԾ-ների վերանայման ժամանակ:

Ուսանողներն էլեկտրոնային փոստի միջոցով մշտապես տեղեկանում են թափուր աշխատատեղերի, կամավորական աշխատանքների, փոխանակման և մասնագիտական այլ ծրագրերի մասին: Բացի այդ Կարիերայի կենտրոնը, հանդես գալով հեղինակային ծրագրերով, նպաստում է մասնագիտական որոշ կարողությունների ձևավորմանը, որոնք բաց են մնում կրթական ծրագրերի շրջանակում դասավանդվող դասընթացների արդյունքում (ինքնակենսագրության, աշխատանքի ընդունման հարցազրույցներին պատշաճ ներկայանալու կարողությունների ձևավորում, ձեռնարկատիրական հմտությունների զարգացում և այլն):

4.6 ՄՈՒՀ-ն աջակցում է ուսանողներին՝ ներգրավվելու հաստատության գիտահետազոտական աշխատանքներում:

Գիտահետազոտական աշխատանքներում ուսանողների ներգրավվածությունն ապահովվում է հիմնականում մագիստրատուրայում հեղինակային հոդվածներ, նախագծեր և մագիստրոսական թեզեր գրելով:

Բուհում կա նաև ՈՒԳԸ, որը վերաձևորման սկզբնափուլում է և դեռևս ակտիվ գործունեություն չի ծավալում: Ընդ որում՝ ՈՒԳԸ-ում չընդգրված ուսանողներն անտեղյակ էին կառույցի գործունեությունից: Թեև նախորդ հավատարմագրման արդյունքում բուհը հանձն էր առել մշակել գործուն մեխանիզմներ՝ ուսանողներին բուհի գիտահետազոտական աշխատանքներում ներգրավելու համար, սակայն ուսանողների հետ հանդիպումներից պարզ դարձավ, որ նրանք, ընդհանուր առմամբ, մոտիվացված չեն մասնակցելու հետազոտական աշխատանքներին:

Պետք է ընդգծել նաև, որ փորձագիտական խմբի հետ հանդիպումների ժամանակ մագիստրատուրայի ուսանողները, որպես հետազոտական աշխատանքներում ներգրավվածության օրինակ, միայն նշեցին իրենց մագիստրոսական թեզերը փաստելով, որ

համալասարանի կողմից իրականացվող այլ հետազոտական աշխատանքներում ընդգրկված չեն եղել:

4.7 ՄՈՒՀ-ում գործում է ուսանողների իրավունքների պաշտպանության համար պատասխանատու մարմին:

ՄՈՒՀ-ում ուսանողների իրավունքների պաշտպանության համար պատասխանատու հիմնական մարմինն ՈՒԽ-ն է: Վերջինիս նոր է վերաձևավորվել, ինչի պատճառով դեռևս դժվար է գնահատել կառույցի գործունեության արդյունավետությունը: ՈՒԽ-ի նոր ձևավորված կազմում մագիստրատուրայի ուսանողներ ընդգրկված չեն:

Ուսանողների հետ հանդիպումներից պարզ դարձավ, որ դիմելիությունը ՈՒԽ-ին դեռևս բարձր չէ, իրենց խնդիրներով ուսանողները նախընտրում են առավել շատ դիմել վարչական մարմիններին, որը գուցե պայմանավորված է նախկին ՈՒԽ-ի ցածր վարկանիշով: Իսկ նորաստեղծ ուսանողական խորհրդին ուսանողները դիմում են հաճախ ոչ անմիջական կապի միջոցներով, մասնավորապես՝ անանուն թերթիկներով կամ ԵՊԼՀ “confession” ֆեյսբուքյան հարթակ միջոցով:

4.8 ՄՈՒՀ-ում գործում են ուսանողների կրթական, խորհրդատվական և մատուցվող այլ ծառայությունների գնահատման և որակի ապահովման մեխանիզմներ:

ՄՈՒՀ-ում ուսանողների կրթական, խորհրդատվական և մատուցվող այլ ծառայությունների գնահատման և որակի ապահովման հիմնական մեխանիզմը ՈԱԲ կենտրոնի, ինչպես նաև որոշ ամբիոնների կողմից իրականացվող հարցումներն են: Փորձագիտական այցի ժամանակ հիմնականում մագիստրատուրայի ուսանողները փաստեցին ՈԱԲ կենտրոնի կողմից անցկացրած հարցմանը մասնակցելու մասին:

Բուհի տարբեր ստորաբաժանումների կողմից իրականացվող ֆոկուս խմբային հանդիպումները նույնպես նպաստում են ուսանողների կողմից ծառայությունների գնահատմանը:

ԴԱՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Ուսանողների հավաքագրման գործող մեխանիզմները հստակ են և նպաստում են ընդունելության կանոնակարգված կազմակերպմանը: Սակայն մագիստրատուրայի ընդունելության ժամանակ որպես միակ պայման՝ ՄՈԳ-ի հաշվի առնումը և դիմորդների ընտրության մուտքային մասնագիտական պահանջների բացակայությունը (միայն մի քանի ամբիոնում է իրականացվում հարցազրույց) կարող է հանգեցնել հետագա ուսումնառության անարդյունավետությանը, քանի որ դիմորդները բարձր ՄՈԳ-ի շնորհիվ իրավունք ունեն նույնիսկ անվճար հիմունքներով ուսումնառել իրենց մասնագիտության հետ ընդհանրություններ չունեցող մեկ այլ մասնագիտությունում, որի համար անհրաժեշտ բազային գիտելիքների չեն տիրապետում: Սա հանգեցնում է մի իրավիճակի, երբ բակլավրիատն ավարտելիս ուսանողները չեն ցանկանում շարունակել ուսումը մագիստրատուրայում իրենց մասնագիտությամբ, քանի որ, ուսանողների խոսքերով, այդ մասնագիտության վերաբերյալ բազային գիտելիքներ չունեցող ուսանողների՝ մագիստրատուրա ընդունվելու հետևանքով դասախոսները որոշ դեպքերում ստիպված են լինում համապատասխանեցնել դասավանդման մակարդակն ուսանողների գիտելիքների մակարդակին, և ուսանողների մոտ այնպիսի թյուր տպավորություն է ստեղծվում, որ դասախոսները մագիստրոսի կրթական ծրագրի մակարդակում կրկնում են բակլավրի ծրագրի բովանդակությունը:

Դիմորդներ հավաքագրելու նպատակով տարբեր դպրոցներ այցելող խմբերի կազմերում ցանկալի կլիներ ընդգրկել բուհի՝ հաջողության հասած շրջանավարտներին, ինչը կնպաստեր դիմորդների շրջանում բուհի նկատմամբ հետաքրքրության աճին:

Թեև բուհում գործում են ուսանողների կարիքների վերհանման մի շարք մեխանիզմներ, այնուամենայնիվ փորձագիտական խումբը մտահոգիչ է համարում բակլավրիատի հիմնականում ցածր կուրսերի ուսանողների անտարբերությունն ու պակաս

տեղեկացվածությունն իրենց կարիքների բացահայտմանն ուղղված գործընթացներից և համապատասխան օղակների գործունեությունից: Անհրաժեշտ է լրացուցիչ աշխատանքներ տանել ինչպես առկա ուսուցման թերբեռնված, այնպես էլ հեռակա ուսուցման խմբերում ուսումնառողների կրթական կարիքների բացահայտմանն ուղղությամբ, ինչը կնպաստի ուսումնառության կազմակերպման արդյունավետության բարձրացմանը և ուսանողական կյանքին վերջիններիս ներգրավման ակտիվացմանը:

Ուսանողներն իրենց անհանգստացնող խնդիրներով առավել հաճախ դիմում են վարչական օղակներին, քան ՈւՄ-ին, որը բուհում ուսանողների իրավունքների պաշտպանության պատասխանատու հիմնական կառույցն է: Թեև այս հանգամանքը որոշ չափով պայմանավորված է նոր ՈւՄ-ի ձևավորման փուլում գտնվելու փաստով, սակայն այս առումով ակտիվ քայլերի պակասը կարող է հանգեցնել ուսանողների շրջանում կառույցի նկատմամբ անվստահությանը:

Ուսանողներին հետազոտական աշխատանքներում ընդգրկող հիմնական կառույցը ՈՒԳԸ-ն է: Սակայն ուսանողների մոտ մտոիվացիայի պակասը ենթադրում է, որ կառույցը և առհասարակ բուհը պետք է բարելավեն աշխատանքներն այդ ուղղությամբ, հակառակ դեպքում՝ ուսանողների շրջանում կարող է առաջանալ հետազոտական հետաքրքրությունների ձևավորման և կարողությունների զարգացման խնդիր:

Փորձագիտական խումբը բարձր է գնահատում ՄՈՒՀ-ի ուսանողներին օժանդակություն տրամադրելու բաց դռների սկզբունքը, որը նպաստում է բուհ-ուսանող դրական հարաբերությունների ապահովմանը, սակայն պետք է նշել, որ այս ուղղությամբ հստակ ժամանակացույցերի բացակայությունը թույլ չի տալիս վարչական անձնակազմի համար ապահովել իրենց աշխատանքի արդյունավետ իրականացման համար անհրաժեշտ միջավայր:

Փորձագիտական խումբը գովելի է համարում բուհի Կարիերայի կենտրոնի գործունեությունը: Այցի ժամանակ պարզ դարձավ, որ ուսանողների մեծամասնությունը տեղեկացված է և գոհ Կարիերայի կենտրոնի գործունեությունից, հաճախակի մասնակցել է Կենտրոնի իրականացրած դասընթացներին, համաժողովներին և այլ միջոցառումներին, որն էլ խոսում է Կենտրոնի արդյունավետ գործունեության մասին:

ԵԶՐԱՀԱՆԳՈՒՄ՝ հաշվի առնելով, որ բուհն ունի ուսանողների հավաքագրման հստակ քաղաքականություն, ուսանողների կրթական կարիքների վերհանման մեխանիզմներ, ուսանողների համար ստեղծում է խորհրդատվություններ և օժանդակություններ ստանալու հնարավորություններ, ուսանողների իրավունքները պաշտպանող կառույցը կայացման փուլում է, նախորդ հավատարմագրումից հետո իրականացվել են բարեփոխումներ, փորձագիտական խումբը եզրակացնում է, որ ԵՊԼՀ-ն բավարարում է չափանիշի 4-ի պահանջները

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ՝ ԵՊԼՀ-ի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը չափանիշ 4-ի պահանջներին գնահատվում է **բավարար**:

V. ՊՐՈՖԵՍՈՐԱԴԱՍԱԽՈՍԱԿԱՆ ԵՎ ՈՒՍՈՒՄՆԱՕԺԱՆԴԱԿ ԿԱԶՄ

ԶԱՓԱՆԻՇ: ՄՈՒՀ-ի առաքելությանը հասնելու և ՄԿԾ-ների նպատակներն իրականացնելու համար հաստատությունն ապահովված է անհրաժեշտ մասնագիտական որակներ ունեցող պրոֆեսորադասախոսական և ուսումնաօժանդակ կազմով:

ՓԱՍՏԵՐ

5.1 ՄՈՒՀ-ում գործում են կրթական ծրագրերն իրականացնելու համար անհրաժեշտ որակավորումներ ունեցող պրոֆեսորադասախոսական և ուսումնաօժանդակ կազմի ընտրության քաղաքականություն և ընթացակարգեր:

ԵՊԼՀ-ն ունի ինչպես պրոֆեսորադասախոսական, այնպես էլ վարչական և ուսումնաօժանդակ կազմի ընտրության ընթացակարգեր: Համալսարանում պրոֆեսորադասախոսական կազմի համալրման և գործունեության արդյունավետության գնահատման գործընթացները կարգավորվում են «ԵՊԼՀ պրոֆեսորադասախոսական կազմի պաշտոնների բնութագրիչները, պաշտոններին հավակնող թեկնածուների մրցութային ընտրության և պրոֆեսորադասախոսական կազմի պաշտոններում նշանակման կարգ»-ով: Նախորդ հավատարմագրման արդյունքների հիման վրա՝ բուհը մշակել է պաշտոնի անձնագրեր ինչպես պրոֆեսորադասախոսական, այնպես էլ ուսումնաօժանդակ կազմի համար: Պրոֆեսորադասախոսական կազմի ընտրությունն իրականացվում է մրցութային կարգով, իսկ ուսումնաօժանդակ կազմն ընտրվում է ոչ մրցութային եղանակով. տվյալ հաստիքների համար նշանակվում կամ հրավիրվում են մասնագետներ անձնական կապերի միջոցով, հաճախ նաև աշխատանքի են ընդունում բուհի այն շրջանավարտներին, որոնք կամավոր կերպով աջակցել են ամբիոնների կամ ֆակուլտետների աշխատանքներին իրենց ուսումնառության շրջանում:

5.2 ՄՈՒՀ-ի յուրաքանչյուր կրթական ծրագրի համար սահմանված են պրոֆեսորադասախոսական կազմի մասնագիտական որակներին ներկայացվող հստակ պահանջներ:

Պրոֆեսորադասախոսական կազմի ընտրությունը կատարվում է սահմանված պաշտոնի անձնագրերի պահանջներին համապատասխան՝ ըստ հետևյալ տարակարգերի՝ դասախոս, ավագ դասախոս, ասիստենտ, դոցենտ և պրոֆեսոր: Մակայն պաշտոնի անձնագրերում առանձնացված չեն յուրաքանչյուր կրթական ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ մասնագիտական պահանջները, թեև նախորդ հավատարմագրման փորձագիտական գեկույցում նշված թերությունների վերացման ծրագրով բուհը հանձն էր առել մշակել ՊԴ կազմին ներկայացվող հստակ պահանջներ՝ հաշվի առնելով կոնկրետ ՄԿԾ-ների առանձնահատկությունները: Պետք է նկատել սակայն, որ թեև ՊԴ կազմի մասնագիտական որակներին ներկայացվող պահանջներն ըստ կրթական ծրագրերի հստակ սահմանված չեն, փոխարենն, ինչպես պարզ դարձավ ամբիոնների վարիչների և դասախոսների հետ հանդիպումից, առկա է ընդհանուր մոտեցում՝ թիրախավորված դասընթացների մակարդակով. յուրաքանչյուր դասընթացի գծով համապատասխան ամբիոնում առկա է ձևավորված պատկերացում դասավանդող մասնագետին ներկայացվող պահանջների վերաբերյալ: Մրցույթ հայտարարելուց հետո թեկնածուների՝ այս կամ այն դասընթացի դասավանդման համար անհրաժեշտ մասնագիտական կարողությունները գնահատվում են համապատասխան ամբիոններում՝ որակավորման մանդատային հանձնաժողովների կողմից:

Պետք է նշել, որ ԵՊԼՀ-ում կարճաժամկետ և երկարաժամկետ տարբեր ծրագրերի շրջանակում աշխատում են նաև օտարերկրյա հրավիրյալ դասախոսներ, որոնց մասնագիտական որակների համապատասխանության գնահատումը կրթական ծրագրերի պահանջներին հիմնականում իրականացվում է հրավիրող միջազգային կազմակերպության կողմից: Միևնույն ժամանակ պետք է փաստել, որ հաստատությունում դեռևս մշակված չէ օտարերկրյա մասնագետների աշխատանքի ներգրավման կարգ:

5.3 ՄՈՒՀ-ը սահմանել է հստակ քաղաքականություն և ընթացակարգեր դասախոսական կազմի պարբերաբար գնահատման համար:

ԵՊԼՀ-ում հինգ տարին մեկ իրականացվում է հիմնական դասախոսների ատեստավորում, ինչի համար հիմք է հանդիսանում այդ ժամանակահատվածում դասախոսի որակավորման և հնգամյա պլանով նախատեսված վերապատրաստման դասընթացների մասնակցությունը և անհրաժեշտ կրեդիտների կուտակումը: Վերապատրաստումների հնգամյա պարբերաշրջանի հաջող ավարտին հաջորդում է համալսարանի կողմից տվյալ դասախոսի հետ պայմանագրի վերակնքումը:

Դասախոսական կազմի գնահատման ֆորմալ մեխանիզմներից է ամբիոնների կողմից ուսանողների շրջանում դասախոսների վերաբերյալ իրականացվող հարցումները: Մակայն,

ինչպես պարզվեց ուսանողների հետ հանդիպումներից, դասախոսների վերաբերյալ հարցումներ պարբերաբար կազմակերպվում են որոշ ամբիոններում միայն, կան ամբիոններ, որտեղ դասախոսների գնահատման պրակտիկա առկա չէ:

Փորձագիտական այցի ընթացքում տարբեր հանդիպումները ցույց տվեցին, որ շահակիցները ՊԴ կազմի դասավանդման որակի բարելավման նպատակով իրականացվող միջոցառումներից առավել արդյունավետ են գնահատում դասալսումները: Ամբիոնների կողմից իրականացվող դասալսումների արդյունքներն արձանագրվում են, որից հետո քննարկվում են ամբիոններում և դասավանդողների հետ ոչ ֆորմալ հանդիպումների շրջանակում, ինչն արդյունքում նպաստում է դասավանդման որակի բարելավմանը:

ԵՊԼՀ դասախոսների դասավանդման որակի բարելավման նպատակով իրականացվում են նաև դասախոսների փոխդասալսումներ՝ դասավանդման մեթոդների և մասնագիտական փորձի փոխանակման նպատակով:

Որպես բուհի պրոֆեսորադասախոսական կազմի խրախուսման մեխանիզմ՝ կարելի է առանձնացնել «Բրյուսովի անվան պետական լեզվաբանական համալսարանի պատվավոր կոչումներ շնորհելու մասին» կանոնակարգը, որն ըստ համապատասխան տարակարգերի՝ նախատեսում է պատվավոր կոչումների շնորհում մանկավարժական երկարատև գործունեություն ծավալած և բուհում վարչական որոշակի պաշտոներ զբաղեցրած անձանց:

5.4 Պարբերաբար իրականացվող ներքին և արտաքին գնահատումների արդյունքում բացահայտված կարիքներին համապատասխան, ՄՈՒՀ-ն իրականացնում է դասավանդողների կատարելագործմանն ուղղված միջոցառումներ:

Նախորդ հավատարմագրման արդյունքում փորձագիտական խմբի կողմից տրված խորհրդատվության հիման վրա՝ ԵՊԼՀ-ն պլանավորել է իր ՊԴ կազմի կոմպետենցիաների զարգացումը. դասավանդողների կատարելագործման նպատակով ԵՊԼՀ-ում կազմակերպվում են բազմաթիվ վերապատրաստումներ ինչպես մասնագիտական, այնպես էլ մեթոդական հմտությունների զարգացման նպատակով: Ամբիոնները վերապատրաստումների վերաբերյալ առաջարկ են ներկայացնում համալսարանի շարունակական կրթության բաժին, որտեղ մշակվում է առաջիկա վերապատրաստումների ցանկն ու էլեկտրոնային փոստի միջոցով տեղեկատվությունն ուղղվում դասախոսներին, որոնք տվյալ ցանկից ընտրում են՝ որ դասընթացին մասնակցել:

Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ վերապատրաստումները միշտ չէ, որ իրականացվում են դասախոսների՝ բացահայտված կարիքներին համապատասխան: Մինևույն ժամանակ, պետք է նշել, որ, օրինակ, տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ուղղությամբ վերապատրաստումներ կազմակերպելիս հաշվի է առնվում դասախոսների նախնական պատրաստվածության աստիճանը և դասավանդումն իրականացվում է դրան համապատասխան:

Փորձագիտական այցի ընթացքում պարզվեց, որ ուսանողների կողմից՝ դասախոսների վերաբերյալ բարձրաձայնված խնդիրների դեպքում ամբիոնները ձեռնարկում են համապատասխան միջոցառումներ, մասնավորապես՝ ամբիոնի ներսում դասախոսին տրվում են անհրաժեշտ խորհրդատվություններ՝ ավելի փորձառու դասավանդողների կողմից, իսկ եթե խնդիրն այնուամենայնիվ չի լուծվում, տվյալ դասախոսին փոխարինում են ուրիշով:

Կազմակերպվում են նաև ներամբիոնային և միջամբիոնային վերապատրաստումներ: Բուհից դուրս ընթացող մասնագիտական վերապատրաստումներին դասախոսները մասնակցում են հիմնականում անձնական նախաձեռնությամբ և ինքնաֆինանսավորմամբ: Ինչ վերբերում է դասախոսների հետազոտական կարողությունների զարգացմանն, ապա բուհում առկա չէ հետազոտությամբ զբաղվելու խրախուսման համակարգ, նույնիսկ ԵՊԼՀ-ի «Բանբերում» տպագրվելու համար վճարում են հոդվածագրերը: Միջազգային շտեմարաններում տպագրվելը զուտ բարոյական խրախուսանքի է արժանանում, չկան լրավճարներ, բուհը ֆինանսապես չի աջակցում դասախոսների՝ միջազգային պարբերականներին գիտական աշխատանք ներկայացնելու նախաձեռնություններին:

5.5 ՄՈՒՀ-ը երաշխավորում է մասնագիտությունների կրթական ծրագրերի՝ համապատասխան պրոֆեսորադասախոսական կազմով ապահովվածության կայունությունը:

ԵՊՀ մասնագիտությունների կրթական ծրագրերի համապատասխան դասախոսական կազմով ապահովվածությունը տարբեր ամբիոններում և ԳՈՒԿ-երում տարբեր է, մասնավորապես՝ տարբեր է պրոֆեսորադասախոսական կազմի միջին տարիքը: ԳՈՒԿ-երում դասախոսական կազմը մեծամասամբ աշխատում է համատեղության կարգով: Կրթական ծրագրերն իրականացնելիս արտաքին համատեղության կարգավիճակով հրավիրվում են նաև գործատու դասախոսներ: Փորձագիտական այցի ընթացքում պարզ դարձավ, որ կան դասախոսներ, ովքեր միաժամանակ դասավանդում են մի քանի առարկա (հինգից ավել), և կան առարկաներ, որոնց դասավանդման համար փոխարինող դասախոսներ չկան:

Պետք է փաստել, որ վերջին տարիներին ՀՀ բնակչության սեռատարիքային կազմի, ինչպես նաև ավագ դպրոցի ներդրմամբ պայմանավորված՝ ուսանողների թվի նմազման հետ նվազել է նաև ԵՊՀ-ում դասավանդողների քանակը, բայց ավելի քիչ չափով:

ՊԴԿ կայունության ապահովման համար ՄՈՒՀ-ն իր ասպիրանտուրայի միջոցով իրականացնում է երիտասարդ կադրերի ներգրավում:

5.6 ՄՈՒՀ-ում գործում են պրոֆեսորադասախոսական կազմի մասնագիտական առաջընթացի ապահովման քաղաքականություն ու ընթացակարգեր:

ԵՊՀ-ում մշակված են «Պրոֆեսորադասախոսական կազմի տարակարգերի պաշտոններին հավակնող թեկնածուների ներկայացվող պահանջները և տեղակալման չափանիշները»: Պետք է նկատել, որ սկսնակ դասախոսների աջակցման և ուղղորդման հարցում համակարգային մոտեցում բուհում առկա չէ, և յուրաքանչյուր ամբիոն ունի դասախոսների մենթորության իր մոտեցումները: Մինևույն ժամանակ պետք է փաստել, որ բուհում չկան ՊԴ կազմի՝ գիտությամբ զբաղվելուն միտված խրախուսման մեխանիզմներ:

5.7 ՄՈՒՀ-ն ունի անհրաժեշտ վարչական և ուսումնաօժանդակ աշխատակազմ՝ ռազմավարական նպատակների իրականացման համար:

Բուհը համալրված է անհրաժեշտ վարչական և ուսումնաօժանդակ կազմով, ինչի մասին վկայեցին փորձագիտական այցի ընթացքում տարբեր ստորաբաժանումների աշխատակիցների հետ հանդիպումները: Գրեթե բոլոր ստորաբաժանումները բավարարված էին իրենց աշխատանքի արդյունավետ իրականացման համար առկա մարդկային ռեսուրսներով, թեև պետք է փաստել, որ բուհում վարչական և ուսումնաօժանդակ կազմի անհրաժեշտության վերլուծություն և գործող կազմի աշխատանքի արդյունավետության գնահատում ռազմավարական նպատակների ձեռքբերման տեսանկյունից դեռևս չի իրականացվել:

ԴԱՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Փորձագիտական խումբը դրական է համարում այն, որ բուհում մշակված են դասախոսների ընտրության ընթացակարգեր, պաշտոնի անձնագրեր, սակայն դեռևս հստակ սահմանված չեն յուրաքանչյուր դաշնթացի համար անհրաժեշտ մասնագիտական որակներին ներկայացվող պահանջները, ինչը կարող է ապագայում հանգեցնել դասախոսների ոչ թիրախային ընտրության:

Ողջունելի է, որ համալսարանն իր դասախոսական կազմը համալրում է նաև գործատու դասախոսներով, որոնք կարող են նպաստել ՄԿԾ-ներում պրակտիկ բաղադրիչի ներդրմանը և ուսանողների գործնական կարողությունների զարգացմանը:

Փորձագիտական խումբը դրական է գնահատում օտարերկրյա լեզվակիր դասախոսների ներգրավումը, սակայն վերջիններիս համար հայոց լեզվի դասընթացների կազմակերպման բացակայությունը խոչընդոտում է, մասնավորապես, ցածր կուրսերում նրանց դասավանդման արդյունավետությանը, քանի որ ցածր կուրսերում ուսամնառողների

համար՝ մայրենի լեզվի հետ զուգահեռների բացակայությունը օտար լեզուն դարձնում է անմատչելի:

Դրական է, որ բուհում ուսումնառության կազմի ընտրությունն իրակացվում է համապատասխան պաշտոնի անձնագրի պահանջներով, սակայն ընտրության կարգը մրցութային չէ, ինչը սահմանափակում է ընտրանքը և չի ապահովում արդար մրցակցային ընտրության միջոցով լավագույն մասնագետների ներգրավում:

Ուղղունելի է բուհում դասախոսական կազմի գնահատման գործընթացների առկայությունն, այնուամենայնիվ դրանք տարբեր կերպով և տարբեր պարբերականությամբ են իրականացվում տարբեր ամբիոններում և ԳՈՒԿ-երում: Թեև շահակիցների կողմից դասալսումները որակվեցին որպես դասավանդողների գնահատման ամենաարդյունավետ մեխանիզմ, սակայն դասախոսների և ամբիոնների վարիչների հետ հանդիպումները ցույց տվեցին, որ շատ ամբիոններում դասախոսների աշխատանքային բացթողումները քննարկվում են ընդհանուր ժողովների ժամանակ, ինչը կարող է առաջ բերել էթիկայի նորմերի հետ կապված խնդիրներ: Դասավանդողների գնահատման հարցումների անցկացման արդյունավետությունը վերլուծված չէ, ինչը կարող է խոչընդոտել բուհում դասախոսական կազմի գնահատման ընդհանրական մեխանիզմների ձևավորմանը և տվյալների վերլուծության արդյունքում ձևավորված գնահատականների արժանահավատությանը:

Որպես դասախոսական կազմի գործունեության գնահատման ոչ ուղղակի մեխանիզմներ բուհը կարող է դիտարկել նաև պետական ավարտական քննությունների հանձնաժողովներում ընդգրկված գործատուների կարծիքներն, ինչպես նաև պրակտիկաների ընթացքում ստացվող արձագանքները, որոնց վերլուծությունը կարող է նպաստել դասավանդողների գործունեության գնահատման օբյեկտիվ պատկերի ձևավորմանը:

Գովելի է, որ բուհն իր ներքին ռեսուրսներով կազմակերպում է իր պրոֆեսորադասախոսական կազմի կատարելագործմանն ուղղված տարբեր վերապատրաստումներ, սակայն դասավանդողների կատարելագործմանն ուղղված միջոցառումները ոչ միշտ են կապված դասախոսական կազմի գնահատման արդյունքում բացահայտված կարիքներին: Պետք է նկատել, որ գնահատման արդյունքում բացահայտված խնդիրները ոչ միշտ են ստանում համակարգային լուծում, ինչն էլ իր հերթին խոչընդոտում է դասավանդողների շարունակական առաջընթացին: Արտերկրներում վերապատրաստումներին մասնակցելու համար ֆինանսական ռեսուրսներ բուհի կողմից գրեթե չեն հատկացվում, ինչը սահմանափակում է դասախոսների՝ աշխարհի զարգացած կրթական համակարգերի փորձի ձեռքբերման և տեղայնացման հնարավորությունները:

ԳՈՒԿ-երում դասախոսական կազմի մեծամասամբ համատեղող լինելը մի կողմից ռիսկային է դասախոսական կազմի կայունության տեսանկյունից, մյուս կողմից՝ համատեղող դասախոսներն իրենց ոլորտում կայացած գործատուներ են, ովքեր ուսանողներին փոխանցում են ոչ միայն տեսական գիտելիքներ, այլև գործնական հմտություններ:

Հարկ է նշել, որ մեկ դասախոսի կողմից մի քանի առարկա դասավանդելու պրակտիկան և փոխարինող դասախոսի բացակայությունը ստեղծում է դասապրոցեսի կազմակերպման ռիսկեր. նշյալ դասախոսի բացակայությունը կամ անսպասելի աշխատավայրից հեռանալը հանգեցնելու է դասապրոցեսի տապալման, իսկ կադրային ռեզերվի բացակայությունը դժվարեցնելու է փոխարինման արագ կազմակերպումը: Խնդիրը առավել սուր կարող է լինել այնպիսի լեզուների դասավանդման պարագայում, որոնց տիրապետող կադրերը ՀՀ-ում սակավ են:

Պետք է նկատել, որ սկսնակ դասախոսների մասնագիտական առաջընթացի աջակցման և փորձի փոխանակման մեխանիզմներ ոչ բոլոր ամբիոններում և ԳՈՒԿ-երում են առկա, ինչը կարող է բարդություններ առաջացնել՝ երիտասարդ դասախոսների դասավանդման որակի բարձրացման առումով, իսկ երկարաժամկետում նաև հանգեցնել բուհի մասնակավարժական և մասնագիտական լավագույն փորձի կորստին:

Բուհի կողմից գիտական գործունեությամբ զբաղվելուն ուղղված դասավանդողների խրախուսման մեխանիզմների բացակայությունը կարող է հանգեցնել առկա կադրերի մասնագիտական կարողությունների արդիականության կորստին և լճացմանը:

ԵԶՐԱՀԱՆԳՈՒՄ՝ հաշվի առնելով, որ ԵՊՀ-ում առկա է պրոֆեսորադասախոսական և վարչական կազմի ընտրության քաղաքականություն, դասախոսների գնահատման մեխանիզմներ, կրթական ծրագրերն իրականացնելու համար համալսարանն ունի անհրաժեշտ որակավորումներ ունեցող պրոֆեսորադասախոսական կազմ, նախորդ հավատարմագրումից հետո իրականացվել են որոշ բարեփոխումներ, փորձագիտական խումբը եզրակացնում է, որ ԵՊՀ-ն բավարարում է է չափանիշ 5-ի պահանջները:

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ՝ ԵՊՀ-ի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը չափանիշ 5-ի պահանջներին գնահատվում է **բավարար:**

VI. ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԶԱՐԳԱՑՈՒՄ

ԶՄՓԱՆԻՇ: ՄՈՒՀ-ն ապահովում է հետազոտական գործունեության իրականացումը և կապն ուսումնառության հետ:

ՓԱՍՏԵՐ

6.1 ՄՈՒՀ-ում առկա է հետազոտական ոլորտում իր հետաքրքրությունները և հավակնություններն արտահայտող ռազմավարություն:

ԵՊՀ հետազոտական ոլորտի հետաքրքրություններն ու հավակնությունները սահմանված են բուհի 2013-2017թթ. ռազմավարական ծրագրում: 2018թ.-ին բուհը մշակել է գիտական գործունեության զարգացման ռազմավարություն (2018-2023թթ.), որտեղ նշված են բուհի գիտահետազոտական գերակայություններն՝ ըստ ամբիոնային ուղղվածությունների:

Բուհն իր հետազոտական գերակայությունների ուղղությամբ ձեռքբերումների համապարփակ վերլուծություն դեռևս չի իրականացրել: Պետք է փաստել, որ բուհը՝ նախորդ հավատարմագրման փորձագիտական զեկույցում նշված թերությունների վերացման ծրագրով նախատեսել էր մշակել և կիրառել գիտահետազոտական աշխատանքի արդյունավետության և արդիականության գնահատման գործիքներ, սակայն դրանք դեռևս չեն մշակվել:

Շահակիցների հետ հանդիպումների արդյունքում պարզ դարձավ, որ նրանք ցածր ներգրավվածություն են ունեցել ԵՊՀ հետազոտական գերակայությունների սահմանման գործընթացներում:

Ընդհանուր առմամբ, բուհի շահակիցները փաստեցին, որ սովորեցնող համալսարանից անցումը հետազոտական համալսարանի դեռևս մարտահրավեր է բուհի համար, քանի որ երկար տարիներ բուհն իրեն դիրքավորել է որպես սովորեցնող համալսարան, և այս առումով ունի ձևավորված ավանդույթներ:

6.2 ՄՈՒՀ-ն ունի երկարաժամկետ ռազմավարություն և միջնաժամկետ ու կարճաժամկետ ծրագրեր, որոնք արտահայտում են հետազոտության ոլորտում ՄՈՒՀ-ի հետաքրքրությունները և հավակնությունները:

Ինչպես արդեն նշվել է՝ հետազոտության ոլորտում բուհի հետաքրքրություններն ու հավակնությունները բխում են 2013-2017թթ. ռազմավարական ծրագրից: Որպես միջնաժամկետ ծրագրերի օրինակներ բուհը դիտարկում է՝ «Հեռանկարային ուսումնասիրությունների և նախաձեռնությունների կենտրոնի» պահպանման և զարգացման՝ 2014-2016 և 2017-2019 թվականների՝ պետության կողմից ֆինանսավորվող միջնաժամկետ ծախսային ծրագրերը:

Հետազոտական ոլորտի կարճաժամկետ ծրագրերը ներկայացված են ամբիոնների տարեկան պլաններում: Այնուամենայնիվ, պետք է փաստել, որ իրականացված աշխատանքների արդյունքները վերլուծված չեն արդյունավետության տեսանկյունից, և այդ հետազոտությունների ընթացքի մշտադիտարկում և արդյունքների գնահատում չի իրականացվում:

ԵՊԼՀ-ում հետազոտությունն, ընդհանուր առմամբ, չի դիտարկվում որպես եկամտի աղբյուր, ինչը, թերևս, պայմանավորված է ոլորտի առանձնահատկություններով:

6.3 ՄՈՒՀ-ն ապահովում է հետազոտությունների իրականացումը և իր զարգացումը՝ հստակ քաղաքականության և ընթացակարգերի միջոցով:

ՄՈՒՀ-ում գործում է Գիտության բաժինը, որի հիմնական նպատակն է համակարգել համալսարանի գիտակրթական գործունեության կազմակերպումը և իրականացումը, գիտական ներուժի զարգացման համար պայմանների ստեղծումը: Սակայն բաժինը ներկայում առավելապես աջակցում է դասախոսների գործուղումներին և միջազգային ծրագրերի մասնակցությանն, ինչպես նաև ցուցաբերում տեխնիկական օժանդակություն տարբեր ծրագրերին (հիմնականում՝ Գիտության պետական կոմիտե) դիմելու հարցերում:

Թեև նախորդ հավատարմագրման փորձագիտական զեկույցում նշված թերությունների վերացման ծրագրով նախատեսված էր՝ բուհի գիտական գործունեության արդյունավետությունը բարձրացնելու համար ավելացնել համապատասխան ֆինանսական ներդրումները, սակայն հաստատության բյուջեից հետազոտական ոլորտի զարգացմանն ուղղված համապատասխան ֆինանսական ռեսուրսներ դեռևս չի հատկացվում. փորձագիտական այցը և համապատասխան փաստաթղթերի վերլուծությունը ցույց տվեցին, որ ՄՈՒՀ-ի բյուջեում հետազոտության իրականացման և խրախուսման համար առանձնացված միջոցները նախատեսված են միայն գործուղումների համար: Հետազոտությունների իրականացման համար հիմնական շեշտադրումը կատարվում է արտաքին, մասնավորապես՝ սակավաթիվ դրամաշնորհային ծրագրերից եկող ֆինանսավորման վրա: Այս առումով, կարծես, հետազոտությունն առաջնահերթություն չի ընկալվում բուհի համար:

ՄՈՒՀ-ում պրոֆեսորադասախոսական կազմի և ուսանողների գիտահետազոտական գործունեության խրախուսման մեխանիզմներ դեռևս չկան: Թեև որոշ դասախոսներ պարբերաբար հրատարակում են հոդվածներ, սակայն դա հիմնականում տեղի է ունենում նրանց անձնական նախաձեռնությամբ և ինքնաֆինանսավորմամբ, նույնիսկ բուհի «Բանբեր»-ում տպագրվելու համար վճարում են հոդվածագրերը: Միջազգային շտեմարաններում ընդգրկված ազդեցության գործակից ունեցող պարբերականներում տպագրվելը զուտ բարոյական խրախուսանքի է արժանանում, բուհը ֆինանսապես չի աջակցում դասախոսներին՝ միջազգային պարբերականներում գիտական աշխատանք ներկայացնելու և հոդվածների հրատարակման գործում:

6.4 ՄՈՒՀ-ը կարևորում է հետազոտական գործունեության միջազգայնացումը:

Թեև բուհը՝ նախորդ հավատարմագրման փորձագիտական զեկույցում նշված խորհրդատվության հիման վրա իր ռազմավարական փաստաթղթերում հետազոտական գործունեության միջազգայնացումը սահմանել է որպես նպատակ, այնուամենայնիվ, ՄՈՒՀ-ի առօրյա գործունեության մեջ հետազոտական գործունեության միջազգայնացման խթանման կոնկրետ մեխանիզմներ դեռևս չկան: Մասնավորապես կարելի է նշել, որը ՄՈՒՀ-ը չունի դասախոսներին կամ ուսանողներին՝ ազդեցության գործակից ունեցող միջազգային գիտական պարբերականներում հրապարակվելու խրախուսման որևէ մեխանիզմ: Առկա հրապարակումները հիմնականում եղել են անհատական նախաձեռնության կամ օտարերկրյա գործընկերների աջակցման արդյունք:

Պետք է փաստել, որ վերջին տարիների ընթացքում ՄՈՒՀ-ը կազմակերպել է երկու միջազգային գիտաժողով:

Արտերկրում կազմակերպվող մասնագիտական վերապատրաստումներին և գիտահետազոտական ամառային դպրոցներին դասախոսները հիմնականում մասնակցում են իրենց անձնական նախաձեռնությամբ և ինքնաֆինանսավորմամբ: Փորձագիտական խմբի հետ հանդիպումների ընթացքում նշվեց, որ դասախոսները ՄՈՒՀ-ին չեն դիմել՝ իրենց մասնակցությունը նման միջազգային ծրագրերին ֆինանսավորելու խնդրանքով, քանի որ

ակնկալել են, որ խնդրանքը մերժման կարժանանա՝ համապատասխան ֆինանսական միջոցների բացակայության պատճառով:

6.5 ՄՈՒՀ-ում գործում են հետազոտական գործունեության և ուսումնական գործընթացի փոխկապակցման մեխանիզմներ:

Թեև ԵՊԱՀ-ում հետազոտության աղյուսների և ուսումնառության գործընթացի փոխկապակցման հաստատված և կայուն մեխանիզմներ չկան, սակայն այս ուղղությամբ բուհում իրականացվում են որոշակի աշխատանքներ, օրինակ՝ հետազոտական գործունեության արդյունքում վերանայվել են գործող ՄԿԾ-ների որոշ առարկաներ, ներդրվել են կամրնտրական դասընթացներ, հրատարակվել են գրքեր և ուսումնական ձեռնարկներ: Դրա հետ մեկտեղ պետք է փաստել, որ թեև նախորդ հավատարմագրման փորձագիտական գեկույցում նշված թերությունների վերացման բուհի ծրագրով նախատեսվել էր՝ ապահովել գիտության և ուսումնական գործընթացների փոխկապակցվածությունը, սակայն այս գործընթացը դեռևս համակարգային բնույթ չունի, տարբեր ամբիոններում ու ԳՈՒԿ-երում այս առումով իրավիճակը տարբեր է, մշակված չեն այդ կապի շարունակական ապահովման մեխանիզմները: Միևնույն ժամանակ, բուհում չի իրականացվում հետազոտական գործունեության արդյունավետության գնահատում՝ ուսումնական գործընթացի վրա ազդեցության տեսանկյունից:

ՄՈՒՀ-ում ուսանողների հետազոտությունները հիմնականում իրականանում են կուրսային և ավարտական աշխատանքների, հետազոտական պրակտիկումների և մագիստրոսական թեզերի միջոցով: Ուսանողներին հնարավորություն է ընձեռնվում ընտրել հետազոտությունների թեմաները՝ ղեկավարների հետ համատեղ: Փորձագիտական այցի ընթացքում ավարտական աշխատանքների և մագիստրոսական թեզերի ուսումնասիրությունը ցույց տվեց, որ հետազոտությունների համար հիմնականում ընտրվում են արդիական թեմաներ, սակայն հետազոտության ընթացքում օգտագործված գրականության ցանկում ժամանակակից աղբյուրները քիչ էին: Փորձագիտական այցի ընթացքում նաև պարզ դարձավ, որ ռեֆերատներն, ինքնուրույն և կուրսային աշխատանքները ՄՈՒՀ-ում մեծ մասամբ ընկալվում են որպես նկարագրական աշխատանք, որի միջոցով ուսանողը ոչ թե ինքնուրույն վերլուծություն է կատարում, այլ պարզապես ծանոթանում է տվյալ ոլորտում կատարվող հետազոտություններին: ՄՈՒՀ-ում ուսանողների կատարած հետազոտական պրակտիկումների հաշվետվությունների ուսումնասիրությունը ցույց տվեց, որ դրանցում առավելապես նկարագրված են ուսանողների՝ պրակտիկումի շրջանակներում իրականացված աշխատանքները, որոնք ոչ միշտ են կապված տվյալ սանողի հետազոտական աշխատանքի թեմատիկային:

Ուսանողներն իրենց ավարտական աշխատանքները հիմնականում գրում են մայրենի լեզվով: Այս հանգամանքը որոշ շահակիցների կողմից բացատրվեց նրանով, որ նման դեպքում հեշտ է կասեցնել գրագողության փորձերը, քանի որ ուսանողները չեն փորձի պարզապես վերարտադրել օտարալեզու գրականությունն, այլ կկարդան և կներկայացնեն այն իրենց մայրենիով: Սակայն պետք է փաստել, որ այս դեպքում գրագողություն իրականացնելն ավելի դյուրին է, քանի որ ուսանողները կարող են ընդամենը թարգմանել տվյալ գիտական թեմային առնչվող օտարալեզու գրականությունն, այլ ոչ թե իրականացնել հետազոտական աշխատանք:

ԴԱՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Դրական է, որ բուհն ունի հետազոտության ոլորտում իր հետաքրքրություններն ու հավակնություններն արտահայտող ռազմավարություն և կարճաժամկետ ծրագրեր: Սակայն արդյունավետության և ազդեցության տեսանկյունից համապարփակ վերլուծությունների բացակայությունն՝ ըստ սահմանված հետազոտական գերակայությունների, խոչընդոտում է առկա ձեռքբերումների և բացթողումների գնահատումն, ինչը կարող է հանգեցնել հետազոտական ոլորտում իրականացվող աշխատանքների ինքնանպատակ լինելուն և խոչընդոտել հետազոտական գործունեության բարելավմանը միտված քայլերի նախանշումը և դրա փոխկապակցվածությանը բուհի հետազոտական գերակայություններին:

ԵՊԼՀ կողմից գիտահետազոտական գործունեության իրականացման համար անհրաժեշտ ֆինանսավորման բացակայությունը և հետազոտությունը եկամտի աղբյուր չդիտարկելը կարող է ռիսկային դարձնել հետազոտության ոլորտում նախատեսված նպատակների իրականացումը:

ՊԴ կազմի կողմից իրականացվող հետազոտություններն իրականանում են հիմնականում դասախոսների սեփական նախաձեռնությունների շնորհիվ՝ սեփական հետաքրքրությունների շրջանակում և ինքնաֆինանսավորմամբ: Սա, ինչպես նաև ուսանողների գիտահետազոտական աշխատանքներում ներգրավվածության ցածր տոկոսը հետևանք են համալսարանի կողմից հետազոտական տիրույթի զարգացմանն ուղղված մոտիվացիոն մեխանիզմների բացակայության, որն արդյունքում կարող է բացասական ազդեցություն ունենալ կրթական գործընթացների որակի վրա: Հետազոտական գործունեություն ծավալելու ՊԴ կազմի և ուսումնառողների շահագրգռվածության ցածր մակարդակը վտանգում է ուսումնառողների շրջանում հետազոտական հմտությունների և վերլուծական կարողությունների ձևավորումը և խոչընդոտում է դասախոսական կազմի մասնագիտական կատարելագործմանն՝ արդյունքում նաև վտանգելով դասընթացների ծրագրերի արդիականությունը:

Լավ կլիներ, որ ուսանողները խրախուսվեին իրենց ավարտական աշխատանքները ներկայացնել այն լեզուներով, որոնց ուղղությամբ մասնագիտանում են վերջիններս, ինչը կնպաստեր ուսանողների շրջանում ուսումնասիրվող օտար լեզուներով գիտական մտածողության ընդլայնմանը և արդյունքում վերջիններիս՝ միջազգային շուկայում մրցունակության բարձրացմանը:

Դրական է, որ ԵՊԼՀ-ն կարևորում է հետազոտության ոլորտի միջազգայնացումը, սակայն ՄՈՒՀ-ի դասախոսների՝ միջազգային պարբերականներում և ազդեցության գործակից ունեցող հեղինակավոր ամսագրերում սակավաթիվ հրապարակումները կարող են խոչընդոտել ՄՈՒՀ-ի հետազոտական գործունեության միջազգային ճանաչմանը և բուհի վարկանիշի բարձրացմանը:

Ուսումնական գործընթացում հետազոտությունների արդյունքների ներառումը կրում է իրավիճակային բնույթ և չի իրականացվում հստակ գործող կայուն մեխանիզմների միջոցով, ինչը խոչընդոտում է դասընթացների պարբերական արդիականացմանը, հետևաբար նաև բուհի առաջանցիկությանը՝ որպես հետազոտական հավակնություններ ունեցող համալսարան:

ԵԶՐԱՀԱՆԳՈՒՄ՝ հաշվի առնելով այն, որ ՄՈՒՀ-ում գիտահետազոտական գործունեության իրականացման համար չկան շահադրաման մեխանիզմներ, գիտական հետազոտությունները հիմնականում անհատական նախաձեռնությունների արդյունք են, ազդեցության գործակցով ամսագրերում հրապարակումները սակավաթիվ են, բացակայում են հետազոտական գործունեության և ուսումնական գործընթացի փոխկապակցման կայուն մեխանիզմները, նախորդ հավատարմագրումից հետո շոշափելի բարեփոխումներ չեն իրականացվել փորձագիտական խումբը եզրակացնում է, որ ԵՊԼՀ-ն չի բավարարում չափանիշ 6-ի պահանջները:

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ՝ ԵՊԼՀ-ի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը չափանիշ 6-ի պահանջներին գնահատվում է **անբավարար**:

ՉԱՓԱՆԻՇ VII. ԵՆԹԱԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

ՉԱՓԱՆԻՇ: ՄՈՒՀ-ն ունի անհրաժեշտ ռեսուրսներ՝ ուսումնական միջավայրի ստեղծման և սահմանված առաքելության ու նպատակների արդյունավետ իրականացման համար:

ՓԱՍՏԵՐ

7.1 ՄՈՒՀ-ում առկա է մասնագիտությունների կրթական ծրագրերի իրականացման համար անհրաժեշտ ուսումնական միջավայր:

ԵՊՀ-ն իր 2013-2017թթ. ռազմավարական ծրագրում նպատակ է սահմանել՝ ապահովել ֆինանսական գործունեության թափանցիկությունը և նյութատեխնիկական բազայի բարելավումը՝ որպես խնդիր սահմանելով նյութատեխնիկական բազայի արդիականացումը և ստորաբաժանումների սեփական արտաբյուջետային միջոցների ձևավորման նախաձեռնության խթանումը:

Փորձագիտական խումբն այցի ընթացքում համոզվեց, որ նյութատեխնիկական բազայի արդիականացման ուղղությամբ աշխատանքներ տարվում են, սակայն դրանք դեռևս բավարար չեն գնահատվում բուհի ներքին շահակիցների կողմից: Ինչ վերաբերում է բուհի տարբեր ստորաբաժանումների կողմից սեփական արտաբյուջետային միջոցների ձևավորմանն, ապա փորձագիտական խումբն այցի ընթացքում չտեսավ առանձին ստորաբաժանումների կողմից արտաբյուջետային միջոցների ձևավորման օրինակներ, կամ դրան ուղղված շահադրդման մեխանիզմներ:

Թեև նախորդ հավատարմագրման արդյունքում մշակված թերությունների վերացման ծրագրով ԵՊՀ-ն նախատեսել էր բարելավել համալսարանի ենթակառուցվածքները՝ միջոցներ ուղղելով ոչ միայն համակարգչային վերազինման, այլև լսարանների կահավորման ուղղությամբ, սակայն փորձագիտական խմբի կողմից իրականացված ռեսուրսների դիտարկումը ցույց տվեց, որ լսարաններում առկա գույքը հիմնականում մաշված է, ծրագրային ապահովվածությունը՝ հին, պրոյեկտորներով և համակարգիչներով ապահովված լսարանների թիվը՝ խիստ սահմանափակ:

Դասախոսների հետ հանդիպման ընթացքում պարզ դարձավ, որ որոշ լսարաններում անգամ բացակայում են դասը վարելու տարրական պայմաններ, օրինակ՝ արևոտ և շոգ եղանակին դասավանդմանը հատկապես խոչընդոտում է լսարաններում շերտավարագույրների բացակայությունն, ինչի պատճառով նվազում է պատկերացույցի կամ գրատախտակի տեսանելությունն, ինչպես նաև ուսանողների ընկալունակությունը: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ նաև, որ դասասենյակների զգալի մասն ունի վերանորոգվան կարիք, և շատ հաճախ դասախոսները գործածում են իրենց սեփականությունը հանդիսացող տեխնիկական սարքերը, քանի որ լսարանների մեծ մասը հագեցված չէ անհրաժեշտ տեխնիկական միջոցներով:

ՄՈՒՀ-ում գործում է “REGISTRAR” գնահատականների մուտքագրման և պահպանման համակարգը, որը հնարավորություն է ընձեռում արագ և արդյունավետ տեղեկատվություն ստանալ ՊԴ կազմի, ուսանողների թվի, նրանց առաջադիմության վերաբերյալ, ինչպես նաև իրականացնել վերլուծություններ:

Բուհի տարածքում WiFi ծածկույթը թույլ է, իսկ տեղ-տեղ նույնիսկ բացակայում է:

ԵՊՀ-ի գրադարանը տեղակայված է առանձին մասնաշենքում: Գրադարանն անվճար սպասարկում է ինչպես ԵՊՀ պրոֆեսորադասախոսական կազմին և ուսանողներին, այնպես էլ արտաքին ընթերցողներին, ովքեր գրադարանային ռեսուրսներից կարող են օգտվել միայն գրադարանի տարածքում: Օտարալեզու ֆոնդերը հիմնականում համալրվում են դեսպանատների և հյուպատոսարանների միջոցով: Պետք է փաստել, որ ԵՊՀ գրադարանն ակտիվ ներգրավված է տարբեր միջազգային ծրագրերում և նախաձեռնություններում: Դրա հետ մեկտեղ գրադարանում բացակայում է համալսարանի հետազոտական որոշ առաջնահերթություններին առնչվող գիտական գրականություն /օրինակ՝ հաշվողական լեզվաբանություն/: Գրադարանում նաև չկան տեսողության խնդիրներով մարդկանց համար նախատեսված Բրեյլի գրերով ուսումնական ձեռնարկներ, դասագրքեր կամ աուդիոգրքեր, թեև բուհում ուսանում է տեսողական խնդիրներ ունեցող ուսանող:

2011 թվականից գրադարանում ներդրված է նաև «Առցանց պատվեր» ծառայությունը, որի օգնությամբ գրականությունը կարելի է պատվիրել նաև առցանց՝ “KOHA” քարտարանի միջոցով: Առցանց պատվերների համակարգ կարելի է մուտք գործել նաև համալսարանի պաշտոնական կայքէջի միջոցով, սակայն փորձագիտական խմբի այցելության օրերին կայքը փորձարկման և վերանորոգման փուլում էր, և առցանց պատվերների համակարգը չէր գործում:

ՄՈՒՀ-ն ունի երկու մարզադահլիճ, որոնցից մեկը տեղակայված է համալսարանի տարածքում, իսկ մյուսը՝ Հովսեփի Էմին 123 հասցեում գտնվող մասնաշենքում: Փորձագիտական խմբի կողմից ռեսուրսների դիտարկման ընթացքում պարզ դարձավ, որ մարզադահլիճներում առկա մարզային գույքը մաշված է, դահլիճին կից հանդերձարանները փոքր են, կահավորված չեն անհրաժեշտ գույքով և ունեն հիմնավերանորոգման կարիք:

Հովսեփի Էմին 123 հասցեում տեղակայված է նաև ԵՊԼՀ-ի հանրակացարանը: Փորձագիտական խմբի ռեսուրսների դիտարկման ընթացքում պարզվեց, որ հանրակացարանում չի հյուրընկալվում ՄՈՒՀ-ի ոչ մի ուսանող, և հիմնական բնակիչները բուհի օտարերկրյա կամավորներն են: Հանրակացարանում սանհանգույցն ու լոգարանն ընդհանուր են: Հանրակացարանի տարածքն ապահովված է WiFi ծածկույթով:

7.2 ՄՈՒՀ-ն իր առաքելությունն ու նպատակներն իրականացնելու համար, հատկացնում է համապատասխան ֆինանսական ռեսուրսներ՝ անհրաժեշտ միջոցներով և սարքավորումներով ապահովելու ու գործարկելու համար:

Բուհի ֆինանսական միջոցները հիմնականում ձևավորվում են ուսման վարձավճարների հաշվին. ներքին շահակիցները հանդիպումների ընթացքում փաստեցին, որ ՄՈՒՀ-ի ֆինանսական պլանավորումը հիմնականում բխում է համալսարանի ընդունելության ցուցանիշներից:

Այլընտրանքային ֆինանսական հոսքեր է ապահովվում հիմնականում հանրային սննդի կետի մատուցած ծառայություններից, հանգստյան տան վարձակալությունից, այլ համալսարանների աշխատակիցների համար՝ իրենց ոլորտներին համապատասխան շեշտադրմամբ լեզվի դասընթացների կազմակերպումից և դրամաշնորհային ծրագրերից, համալսարանը ստեղծել է նաև անձեռնմխելի ֆոնդ, որը գործարկվել է 2017թ.-ին:

Բուհի շահակիցների հետ հանդիպումներից պարզ դարձավ, որ թեև բուհը հատկապես վերջին տարիներին փորձում է հայթայթել անհրաժեշտ ֆինանսական ռեսուրսներ, սակայն ՄՈՒՀ-ի առաքելության ու նպատակների արդյունավետ և լիարժեք իրականացման համար ԵՊԼՀ-ի ֆինանսական միջոցները դեռևս բավարար չեն, ինչը մեծամասամբ պայմանավորված է օբյեկտիվ պատճառներով:

7.3 ՄՈՒՀ-ում գործում է մասնագիտությունների կրթական ծրագրերի նպատակների իրականացումն ու շարունակականությունն ապահովող և երաշխավորող ֆինանսական միջոցների բաշխման քաղաքականություն:

ԵՊԼՀ-ն ունի մասնագիտական կրթական ծրագրերի իրականացման համար ֆինանսական ռեսուրսների բաշխման համակարգ: Ծախսերի պլանավորման ժամանակ հաշվի են առնվում ԵՊԼՀ ստորաբաժանումների կողմից իրենց կարիքների համար ներկայացվող հայտերը: Սակայն կրթական ծրագրերի ուղղությամբ ֆինանսները հիմնականում հատկացվում են պրոֆեսորադասախոսական կազմի աշխատավարձերի և ընթացիկ կարիքների համար, ինչը պայմանավորված է բուհի ֆինանսական միջոցների սղությամբ:

7.4 ՄՈՒՀ-ի ռեսուրսային բազան հնարավորություն է ընձեռում մասնագիտությունների կրթական ծրագրերի և ռազմավարական պլանի իրականացման համար, ինչը նպաստում է որակի շարունակական բարելավմանը և կայունությանը:

ՄՈՒՀ-ի լսարանային գույքի և համակարգչային սարքավորումների ձեռքբերումը հիմնականում տեղի է ունենում դրամաշնորհային ծրագրերի, դեսպանատների հետ համագործակցության և այլ նվիրատվությունների արդյունքում:

Փորձագիտական խմբի կողմից ուսումնական ռեսուրսների դիտարկումը ցույց տվեց, որ լսարաններում առկա տեխնիկական գույքը հիմնականում հին է և ուսանողների թվի համեմատ ոչ բավարար, իսկ համակարգիչներում առկա ծրագրային ապահովվածությունն ունի թարմացման կարիք: Օրինակ՝ ՄՈՒՀ-ն իրականացնում է «Թարգմանչական գործ» կրթական ծրագիրը, սակայն համալսարանում գործում է համաժամանակյա թարգմանության

դասընթացների համար նախատեսված ընդամենը երկու սրահ-լսարան: Անգլերեն լեզվի համընթաց թարգմանության համար նախատեսված լսարանում առկա է յոթ համակարգիչ, երբ կան խմբեր, որտեղ ուսանողների թիվը հասնում է մինչև տասնվեցի: Համակարգիչներում գրավոր թարգմանության ծրագրերից գործում է “Trados”-ի ոչ արտոնագրված տարբերակը: Դասալսումների ընթացքում պարզ դարձավ, որ շատ հաճախ դասախոսները գործածում են իրենց սեփական տեխնիկական միջոցները (համակարգիչ) դասը վարելու համար:

ՄՈՒՀ-ում գործում է «Մուդլ» էլեկտրոնային ուսուցման կառավարման հարթակը, որի միջոցով իրականացվում է ընդամենը տասնվեց դասընթաց: Դասընթացները դասավանդվում են հեռավար և ավանդական ուսուցման համադրմամբ: Փորձագիտական խմբի այցի արդյունքում պարզ դարձավ, որ «Մուդլ» հարթակում իրականացվող դասընթացները շատ քիչ են, մինչդեռ ուսանողների հետ հանդիպումները փաստեցին, որ կցանկանային հարթակում ավելի շատ դասընթացներ տեսնել:

Հարկ է նշել, որ փորձագիտական խմբի՝ ՄՈՒՀ-ի ուսանողների և պրոֆեսորադասախոսական կազմի հետ հանդիպումների ընթացքում բազմիցս բարձրաձայնվեց բուհի տեխնիկական հագեցվածության խնդիրը: Դասախոսների հետ հանդիպման արդյունքում պարզ դարձավ, որ վերջիններս դիմել են բուհին ռեսուրսների համալրման առաջարկներով, օրինակ՝ նկարահանման խցիկներով, ձայնամեկուսիչ լսարաններով, տրանսպորտային միջոցներով և այլն, սակայն ֆինանսական ռեսուրսների բացակայության պատճառով այս խնդիրները դեռևս լուծում չեն ստացել:

Թեև նախորդ հավատարմագրման արդյունքում մշակված թերությունների վերացման ծրագրով ԵՊԼՀ-ն նախատեսել էր իրականացնել ֆինանսական ռեսուրսների տեղաբաշխման մշտադիտարկում՝ ըստ ռազմավարական զարգացման ծրագրի նպատակների և ուղղությունների, սակայն փորձագիտական այցի շրջանակում պարզ դարձավ, որ ՄՈՒՀ-ում բյուջեի բաշխումը չի իրականացվում ըստ ռազմավարական ծրագրի ուղղությունների, այլ ըստ տվյալ պահի անհրաժեշտության:

7.5 ՄՈՒՀ-ում առկա է տեղեկատվությունը և փաստաթղթավորման գործընթացները կառավարելու հստակ քաղաքականություն և ընթացակարգ:

ՄՈՒՀ-ում գործում է էլեկտրոնային փաստաթղթաշրջանառության «Մալբրի» համակարգը, որով իրականացվում է ներքին փաստաթղթաշարժը: Ներկայում ներքին ցանցի ներդրման ուղղությամբ տարվում են աշխատանքներ: ՄՈՒՀ-ի աշխատակիցները տեղյակ են, թե ինչ մեխանիզմով կարող են զեկուցագրեր ներկայացնել համապատասխան օղակներիին:

7.6 ՄՈՒՀ-ն ստեղծում է ապահով և անվտանգ միջավայր առողջապահական և անվտանգության պահպանմանն ուղղված ծառայությունների միջոցով՝ հաշվի առնելով հատուկ կարիքներ ունեցող ուսանողներին:

Բուհում գործում է շուրջօրյա պահնորդական ծառայություն: Համալսարանի մուտքերում ուսանողների և աշխատող անձնակազմի մուտքն իրականացվում է մագնիսական անհատական անցաքարտերով:

Համալսարանում անվտանգ միջավայր պահպանելու նպատակով սահմանված է քաղաքացիական պաշտպանության պլան: Առկա է հակահրդեհային համակարգ, յուրաքանչյուր հարկում տեղադրված են կրակմարիչներ, փակցված են տարհանման սխեմաները:

Բուհում գործում է առաջին բուժօգնության կենտրոն, որի սպասարկող անձնակազմը բաղկացած է մեկ բժշկից և բուժքույրից: Կենտրոնը համալրված է նվազագույն անհրաժեշտ դեղորայքով և գույքով, վարվում է գրանցամատյան: Փորձագիտական խմբի այցի ընթացքում պարզ դարձավ, որ առողջական խնդիր ունեցող ուսանողների ցուցակը պահվում է ֆակուլտետներում: Կենտրոնի բժիշկն ունի «Մալբրի» համակարգ մուտք գործելու հնարավորություն՝ այսպիսով կարողանալով հետևել իր ներկայացրած զեկուցագրերի ընթացքին:

Թեև նախորդ հավատարմագրման արդյունքում մշակված թերությունների վերացման ծրագրով ԵՊԼՀ-ն հանձն էր առել հատուկ կարիքներ ունեցող ուսանողներին ապահովել ուսման համար անհրաժեշտ պայմաններով, սակայն բավարար պայմաններ բուռնում դեռևս չկան: Թերևս հենց այդ պատճառով էլ բուռնում չեն ուսումնառում հենաշարժողական խնդիրներ ունեցող ուսանողներ. ԵՊԼՀ-ի ենթակառուցվածքային պայմանները սահմանափակված են միայն երկու շարժական թեքահարթակի առկայությամբ: Ուսումնական մասնաշենքերի ներսում բացակայում են վերելակներն, իսկ գործնական պարապմունքների համար նախատեսված լսարանների մեծ մասը նեղ են անվասայլակներ տեղավորելու համար: Նման պայմանների բացակայությունը համալսարանում բացատրվում է ֆինանսական միջոցների սղությամբ:

Համալսարանի գլխավոր մասնաշենքում նաև գործում է վերանորոգված ճաշարան, որը բաց է ինչպես ներքին շահակիցների, այնպես էլ հանրության համար: Բուռնի կողմից իրականացված հարցման արդյունքում պարզ է դարձել, որ ԵՊԼՀ ուսանողների մոտ քսան տոկոսն է պարբերաբար այցելում ճաշարան:

7.7 ՄՈՒՀ-ում գործում են ուսանողներին և դասավանդողներին տրամադրվող ռեսուրսների կիրառելիության, հասանելիության և արդյունավետության գնահատման մեխանիզմներ:

Ուսանողներին և դասավանդողներին տրամադրվող ռեսուրսների կիրառելիության, հասանելիության և արդյունավետության վերաբերյալ ՈԱԲ կենտրոնն իրականացնում է հարցումներ, ինչպես նաև կազմակերպվում են հանդիպումներ ուսանողների և պրոֆեսորադասախոսական անձնակազմի հետ: Մակայն, ինչպես պարզ դարձավ շահակիցների հետ հանդիպումներից, համալսարանի կողմից մինչ այժմ իրականացված հարցման և հանդիպումների արդյունքում բարձրաձայնված խնդիրների վերլուծության արդյունքում իրականացված բարեփոխումների ուղղությամբ դեռևս շոշափելի առաջընթաց չի գրանցվել, որոշ փոփոխություններ իրականացվել են միայն բուռնի ջեռուցման, գրադարանի համալրման և ճաշարանի վերանորոգման ուղղությամբ:

Փորձագիտական այցի ընթացքում ԵՊԼՀ թե՛ ներքին, թե՛ արտաքին շահակիցները նշեցին, որ բուռնում առկա ռեսուրսային բազան համալրման, հարստացման և արդիականացման կարիք ունի:

ԴԱՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Փորձագիտական խումբը դրական է գնահատում ԵՊԼՀ-ի՝ անհրաժեշտ ռեսուրսներով ապահովելու ջանքերը. բուռնը ձգտում է համալրել ռեսուրսային բազան և կատարելագործել լսարանային և տեխնիկական պայմանները: Այնուամենայնիվ, ՄՈՒՀ-ի լսարանների մեծ մասի՝ ինտերակտիվ դասընթացներ վարելուն հարմարեցված չլինելը, սմարթ գրատախտակների, համակարգչով և պրոյեկտորներով հագեցած լսարանների թվի սահմանափակությունը խոչընդոտում է դասընթացների արդյունավետ իրականացմանը:

Համալսարանի նյութատեխնիկական բազան՝ ուսանողների քանակի և առկա ռեսուրսների հարաբերակցության տեսանկյունից բավարար չէ բուռնի կրթական ծրագրերի արդյունավետ իրականացման համար: Փորձագիտական խումբը կարծում է, որ դասընթացներն անհրաժեշտ ժամանակակից ռեսուրսներով ապահովվելու տեսանկյունից նպատակահարմար կլիներ, որ ՄՈՒՀ-ը փորձեր առավել շատ օգտագործել իր գործատու շահակիցների ռեսուրսային բազաները:

Ֆինանսական ռեսուրսների սակավության պայմաններում՝ ՄՈՒՀ-ի նյութատեխնիկական բազայի համալրումը հիմնականում միջազգային դրամաշնորհային ծրագրերի կամ նվիրատվությունների հաշվին կարող է հեռանկարում խոցելի դարձնել համալսարանը՝ նյութատեխնիկական բազայի վերազինմանը հատկացվող կայուն ֆինանսավորման և ՄԿԾ-ների շարունակականության ապահովման տեսանկյունից:

Այն, որ բուռնի ֆինանսական միջոցները հիմնականում ձևավորվում են ուսման վարձավճարների հաշվին, խոցելի է դարձնում ուսումնական հաստատությունը, մասնավորապես դիմորդների թվաքանակի կրճատման պարագայում:

Թեև վերջին տարիներին ֆինանսական հոսքերի բազմազանեցումը առաջ է բերել բուհի բյուջեում դրական տեղաշարժեր, այնուամենայնիվ ֆինանսական միջոցները դեռևս չեն բաշխվում ըստ առանձին ռազմավարական նպատակների, օրինակ՝ չեն կատարվել հատկացումներ բուհի գիտահետազոտական գերակա ուղղությունների համար:

ՄՈՒՀ-ի սանիտարահիգիենիկ պայմաններն, ընդհանուր առմամբ, բավարար են, սակայն այս տեսանկյունից անհրաժեշտ է բարեկարգել սանհանգույցները, հանդերձարանները:

ՄՈՒՀ-ում փաստաթղթաշրջանառությունն իրականացվում է համակարգված կերպով, ինչը նպաստում է անձնակազմի տեղեկացվածությանն իրենց առնչվող որոշումների կայացմանը:

Առողջապահական ծառայությունների առկայությունը և անվտանգության կարևորումը դրական են գնահատվում փորձագիտական խմբի կողմից, սակայն առողջական խնդիր ունեցող ուսանողների ցուցակն ավելի նպատակահարմար կլիներ պահել բուժկետում, ինչն ավելի օպերատիվ կդարձներ բուժկետ դիմած ուսանողներին առաջին օգնության ցուցաբերումը:

ՄՈՒՀ-ում հատուկ կարիքներ ունեցողների համար պայմանների բացակայությունն անհնար է դարձնում նման խնդիրներ ունեցող ուսանողների ուսումնառությունն, ինչպես նաև ՊԴ կամ վարչական և ուսումնասօժանդակ կազմերի համալրումը նման աշխատակիցներով: Հատուկ կարիքներ ունեցողների համար համապատասխան պայմանների առկայությունը կարող է հանգեցնել դիմորդների թվի աճին և հնարավոր պրոֆեսիոնալ աշխատակիցների ներգրավմանը:

Բուհի հետագա զարգացման համար նյութատեխնիկական բազայի անբավարարությունը կոժվարեցնի հնարավոր փոփոխությունների կառավարումը, հատկապես, երբ բուհն ունի միջազգայնացման և հետազոտության ոլորտներում լուրջ հավակնություններ:

ԵԶՐԱՀԱՆԳՈՒՄ՝ հաշվի առնելով, որ համալսարանում առկա ռեսուրսային բազան բոլոր ներքին շահակիցների կողմից գնահատվում է ոչ բավարար, անհրաժեշտ ֆինանսական ռեսուրսներ դեռևս չեն հատկացվում բուհի ՌԾ-ում սահմանված որոշ առաջնահերթությունների իրականացման համար, բուհի նյութատեխնիկական ապահովման մակարդակը բավարար չէ համալսարանի սահմանած առաքելության ու նպատակների իրականացման համար, բուհի ֆինանսական ռեսուրսների սղությունը երաշխիքներ չի ստեղծում մասնագիտությունների կրթական ծրագրերի շարունակական բարելավման համար, ՄՈՒՀ-ում հատուկ կարիքներ ունեցողների համար պայմաններ ստեղծված չեն, նախորդ հավատարմագրումից հետո այս ուղղությամբ բուհում շոշափելի փոփոխություններ տեղի չեն ունեցել, փորձագիտական խումբն եզրակացնում է, որ ԵՊՀ-ն չի բավարարում չափանիշ 7-ի պահանջները:

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ՝ ԵՊՀ-ի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը չափանիշ 7-ի պահանջներին գնահատվում է **անբավարար**:

VIII. ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

ԶԱՓԱՆԻՇ: ՄՈՒՀ-ն իր տրամադրած կրթության, իրականացրած հետազոտության և օգտագործած ռեսուրսների համար հաշվետու է պետությանը և հասարակությանը:

ՓԱՍՏԵՐ

8.1 ՄՈՒՀ-ն ունի հաշվետվողականության սահմանված կարգ:

ԵՊՀ-ն ունի ներքին հաշվետվողականության հստակ համակարգ: Համալսարանի գործունեության բոլոր ուղղությունների վերաբերյալ հաշվետվողականությունն ապահովվում է ռեկտորի տարեկան հաշվետվության միջոցով, որը հիմնվում է կառուցվածքային ստորաբաժանումների հաշվետվությունների վրա և քննարկվում է բուհի հոգաբարձուների

խորհրդում: Ռեկտորի տարեկան հաշվետվությունները հրապարակվում են համալսարանի պաշտոնական կայքէջում: ԵՊԼՀ գործունեության առանձին ուղղություններով հաշվետվություններ են պատրաստվում և տրամադրվում համապատասխան գերատեսչություններին:

Պետք է փաստել, որ ԵՊԼՀ ստորաբաժանումները դեռևս ամբողջությամբ անցում չեն կատարել աշխատանքների պլանավորման և հաշվետվությունների կազմման ձևաչափերին՝ ըստ բուհի ՌՕ նպատակների:

Գործող հաշվետվողականության մեխանիզմների արդյունավետության վերլուծություններ բուհում դեռևս չեն իրականացվել:

8.2 ՄՈՒՀ-ն ապահովում է ընթացակարգերի, գործընթացների թափանցիկությունը և հասանելիությունը հասարակությանը:

ԵՊԼՀ-ում ընթացակարգերի, գործընթացների թափանցիկության, հրապարակայնության և հասարակությանը հասանելի դարձնելու հիմնական գործիքներ են ԵՊԼՀ պաշտոնական կայքէջը, բուհի մասին տեղակազիրը, բուկլտենները, ուսանողի ուղեցույցը, ԵՊԼՀ և առանձին այլ ստորաբաժանումների ֆեյսբուքյան էջերը, լրատվական միջոցները:

Թափանցիկության ապահովման նպատակով համալսարանի կայքէջում տեղադրված են համալսարանի կառուցվածքը, ԵՊԼՀ գործունեությանն առնչվող փաստաթղթերն, ինչպես նաև տեղեկատվություն համալսարանի կրթական, գիտական գործընթացների, համալսարանական շարունակական կրթության, միջազգային կապերի, ԵՊԼՀ համագործակցության, ուսանողական կյանքի և նորությունների վերաբերյալ: Բուհի պաշտոնական կայքէջը վերանայման փուլում է և շարունակաբար թարմացվում է, սակայն դեռևս բացակայում են բուհի կողմից իրականացված՝ շահակիցների շրջանում կրթական գործընթացներից բավարարվածության վերաբերյալ հարցումների արդյունքները կամ դրանց վերլուծությունները, ՄԿԾ-ների իրականացման որակի վերաբերյալ տեղեկատվությունները:

2009թ.-ից ԵՊԼՀ-ում գործում է Հանրային կապերի և լրատվության բաժին, որը վերակազմավորվել է 2018թ.-ին՝ ընդլայնելով բուհ-հասարակություն տեղեկատվական հոսքերի ապահովման, հասարակայնության հետ կապերի ձևավորման ու ամրապնդման գործընթացները: Նախորդ հավատարմագրման փորձագիտական խմբի կողմից տրված խորհրդատվության համաձայն՝ համալսարանի աշխատանքը հասարակության համար ավելի բաց ու թափանցիկ դարձնելու նպատակով՝ Հանրային կապերի և լրատվության բաժինն իրականացնում է բուհի գործունեության լուսաբանման աշխատանքներ՝ պարբերաբար կազմակերպելով մամլո ասուլիսներ, հարցազրույցներ և այլ միջոցառումներ: Այնուամենայնիվ, ԵՊԼՀ-ում դեռևս բացակայում են գործընթացների թափանցիկության և հասանելիության ապահովման գործիքների արդյունավետության վերլուծման մեխանիզմները:

ԵՊԼՀ-ն 2017թ.-ից հաստատել և գործարկել է «ԵՊԼՀ-ում իրականացվող կարևոր միջոցառումների հանրային իրազեկման և հասարակության հետ տարվող աշխատանքների կանոնակարգ»-ը, սակայն ստորաբաժանումների կողմից այն դեռևս լիարժեք չի կիրառվում:

ԵՊԼՀ-ն, հանրության հետ կապերի ձևավորման գործընթացներում կարևորելով ֆակուլտետների ակտիվացումը, նախատեսում է նաև ֆակուլտետներում ներդնել հանրային կապերի պատասխանատուների ինստիտուտը:

8.3 ՄՈՒՀ-ում գործում են հասարակության հետ կապերի ձևավորմանը նպաստող հետադարձ կապի կայուն մեխանիզմներ:

ԵՊԼՀ կայքէջում նախատեսված է «Գրեք մեզ նամակ» բաժինը, որը, սակայն, փորձագիտական այցի ընթացքում դեռևս չէր աշխատում, ինչպես նաև շրջանավարտների միավորմանն անդամագրվելու էլեկտրոնային համակարգ, որոնք համապատասխանաբար հնարավորություն են տալիս կապ ձևավորել համալսարանի հետ: ՄՈՒՀ-ի պաշտոնական կայքէջում տեղադրված են նաև բոլոր ստորաբաժանումների կոնտակտային տվյալները:

Որպես հետադարձ կապի առավել արդյունավետ մեխանիզմներ՝ համալսարանը դիտարկում է ԵՊԼՀ-ի և բուհի ստորաբաժանումների առանձին ֆեյսբուքյան էջերը:

ԵՊԼՀ-ն ակտիվ կապեր է ձևավորել դեսպանատների, դպրոցների, հասարակական և այլ կազմակերպությունների հետ համագործակցության տարբեր ձևաչափերով՝ պրակտիկաների անցկացում, կամավորական աշխատանքների իրականացում, կլոր-սեղան քննարումներ և այլն, որոնք բուհի գործունեության տարբեր ոլորտների վերաբերյալ հետադարձ կապի ապահովման ևս մեկ աղբյուր են:

8.4 ՄՈՒՀ-ում գործում են հասարակությանը գիտելիքների (արժեքների) փոխանցման մեխանիզմներ:

ԵՊԼՀ-ում գործում է Համալսարանական շարունակական կրթության բաժինը, որը հասարակությանն առաջարկում է լեզվական դասընթացներ, աշխատակարողությունների ընդլայնման, մասնագիտական զարգացման և վերապատրաստման ծրագրեր:

ԵՊԼՀ-ն հասարակությանը գիտելիքի փոխանցման և լրացուցիչ կրթական ծառայություններ է մատուցում բուհում գործող տարբեր կենտրոնների, ինչպես նաև գրադարանի և պատմության թանգարանի միջոցով: Հասարակությանը գիտելիքի փոխանցման գործում իրենց ներդրումն ունեն նաև բուհի ուսանողները, որոնց նախաձեռնությամբ մեկնարկել է «Սովորեցնում են բոլոր սովորողները» նախագիծը, որի շրջանակում իրականացվում են լեզվի ուսուցման դասընթացներ՝ հասարակության խոցելի խմբերի, մասնավորապես՝ մանկատան սաների համար: Պլանավորման փուլում են նաև այլ նախագծեր (օրինակ՝ “Smart café”):

ԴԱՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ԵՊԼՀ-ում գործող ընթացակարգերի և գործընթացների թափանցիկությունն ապահովող մեխանիզմները (կայքէջ, ֆեյսբուքյան էջեր, բուկլետներ և այլն), հաշվետվողականության սահմանված համակարգը թափանցիկ են դարձնում բուհի գործունեությունը: ԵՊԼՀ բոլոր ստորաբաժանումների անցում կատարելը՝ պլանավորման և հաշվետվությունների կազմման ըստ ՌԾ նպատակների և խնդիրների, հնարավորություն կտա շարունակաբար գնահատել ՌԾ-ով սահմանված խնդիրների իրականացումը, ձեռքբերումներն ու բացթողումները՝ համապատասխանաբար մատնանշելով բարելավման անհրաժեշտություն ունեցող կետերը:

Համալսարանի պաշտոնական կայքէջում բուհի գործունեության վերաբերյալ շահակիցների բավարարվածության հարցումների արդյունքների կամ դրանց վերլուծությունների հրապարակումը կբարձրացնի և կապահովի տարբեր գործընթացների որակի վերաբերյալ շահակիցների տեղեկացվածության մակարդակն, իսկ ՄԿԾ-ների իրականացման որակի վերաբերյալ տեղեկատվությունը կարող է նպաստել ՄՈՒՀ-ի վարկանիշի բարձրացմանն, արդյունքում՝ տեղացի և օտարերկրյա դիմորդների թվի աճին:

Փորձագիտական խումբը դրական է համարում այն, որ ՄՈՒՀ-ում առկա են հասարակության հետ կապերի ձևավորման հնարավորություններ և իրականացվում են հասարակության տարբեր խմբերի համար գիտելիքի փոխանցման և լրացուցիչ կրթական ու խորհրդատվական բազմաբնույթ ծառայություններ, ինչը կարող է խթանել բուհի դրական կերպարի ձևավորմանն ու ամրապնդմանը հասարակության ավելի լայն հատվածի շրջանում:

ԵԶՐԱՀԱՆԳՈՒՄ՝ հաշվի առնելով, որ բուհում առկա է հաշվետվողականության հստակ համակարգ, տեղեկատվության հասանելիություն հասարակությանը, հասարակությանը գիտելիքի փոխանցման մեխանիզմներ, նախորդ հավատարմագրումից հետո իրականացված համապատասխան բարեփոխումներ՝ փորձագիտական խումբը եզրակացնում է, որ ԵՊԼՀ-ն բավարարում է չափանիշ 8-ի պահանջները:

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ՝ ԵՊԼՀ-ի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը չափանիշ 8-ի պահանջներին գնահատվում է **բավարար**:

IX. ԱՐՏԱՔԻՆ ԿԱՊԵՐ ԵՎ ՄԻՋԱԶԳԱՅՆԱՅՈՒՄ

ԶԱՓԱՆԻՇ: Արտաքին կապերի միջոցով ՄՈՒՀ-ը խրախուսում է փորձի փոխանակումը և զարգացումը՝ նպաստելով հաստատության միջազգայնացմանը:

ՓԱՍՏԵՐ

9.1 Փորձի փոխանակմանը, զարգացմանը և միջազգայնացմանը նպաստող միջավայր ստեղծելու նպատակով ՄՈՒՀ-ում գործում են արտաքին կապերի հաստատումը խրախուսող քաղաքականություն ու ընթացակարգեր:

Նախորդ հավատարմագրման փորձագիտական զեկույցում նշված խորհրդատվության հիման վրա՝ ԵՊԼՀ-ն մշակել է միջազգայնացման ռազմավարություն, որտեղ, ինչպես նաև բուհի ռազմավարական ծրագրում, սահմանված են բուհի միջազգայնացմանը վերաբերող նպատակներն ու համապատասխան միջոցառումները:

Հատկանշական է, որ ԵՊԼՀ-ն ձգտում է ընդլայնել արտաքին կապերը և իր միջազգայնացումը տարբեր բնագավառներում՝ կրթություն, հետազոտություն, կարիերայի կառավարում, որակի ապահովման գործընթացներ և այլն:

ՄՈՒՀ-ն ունի քաղաքականություն և ընթացակարգեր, որոնք ուղղված են արտաքին և միջազգային կապերի զարգացմանն ու ամրապնդմանը:

9.2 ՄՈՒՀ-ի արտաքին կապերի և միջազգայնացման ապահովման ենթակառուցվածքը երաշխավորում է կանոնակարգված գործընթաց:

ԵՊԼՀ արտաքին կապերի ձևավորումը և միջազգայնացումը տեղի են ունենում ինչպես կենտրոնացված, այնպես էլ ապակենտրոնացված մակարդակներում. այցի ընթացքում փորձագիտական խումբը դիտարկել է կենտրոնացված և ապակենտրոնացված մակարդակներում արդյունավետ համագործակցության բազմաթիվ օրինակներ: 2008թ.-ին ստեղծված Արտաքին կապերի և միջազգային համագործակցության վարչությունը ինստիտուցիոնալ մակարդակում համակարգում է շահակիցների բոլոր խմբերի միջազգային համագործակցության գործընթացները:

Պետք է փաստել, որ բուհի Կարիերայի կենտրոնի գործունեությունը գործնականում որոշ չափով համընկնում է Արտաքին կապերի և միջազգային համագործակցության վարչության գործառնությունների հետ: Փորձագիտական այցի ընթացքում պարզ դարձավ, որ Կարիերայի կենտրոնը շահակիցների կողմից առավել ճանաչելի է որպես արտաքին կապերի և միջազգայնացման գործառնություններ իրականացնող ստորաբաժանում:

Փորձագիտական այցի ընթացքում հանդիպումները ցույց տվեցին, որ թե Կարիերայի կենտրոնի, և թե Արտաքին կապերի և միջազգային համագործակցության վարչության աշխատակիցները շատ հմուտ են և իրենց գործին նվիրված: Նրանք տիրապետելով ԵՊԼՀ-ում դասավանդվող հիմնական լեզուներին՝ ակտիվ և արդյունավետ կերպով համագործակցում են ինչպես ներպետական, այնպես էլ արտասահմանյան գործընկերների հետ:

Բուհն ունի հասանելիություն միջազգային գիտատեղեկատվական շտեմարաններին. այս ուղղությամբ ակտիվ գործունեություն է ծավալում ԵՊԼՀ գրադարանի աշխատակազմը:

9.3 ՄՈՒՀ-ն արդյունավետորեն համագործակցում է տեղական և միջազգային հաստատությունների և կառույցների հետ:

Տեղական և միջազգային հաստատությունների հետ համագործակցությունը տեղի է ունենում հետևյալ ձևաչափերով՝ անձնակազմի և ուսանողների շարժունություն, գիտաժողովներ, օտարերկրյա հրավիրյալ դասախոսներ, ինչպես նաև աշխատակազմի մասնակցություն «Տեմպուս»-ի և «Էրազմուս+»-ի մի շարք ծրագրերի: Փորձագիտական խմբի հանդիպումները բուհի անձնակազմի և ուսանողների հետ ապացուցեցին, որ նշյալ ծրագրերի շրջանակում իրականացվող միջացառումների արդյունքները ծառայում են բուհի զարգացմանը: Բուհի դասախոսներն արտերկրներում գիտական և կրթական

միջոցառումներին մասնակցելուց հետո ներկայացնում են ձեռքբերված արդյունքների վերաբերյալ հաշվետվություններ:

ԵՊԼՀ-ն համագործակցում է տեղական և միջազգային գործընկերների հետ շուրջ 65 համաձայնագրերով (վերջին շրջանում կնքված համաձայնագրերը 29 են), թեև փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ ոչ բոլոր համաձայնագրեր են իրականացվում ամբողջական ծավալով: Պետք է փաստել, որ չիրականացված համաձայնագրերի և դրանց չիրականացման պատճառների վերլուծությունը չներկայացվեց փորձագիտական այցի ժամանակ, թեև բուհն իր թերությունների վերացման ծրագրում հանձն էր առել նվազեցնել համագործակցության պայմանագրերի ոչ լիարժեք կատարման ռիսկը:

Փորձագիտական խումբը հանդիպեց ԵՊԼՀ մի շարք ուսանողների, որոնք հաջողությամբ մասնակցել էին բուհում իրականացվող փոխանակման ծրագրերին: Դասախոսական կազմից ոմանք նույնպես պարբերաբար մասնակցում են ակադեմիական փոխանակման ծրագրերին, այնուամենայնիվ դասախոսների և ուսանողների շարժունության ցուցանիշն ըստ ամբիոնների և ԳՈՒԿ-երի շատ տարբեր է:

9.4 ՄՈՒՀ-ն ապահովում է ներքին շահակիցների օտար լեզվի իմացության անհրաժեշտ մակարդակ՝ միջազգայնացման արդյունավետությունը բարձրացնելու համար:

ԵՊԼՀ-ն փորձում է ընդլայնել միջազգայնացման շրջանակն՝ առաջնային համարելով դասախոսական կազմի և ուսանողների օտար լեզուների իմացությունն, ինչը բնական է օտար լեզուների ուսուցման ուղղվածությամբ բուհի համար: Այցի ընթացքում փորձագիտական խումբը պարզեց, որ վերջին տարիներին օտար լեզուներին տիրապետող դասախոսների թվի նվազումը պայմանավորված է սոցիալական դասընթացների կրթաբլոկի ներդրմամբ:

Ներքին շահակիցների հետ հանդիպումները շատ դեպքերում փաստեցին վերջիններիս՝ օտար լեզուներին լավ տիրապետելը: Այնուամենայնիվ, հանդիպումների ընթացքում որոշ ուսանողներ բարձրաձայնեցին, որ կցանկանային օտար լեզուներ սովորել ավելի արդյունավետ և արդիական մեթոդներով, մասնավորապես՝ լեզվին առնչվող որոշ առարկաներ դասավանդվում են ոչ թե մասնագիտացման լեզվով, այլ հայերենով:

Թեև բուհի ներկայացուցիչներից շատերը նշեցին կրթական ծրագրերն այլ լեզուներով իրականացնելու պլանների մասին, սակայն մինչ օրս նման օրինակներ չկան:

ԴԱՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Փորձագիտական խումբը դրական է գնահատում ԵՊԼՀ-ի միջազգայնացման ռազմավարությունն, ինչպես նաև արտաքին կապերի և միջազգայնացման համար պատասխանատու ենթակառուցվածքի գործունեությունը, որը նպաստում է բուհի միջազգայնացման կանոնակարգված գործընթացի իրականացմանը:

Թեև ԵՊԼՀ-ն համագործակցում է ինչպես տեղական, այնպես էլ արտասահմանյան կառույցների հետ, այնուամենայնիվ այդ հաստատությունների հետ համագործակցության արդյունքների համապարփակ վերլուծության բացակայությունը կարող է խոչընդոտել միջազգայնացման գործընթացների արդյունավետությանը:

Օտարերկրյա ուսանողների և դասախոսների թիվը ԵՊԼՀ-ում և ԵՊԼՀ-ի ուսանողների և դասախոսների ներգրավվածությունը փոխանակման ծրագրերում (կրթական և հետազոտական) դեռևս այնքան էլ մեծ չէ: Հարկ է, որ ՄՈՒՀ-ն ավելի շատ ջանքեր գործադրի, որպեսզի մեծացնի միջազգային փոխանակման ծրագրերից օգտվող ուսանողների և աշխատակիցների թիվը, ինչը կարող է խթանել բուհում կրթական և հետազոտական գործընթացների արդյունավետության բարձրացմանը և կրթական ծրագրերի բարելավմանն, օտարալեզու կրթական ծրագրերի ներդրմանն, ինչպես նաև բուհի միջազգայնացման մշակույթի ամրապնդմանը: Այս առումով բուհի համար շահեկան կլինեն նաև «Տեմպուս»-ի և «Էրազմուս+»-ի ծրագրերում առավել մեծ թվով մարդկանց ընդգրկվածությունը: Իսկ օտարալեզու կրթական ծրագրերի ներդրումը բուհի համար կապահովի դիմորդների ներհոսք, բուհի միջազգային վարկանիշի բարձրացում, ընդհանուր միջավայրի դրական փոփոխություն:

Ողջունելի է, որ ՄՈՒՀ-ը գիտակցում է օտար լեզուների տիրապետման համապատասխան մակարդակի ապահովման կարևորությունը՝ որպես միջազգային մրցունակության նախապայման: ԵՊԼՀ-ում դասավանդողների (մասնավորապես՝ սոցիալական դասընթացների կրթաբլոկի) և ուսանողների՝ օտար լեզուների իմացության շարունակական բարելավման դեպքում ավելի դյուրին կլինի զարգացնել միջազգային համագործակցությունը թե՛ դասավանդման, և թե՛ հետազոտության ոլորտներում. այս առումով կարևոր է օտար լեզուների դասավանդման ճիշտ գույակցումը հայերենին՝ առավելություն տալով մասնագիտացման լեզվով ուսուցման կազմակերպմանը:

Դրական է այն, որ դասախոսներն արտերկրներում գիտական և կրթական միջոցառումներին մասնակցելուց հետո ներկայացնում են ձեռքբերված արդյունքները հաշվետվությունների միջոցով, թեև արդյունավետության տեսանկյունից բուհը նաև կարող է դիտարկել հաշվետվությունների փոխարեն անձնակազմի շրջանում ձեռքբերված փորձի ներկայացումը նպաստելով դրա տեղայնացմանը համալսարանում:

Գովելի է, որ բուհն ունի հասանելիություն միջազգային գիտատեղեկատվական շտեմարաններին, ինչը կարող է նպաստել իրականացվող հետազոտությունների և դասընթացների նկարագրերի արդիականացմանը:

ԵԶՐԱՀԱՆԳՈՒՄ՝ հաշվի առնելով, որ ԵՊԼՀ-ն ունի արտաքին կապերը և միջազգայնացումը խթանող ռազմավարություն, համապատասխան ենթակառուցվածքն ապահովում է կանոնակարգված գործընթաց, համագործակցում է տեղական և միջազգային կառույցների լայն շրջանակի հետ, ունի օտար լեզուներին տիրապետող անձնակազմի և ուսանողների բարձր տոկոս, նախորդ հավատարմագրումից հետո իրականացվել են բարեփոխումներ՝ փորձագիտական խումբը եզրակացնում է, որ ԵՊԼՀ-ն բավարարում է չափանիշ 9-ի պահանջները:

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ՝ ԵՊԼՀ-ի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը չափանիշ 9-ի պահանջներին գնահատվում է **բավարար**:

X. ՈՐԱԿԻ ՆԵՐՔԻՆ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳ

ԶԱՓԱՆԻՇ: ՄՈՒՀ-ն ունի որակի ապահովման ներքին համակարգ, որը նպաստում է հաստատության բոլոր գործընթացների շարունակական բարելավմանը և որակի մշակույթի ձևավորմանը:

ՓԱՍՏԵՐ

10.1 ՄՈՒՀ-ն ունի որակի ապահովման քաղաքականություն ու ընթացակարգեր:

Նախորդ հավատարմագրման փորձագիտական խմբի կողմից տրված խորհրդատվության համաձայն՝ ԵՊԼՀ-ն մշակել է որակի ապահովման ընդհանուր քաղաքականություն, որը սահմանված է «Որակ-2015» ռազմավարական ծրագրում: Ծրագրում նկարագրված է համալսարանի որակի ներքին ապահովման համակարգը: ՈՆԱ համակարգի գործունեության մեթոդական հիմքերն են Որակի ապահովման և բարեփոխումների կենտրոնի կանոնադրությունը, նախորդ հավատարմագրման փորձագիտական զեկույցում նշված խորհրդատվության հիման վրա՝ համալսարանի կողմից մշակված «Որակի ներքին ապահովման ձեռնարկ»-ը, որում արտացոլված են ԵՊԼՀ ՈՆԱ համակարգի նպատակներն ու խնդիրները, ՈՆԱ համակարգի կազմակերպչական կառուցվածքը, գործընթացները և ընթացակարգերը: Նշյալ ընթացակարգերը նախատեսում են կրթական ծրագրերի, դասախոսական կազմի, ուսանողների գնահատման և ռեսուրսների որակի ապահովման գործընթացներ: Ձեռնարկում հստակ սահմանված է որակի ապահովման ԵՊԼՀ-ի ընկալումը, որի համաձայն՝ ԵՊԼՀ ստորաբաժանումների կողմից իրականացվող գործունեությունն ու գործընթացները որակյալ են, եթե համապատասխանում են սահմանված ռազմավարական նպատակներին, իսկ մյուս կողմից՝ այդ նպատակները պետք է լինեն հիմնավորված և համարժեք բարձրագույն կրթության հիմնախնդիրներին:

Փորձագիտական խմբի կողմից ՄԿԾ-ների ուսումնասիրությունները ցույց տվեցին, որ որակի ապահովման գործընթացները կարևորվում են կրթական ծրագրերի մշակման և վերանայման գործընթացներում, սակայն բոլոր կրթական ծրագրերի որակի ապահովման համակարգված գործընթացներ բուհում դեռևս չեն իրականացվել:

10.2 Որակի ներքին ապահովման գործընթացների կառավարման նպատակով ՄՈՒՀ-ը տրամադրում է մարդկային, նյութական և ֆինանսական ռեսուրսներ:

2009թ.-ից ԵՊԼՀ-ում հիմնվել է որակի ապահովման կենտրոնն՝ ունենալով մեկ հաստիք, հետագայում այն համալրվել է ևս երկու հաստիքով, իսկ 2017թ.-ին՝ ԵՊԼՀ կառուցվածքային փոփոխությունների արդյունքում Կենտրոնին միավորվել է ԵՊԼՀ կրթական բարեփոխումների կենտրոնը՝ ձևավորվելով ԵՊԼՀ որակի ապահովման և բարեփոխումների (ՈԱԲ) կենտրոն: ՈԱԲ-ը հաշվետու է ռեկտորին և գիտական խորհրդին, սակայն նախատեսվում է նաև՝ անմիջական հաշվետվողականության սահմանում Հոգաբարձուների խորհրդին: ՈԱԲ կենտրոնը կարևորված է բուհի կողմից, Կենտրոնին տրամադրվում է իր գործունեության համար անհրաժեշտ ցանկացած տեղեկատվություն համալսարանի բոլոր ստորաբաժանումների և ղեկավար կազմի կողմից:

Նախորդ հավատարմագրման փորձագիտական խմբի կողմից տրված խորհրդատվության համաձայն՝ Կենտրոնն ապահովվել է նյութական և ֆինանսական անհրաժեշտ ռեսուրսներով: Կենտրոնն ունի աշխատասենյակ, որը համալրված է անհրաժեշտ գույքով և նյութատեխնիկական ռեսուրսներով:

Թեև թերությունների վերացման ծրագրով ԵՊԼՀ-ն պարտավորվել էր ապահովել Կենտրոնի ֆինանսական անկախությունը, և ՈԱԲ կենտրոնի ներկայացուցիչները փաստեցին, որ Կենտրոնն ունի առանձին բյուջե, այնուամենայնիվ փորձագիտական խմբի ուսումնասիրությունները ցույց տվեցին, որ այդ ֆինանսաները հատկացվել են միայն նշյալ հավատարմագրման ծախսերը հոգալու համար: Սակայն, ընդհանուր առմամբ, ՄՈՒՀ-ը տրամադրում է համապատասխան ֆինանսական ռեսուրսներ (աշխատակիցների աշխատավարձերի, վերապատրաստումների, հարցումների անցկացման ծրագրային ապահովման, ինչպես նաև ԵՊԼՀ հավատարմագրման նպատակներով հատկացումների տեսքով) ՈՆԱ անհրաժեշտ գործընթացների իրականացման համար:

ՈԱԲ աշխատակիցների հավաքագրման գործընթացում առկա են մասնագիտական որակներին ներկայացվող հստակ պահանջներ: Կարել է փաստել, որ որակի ապահովման գործընթացների կառավարման նպատակով բուհը տրամադրում է անհրաժեշտ մարդկային ռեսուրսներ: Ներկայում բաժինն ունի 5 աշխատակից, որոնց գործառույթներն ամրագրված են համապատասխան պաշտոնների անձնագրերում: ՈԱԲ աշխատակիցները հաճախ մասնակցում են մասնագիտական վերապատրաստումների և տարածում են իրենց փորձը ԵՊԼՀ աշխատակիցների շրջանում: Կենտրոնի անձնակազմը զուգահեռ նաև իրականացնում է այլ պարտականություններ, օրինակ՝ դասախոսությունների վարում կամ ամբիոնի ղեկավարում:

ԵՊԼՀ-ում դեռևս բացակայում է վարչական աշխատակազմի գործունեության արդյունավետության գնահատման մեխանիզմները, հետևաբար ՈԱԲ-ի աշխատակիցների կատարողականի գնահատում ևս չի իրականացվում:

10.3 Ներքին և արտաքին շահակիցները ներգրավված են որակի ապահովման գործընթացներում:

ԵՊԼՀ ՈԱ համակարգն ապակենտրոնացված է՝ ԵՊԼՀ գիտական խորհրդին կից գործում է ՈԱ մշտական հանձնաժողով, ֆակուլտետներն ունեն ՈԱ ֆակուլտետային հանձնաժողովներ, որոշ ամբիոններում կան որակի ապահովման պատասխանատուներ:

ԵՊԼՀ «Որակի ներքին ապահովման ձեռնարկ»-ում նկարագրված են ՈԱ գործընթացներում ներքին և արտաքին շահակիցների մասնակցության եղանակները: Նախորդ հավատարմագրման փորձագիտական խմբի տրված խորհրդատվության հիման վրա՝ ԵՊԼՀ-ն փորձում է տարբեր մեխանիզմներով ներգրավել իր շահակիցներին որակի ապահովման

գործընթացներում: Փորձագիտական այցի և փաստաթղթերի վերլուծության արդյունքում պարզ դարձավ, որ տարբեր շահակիցներ ներգրավված են եղել ԵՊԼՀ ինքնավերլուծություն իրականացնող աշխատանքային խմբում, ուսանողներն իրենց հուզող հարցադրումները բարձրացնում են հարցումների, ամբիոններին, ֆակուլտետներին դիմելու միջոցով, պրոֆեսորադասախոսական կազմն ընդգրկվում է ամբիոնի տարեկան ինքնավերլուծություն իրականացնող աշխատանքային խմբերում, հարցումներում, դասալսումների գործընթացներում: Գործատուների ներգրավումը տեղի է ունենում հիմնականում ֆակուլտետային խորհուրդների, Կարիերայի կենտրոնի կողմից կազմակերպված ֆոկուս խմբային քննարկումների, ամբիոնների կողմից կատարված բենչմարքինգների ընթացքում համապատասխան ոլորտի ներկայացուցիչների հրավիրման, պրակտիկաների ղեկավարման, ամփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովներում ընդգրկման միջոցով: Շրջանավարտներից ՈԱ գործընթացներին (ՄԿԾ-ների վերանայում) հիմնականում ներգրավված են միայն Շրջանավարտների միության անդամները, որի կազմն առայժմ փոքրաթիվ է, իսկ շրջանավարտների զգալի մասի հետ հետադարձ կապի ստացումը բավական թույլ է:

Որակի ներքին ապահովման գործընթացներում շահակիցների մասնակցությունն ապահովող հիմնական մեխանիզմը հարցումներն են, սակայն համալսարանի գործունեության բարելավման վրա դրանց ազդեցության վերաբերյալ օրինակներ հարցմանը մասնակցած շահակիցները փորձագիտական այցի ընթացքում դժվարացան ներկայացնել: Ընդհանուր առմամբ, պետք է նշել, որ որակի ապահովման գործընթացներում առավել լայն ընդգրկվածություն ունեն ներքին շահակիցները:

Շահակիցների՝ որակի ապահովման գործընթացներում ներգրավման մեխանիզմների արդյունավետությունն ԵՊԼՀ-ն դեռևս չի գնահատել:

10.4 Որակի ներքին ապահովման համակարգը պարբերաբար վերանայվում է:

Համալսարանում որակի ներքին ապահովման համակարգը գործում է արդեն տասը տարի և տարբեր ծրագրերի և վերապատրաստումների շրջանակում բուհը հնարավորություն է ունեցել ծանոթանալ որակի ապահովման տարբեր երկրների առաջավոր փորձին, իրականացրել է որակի ապահովման համակարգի բենչմարքինգ: Առաջիկայում նախատեսվում է Կենտրոնի հաշվետվողականության փոփոխություն (հաշվետվողականություն անմիջապես Հոգաբարձուների խորհրդին), վերանայման փուլում է «Որակի ներքին ապահովման ձեռնարկը»: ԵՊԼՀ-ի համար որակի ներքին ապահովման համակարգի վերանայման գործիք է նաև հավատարմագրման գործընթացը: Բուհում ՈՆԱ որևէ գործիք ներդնելու համար ՈԱԲ կենտրոնը սկզբում գործարկում է դրանք, ներդնելուց հետո՝ գնահատում, այնուհետ՝ վերանայում: Այնուամենայնիվ, պետք է փաստել, որ նախորդ հավատարմագրման արդյունքում մշակված թերությունների վերացման ծրագրով նախատեսված՝ որակի ներքին ապահովման համակարգի պարբերաբար գնահատման և վերանայման հստակ ինստիտուցիոնալ մեխանիզմներ բուհում դեռևս մշակված չեն:

10.5 Որակի ապահովման ներքին համակարգն ապահովում է բավարար հիմքեր որակի ապահովման արտաքին գնահատման գործընթացների համար:

Արտաքին գնահատման գործընթացների համար բավարար հիմքեր ապահովելու նպատակով յուրաքանչյուր տարի ամբիոնները՝ բուհի կողմից մշակված ձևաչափի համաձայն իրականացնում են իրենց գործունեության ինքնավերլուծություն: Արտաքին գնահատման գործընթացի կազմակերպման նպատակով իրականացվել է ինստիտուցիոնալ կարողությունների ինքնավերլուծություն: Սակայն հարկ է նշել, որ ներկայացված ինքնավերլուծությունն առավել նկարագրողական էր, քան վերլուծական՝ հաշվի առնելով, որ բուհն այն իրականացրել էր հավատարմագրման երկրորդ փուլի համար:

10.6 Որակի ապահովման ներքին համակարգն ապահովում է ՄՈՒՀ-ի գործունեության թափանցիկությունը՝ տրամադրելով ՄՈՒՀ-ի գործընթացների որակի մասին տեղեկատվություն՝ ներքին և արտաքին շահակիցների համար:

ԵՊԼՀ-ում ներքին շահակիցների համար հասանելի է ՈԱ ձեռնարկն, ամբիոնների և բուհի ինքնավերլուծությունները, սակայն հասանելի չեն հարցումների արդյունքում վերհանված խնդիրների լուծման հետագա քայլերն, ինչի մասին փաստեց դրանց վերաբերյալ թե՛ ներքին և թե՛ արտաքին շահակիցների անտեղյակությունը:

Բուհի արտաքին շահակիցների համար տեղեկատվության ստացման հիմնական միջոցը ԵՊԼՀ պաշտոնական կայքէջն է, որտեղ հրապարակվում են ԵՊԼՀ տարբեր գործընթացների մասին տեղեկատվություն: Կայքէջում առկա է «Որակի ապահովում» բաժինը, սակայն այնտեղ դեռևս գետեղված չէ բուհի տարբեր գործընթացների որակի մասին տեղեկատվություն, ինչպես նաև ներկայացված չեն՝ բուհի տարբեր գործընթացներից շահակիցների բավարարվածության վերաբերյալ հարցումների արդյունքների կամ դրանց վերլուծությունների, ՄԿԾ-ների իրականացման որակի վերաբերյալ տեղեկատվություններ:

ԴԱՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Տասնամյա պատմություն ունեցող ԵՊԼՀ որակի ապահովման կառույցը զգալի չափով ինտեգրվել է ՄՈՒՀ-ի գործընթացներում: ԵՊԼՀ որակի ապահովման համակարգի աստիճանական զարգացումը կարող է նպաստավոր պայմաններ ստեղծել բուհում որակի մշակույթի ձևավորման և շահակիցների շրջանում վերջինիս տարածման համար: ՈԱ տիրույթում առկա քաղաքականությունը ու ընթացակարգերը բավարար հիմք են ապահովում ՈԱ գործառույթների կանոնակարգված իրականացման համար:

Որակի ներքին ապահովման գործընթացների կառավարման նպատակով բուհը տրամադրում է բավարար մարդկային ռեսուրսներ, ՈԱԲ կենտրոնի անձնակազմը շատ պրոֆեսիոնալ է և ունի բարձր մոտիվացիա: Կենտրոնի աշխատակիցները զուգահեռ իրականացնում են նաև այլ պարտականություններ, օրինակ՝ ամբիոնի ղեկավարում, ինչը մի կողմից լավ է, քանի որ Կենտրոնի աշխատակիցները հենց տեղում կարող են ծանոթանալ բուհում առկա խնդիրներին (թեև խնդիրներին կարող են ծանոթանալ նաև ֆակուլտետայն խորհուրդներում ընդգրված լինելու շնորհիվ), բայց միևնույն ժամանակ այս պրակտիկան կարող է առաջացնել ռիսկեր, մասնավորապես՝ կապված այլ գործընթացներով չափից շատ ծանրաբեռնված լինելու հետ: Մարդկային ռեսուրսների տեսանկյունից անհրաժեշտ է նշել, որ բուհը չունի երաշխիք, որ առկա կադրերի հեռանալուց հետո վերջիններիս հնարավոր կլինի փոխարինել նոր համարժեք կադրերով:

Փորձագիտական խումբը դրական է համարում ՈԱ գործընթացներում ներքին շահակիցների ներգրավվածությունը, սակայն արտաքին շահակիցների, մասնավորապես՝ շրջանավարտների և գործատուների ներգրավվածության ակտիվացումը նշյալ գործընթացներում կարող էր նպաստել հատկապես կրթական ծրագրերի առավել թիրախային վերանայմանը:

Որակի ապահովման համակարգի գնահատման և բարելավման կանոնակարգված գործընթացների բացակայությունը կարող է խոչընդոտել՝ կրթական ծրագրերի և համալսարանի գործունեության բարելավման վրա ՈԱ գործընթացների իրական ազդեցության օբյեկտիվ գնահատմանը:

Փորձագիտական խումբը բարձր է գնահատում բուհի ջանքերը՝ շահակիցների շրջանում որակի ապահովման գործընթացների մասին իրազեկվածության աստիճանի բարձրացման ուղղությամբ, սակայն առավել հասցեական և արդյունավետ գործունեություն ապահովելու նպատակով՝ այս ուղղությամբ արվող քայլերն ունեն բարելավման կարիք:

Բուհը դեռևս աշխատանքներ ունի կատարելու իր գործընթացների որակի մասին տեղեկատվության լուսաբանման ուղղությամբ, ինչը կնպաստի բուհի վարկանիշի բարձրացմանը և կապահովի գործընթացների թափանցիկությունը:

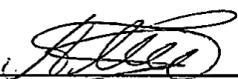
ԵԶՐԱՀԱՆԳՈՒՄ՝ հաշվի առնելով, որ ԵՊԼՀ-ն ունի զարգացման փուլում գտնվող որակի ներքին ապահովման համակարգ, որը միջավայր է ստեղծում հաստատության գործունեության շարունակական բարելավման, որակի մշակույթի տարածման և ամրապնդման համար, մշակված է որակի ապահովման գործընթացները կանոնակարգող

փաստաթղթերի անհրաժեշտ փաթեթ, անհրաժեշտ ռեսուրսներ են տրամադրվում որակի ապահովման գործընթացների իրականացման համար, նախորդ հավատարմագրման արդյունքում իրականացվել են համապատասխան բարեփոխումներ՝ փորձագիտական խումբն եզրակացնում է, որ ԵՊԼՀ-ն բավարարում է չափանի 10-ի պահանջները:

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ՝ ԵՊԼՀ-ի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը չափանիշ 10-ի պահանջներին գնահատվում է բավարար:

ԳՆԱՀԱՏԱՍԿԱՆՆԵՐՆ ԸՍՏ ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԻ

ՉԱՓԱՆԻՇ	ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ
<i>I. Առաքելություն և նպատակներ</i>	Բավարար
<i>II. Կառավարում և վարչարարություն</i>	Բավարար
<i>III. Կրթական ծրագրեր</i>	Բավարար
<i>IV. Ուսանողներ</i>	Բավարար
<i>V. Պրոֆեսորադասախոսական և ուսումնաօժանդակ կազմ</i>	Բավարար
<i>VI. Հետազոտություն և զարգացում</i>	Անբավարար
<i>VII. Ենթակառուցվածք և ռեսուրսներ</i>	Անբավարար
<i>VIII. Հասարակական պատասխանատվություն</i>	Բավարար
<i>IX. Արտաքին կապեր և միջազգայնացում</i>	Բավարար
<i>X. Որակի ներքին ապահովման համակարգ</i>	Բավարար

Մարգարիտա Պողոսյան
Փորձագիտական խմբի ղեկավար

24.07.2019թ.

ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1. ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԽՄԲԻ ԱՆԴԱՄՆԵՐԻ ԻՆՔՆԱԿԵՆՍԱԳՐԱԿԱՆՆԵՐ

Մարգարիտա Պողոսյան՝ 1995թ.-ին ավարտել է Երևանի ժողովրդական տնտեսության ինստիտուտի (այժմ՝ Հայաստանի պետական տնտեսագիտական համալսարան) Ինֆորմատիկայի և ԿԱՀ ֆակուլտետը՝ ստանալով ինժեներ-տնտեսագետի որակավորում: 2008թ.-ից դարձել է Երևանի պետական համալսարանի «Տնտեսագիտության և կառավարման» ֆակուլտետի «Տնտեսագիտության տեսության» ամբիոնի հայցորդ: 2015 թ.-ին պաշտպանել է ատենախոսական թեզը «Ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի սոցիալ-տնտեսական հիմնախնդիրները մարդկային կապիտալի տեսության համատեքստում» թեմայով՝ ստանալով տնտեսագիտական գիտությունների թեկնածուի աստիճան: 2015-2016թթ.-ին ուսանել է «Եվրոպայի Խորհրդի քաղաքական դասընթացների երևանյան դպրոցում»: 2004-2015թթ.-ին աշխատել է Ֆիզիկական կուլտուրայի հայկական պետական ինստիտուտի Հասարակագիտության ամբիոնում, մինչև 2008թ.-ը՝ որպես դասախոս, 2008թ.-ից՝ ավագ դասախոս: 2006թ.-ից մինչ օրս զուգահեռաբար դասավանդում է Երևանի Հյուսիսային համալսարանում, որտեղ 2013-2014թթ.-ին աշխատել է որպես Տնտեսագիտության և կառավարման ամբիոնի վարիչ: Մասնակցել է մի շարք ազգային և միջազգային համաժողովների, զեկուցումներով հանդես է եկել բազմաթիվ գիտաժողովներում, մասնակցել է մի քանի դրամաշնորհային ծրագրերի, 17 հոդվածի հեղինակ է:

Անգին Մարտիրոսյան՝ 2006թ.-ին ավարտել է Երևանի ճարտարապետության և շինարարության պետական համալսարանը՝ ստանալով ճարտարագետ-շինարարի դիպլոմավորված մասնագետի որակավորում: Այնուհետ ակադեմիկոս Ի.Վ. Եղիազարովի անվան հիդրոտեխնիկայի և ջրային հիմնահարցերի ինստիտուտում եղել է հայցորդ: 2013թ.-ին պաշտպանել է թեկնածուական ատենախոսությունը և ստացել տեխնիկական գիտությունների թեկնածուի գիտական աստիճան: 2013թ.-ից ճարտարապետության և շինարարության Հայաստանի ազգային համալսարանի (ՃՀՀԱՀ) «Նյութերի դիմադրություն» ամբիոնի ասիստենտ է, իսկ 2015թ.-ից՝ նույն համալսարանի ուսումնամեթոդական վարչության պետ: Ղեկավարում է ՃՀՀԱՀ Կրթական բարեփոխումների ապահովման բաժինը: 2009թ.-ին եղել է Կրթության ազգային ինստիտուտի նախնական (արհեսագործական) մասնագիտական կրթության պետական կրթական չափորոշիչների մշակման աշխատանքային խմբի անդամ: Գիտատեխնիկական ամսագրերում 15 հոդվածի, 14 մեթոդական ցուցուման, 1 ուսումնական և 1 ուսումնամեթոդական ձեռնարկի հեղինակ է: Մի քանի անգամ եղել է ՈԱԱԿ փորձագետ, Համաշխարհային բանկի «Կրթության որակ և համապատասխանություն» դրամաշնորհային ծրագրում հանդիսացել է որակի խորհրդատու:

Լիլիթ Բեքարյան՝ 2001թ.-ին ավարտել է Երևանի պետական համալսարանի ռումանագերմանական բանասիրության ֆակուլտետը՝ ստանալով մագիստրոսի աստիճան: 2007թ.-ին պաշտպանել է «Միջանձնյա հակամարտության խոսքային դրսևորումը ժամանակակից անգլերենում» թեմայով թեկնածուական թեզը՝ ստանալով բանասիրական գիտությունների թեկնածուի աստիճան: 2001-2015 թվականներին անգլերեն է դասավանդել Հայ-ռուսական համալսարանում: 2014 թվականին ԱՄՆ դեսպանատան հետ համատեղ մեկնարկել է «Անգլերենը լրատվամիջոցների համար» և «Առցանց անգլերեն հեռավոր մարզերի համար» ծրագրերը, որոնք շարունակվում են մինչ օրս: Ներկայում աշխատում է Երևանի պետական համալսարանի Միջմշակութային հաղորդակցության անգլերենի ամբիոնում որպես ասիստենտ, Խաղաղության կորպուսում՝ որպես դասավանդման վերապատրաստող, զուգահեռաբար՝ Հայաստանի Բրիտանական խորհրդում մատուցում է միջազգային քննության ծառայություններ: Քսանից ավելի գիտամեթոդական աշխատանքի և երկու ուսումնական ձեռնարկի հեղինակ է: Ստացել է Քեմբրիջյան CELTA /Certificate of English Language Teaching to Adults/ և DELTA / Diploma of English Language Teaching to Adults/ դասավանդման

որակավորումներ, մասնակցել է մի շարք միջազգային ծրագրերի, զեկույցներով հանդես է եկել թե ազգային, թե միջազգային գիտաժողովներում:

Միրուսլավա Բուխուլց՝ 1987թ.-ին ավարտել է Կրակովի Յագելոնյան համալսարանը՝ ստանալով բանասիրության (անգլերեն) մագիստրոսի որակավորում: 1995թ.-ին ստացել է անգլերենի և ամերիկյան գրականագիտության դոկտորի ասիճան Բրանդեյսի համալսարանում (ԱՄՆ): 2003թ.-ից դասախոսում է Լեհաստանի Նիկոլայ Կոպեռնիկոս համալսարանում, իսկ 2007թ.-ից ղեկավարում է նույն համալսարանի Անգլերենի բաժինը: 2009թ.-ին Լեհաստանի նախագահի կողմից արժանացել է հումանիտար ոլորտի պրոֆեսորի կոչման: 6 գիտական գրքի, լեզվի ուսուցման 2 դասագրքի (գերմաներեն և անգլերեն), 70 գիտական հոդվածի հեղինակ է, խմբագրել և թարգմանել է բազմաթիվ գրքեր: Անդամակցում է մի շարք մասնագիտական կազմակերպությունների, Լեհաստանի հավատարմագրման հանձնաժողովի անդամ է: Մասնակցել է բազմաթիվ վերապատրաստումների, համաժողովների և դրամաշնորհային ծրագրերի:

Հայկուշ Հարությունյան՝ 2017թ.-ին ավարտել է Խաչատուր Աբովյանի անվան հայկական պետական մանկավարժական համալսարանի Սկզբնական կրթության ֆակուլտետի մանկավարժություն և մեթոդիկա /տարրական կրթություն / բաժինը՝ ստանալով բակալավրի որակավորում: 2017թ.-ի սեպտեմբերից նույն ֆակուլտետի մագիստրատուրայի ուսանող է: 2016թ.-ի հունվար-մայիս ամիսներին ուսանել է Ֆինլանդիայի Օուլու համալսարանում: 2017թ.-ից աշխատում է «Գլոբալ Բրիջ» կրթահամալիրում՝ որպես տարրական դասարանի ուսուցիչ: Մի շարք գիտական հոդվածների հեղինակ է: Մասնակցել է բազմաթիվ վերապատրաստումների, այդ թվում՝ ՈԱԱԿ-ի «Ուսանողության ձայն» նախագծի կողմից կազմակերպված ուսանող փորձագետի դասընթացին:

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2. ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԱՅՑԻ ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՒՅՑ

14.05.2019թ.-17.05.2019թ.

	14.05.2019թ.	Մեկնարկ	Ավարտ	Տևողություն
1.	Հանդիպում բուհի ռեկտորի հետ	09:30	10:00	30 րոպե
2.	Հանդիպում բուհի հոգաբարձուների խորհրդի կազմի հետ	10:10	10:40	30 րոպե
2.	Հանդիպում բուհի պրոռեկտորների հետ	10:50	11:50	60 րոպե
3.	Հանդիպում ինքնավերլուծությունն իրականացրած աշխատանքային խմբի ներկայացուցիչների հետ (8-12 մասնակից)	12:00	12:40	40 րոպե
4.	Ընդմիջում, փորձագիտական խմբի քննարկումներ	12:40	13:30	50 րոպե
5.	Հանդիպում գործատուների հետ	13:40	14:40	60 րոպե
6.	Հանդիպում ֆակուլտետների ղեկանների հետ	14:50	15:40	50 րոպե
7.	Հանդիպում շրջանավարտների ներկայացուցիչների հետ (8-12 շրջանավարտ)	15:50	16:30	40 րոպե
8.	Փաստաթղթերի ուսումնասիրություն և փորձագիտական խմբի փակ հանդիպում	16:40	18:00	80 րոպե

	15.05.2019թ.	Մեկնարկ	Ավարտ	Տևողություն
1.	Հանդիպում ամբիոնների վարիչների (ներառյալ ինքնավերլուծությունում ներկայացված երեք ՄԿԾ-ներն իրականացնող մասնագիտական ամբիոնների վարիչները) և գիտաուսումնական կենտրոնների ղեկավարների հետ	09:30	10:30	60 րոպե
2.	Հանդիպում դասախոսական կազմի ներկայացուցիչների հետ (ներառյալ ինքնավերլուծության մեջ ներկայացված 3 ՄԿԾ-ները) (8-12 դասախոս)	10:40	11:40	60 րոպե
3.	Այցելություն ֆակուլտետներ և փաստաթղթերի ուսումնասիրություն	11:50	12:50	60 րոպե
4.	Ընդմիջում, փորձագիտական խմբի քննարկումներ	13:00	14:00	60 րոպե
5.	Այցելություն ամբիոններ և փաստաթղթերի ուսումնասիրություն	14:10	15:10	60 րոպե
6.	Հանդիպում Որակի ապահովման և բարեփոխման կենտրոնի հետ	15:20	16:20	60 րոպե
7.	Փաստաթղթերի ուսումնասիրություն և փորձագիտական խմբի փակ հանդիպում	16:30	18:00	90 րոպե

	16.05.2019թ.	Մեկնարկ	Ավարտ	Տևողություն
1.	Հանդիպում ուսանողական խորհրդի անդամների, ՈԻԳԸ ներկայացուցիչների և Գիտական խորհրդում ընդգրկված ուսանողների հետ (8-12 ներկայացուցիչ)	09:30	10:30	60 րոպե
2.	Հանդիպում բակալավրիատի ուսանողների հետ (առկա և հեռակա բաժիններից, 10-12 հոգի)	10:40	11:40	60 րոպե
3.	Հանդիպում մագիստրատուրայի ուսանողների	11:50	12:50	60 րոպե

	հետ (առկա և հեռակա բաժիններից, 10-12 հոգի)			
4.	Ընդմիջում, փորձագիտական խմբի քննարկումներ	13:00	14:00	60 րոպե
5.	Հանդիպումներ հաստատության ստորաբաժանումներում (Ուսումնական բաժին, Գիտության բաժին, Անձնակազմի կառավարման և զարգացման վարչություն, Արտաքին կապերի և միջազգային համագործակցության վարչություն, Կարիերայի կենտրոն, Որակի ապահովման և բարեփոխումների կենտրոն, Հանրային կապերի և լրատվության բաժին, Էլեկտրոնային ուսուցման և ռեսուրսների բաժին, Տիևանսական վարչություն)	14:10	16:10	120 րոպե
6.	Փաստաթղթերի ուսումնասիրություն և փորձագիտական խմբի փակ հանդիպում	16:20	18:00	100 րոպե

	17.05.2018թ.	Մեկնարկ	Ավարտ	Տևողություն
1.	Հանդիպում փորձագիտական խմբի կողմից ընտրված կազմի հետ	09:30	10:30	60 րոպե
2.	Ռեսուրսների դիտարկում (լսարաններ, լաբորատորիաներ, գրադարան, առաջին օգնության կենտրոն, ճաշարան, հանրակացարան, մշակութային կենտրոններ)	10:40	12:10	90 րոպե
3.	Բաց հանդիպում փորձագիտական խմբի հետ	12:20	12:50	30 րոպե
4.	Ընդմիջում, փորձագիտական խմբի քննարկումներ	13:00	14:00	60 րոպե
5.	Փաստաթղթերի ուսումնասիրություն և փորձագիտական խմբի փակ հանդիպում	14:10	16:50	160 րոպե
6.	Ամփոփիչ հանդիպում բուհի ռեկտորի հետ	17:00	17:30	30 րոպե

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 3. ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՎԱԾ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԻ ՑԱՆԿ

N	Փաստաթղթի անվանում	Չափանիշ
1.	Բուհի կառուցվածքը՝ հաստատված Հոգաբարձուների խորհրդի կողմից	
2.	Ամբիոնների ցանկ՝ նշելով յուրաքանչյուրում թողարկվող ՄԿԾ-ները	
3.	2013-2017թթ. ռազմավարական ծրագրի իրականացման գնահատում	2.
4.	2013-2017թթ. ռազմավարական ծրագրի կատարման ընթացքի և արված փոփոխությունների վերաբերյալ ամենամյա քննարկումների և գիտական խորհրդի կողմից ռազմավարական ծրագրի արդյունավետության գնահատման արձանագրություններ	
5.	2019-2023թթ. ռազմավարական ծրագրի նախագծային տարբերակի գնահատման օրինակներ	
6.	Սերվիս, Լրագրություն, Միջազգային հարաբերություններ ՄԿԾ-ների ամբողջական փաթեթներ	
7.	Սերվիս, Լրագրություն, Միջազգային հարաբերություններ ՄԿԾ-ների վերջնարդյունքների ձևակերպման համար աշխատաշուկայի և մասնագիտության վերլուծություններ	
8.	Սերվիս, Լրագրություն, Միջազգային հարաբերություններ ՄԿԾ-ների պրակտիկաների ծրագրերը/պրակտիկաների անցկացման վայրերի ցանկը	
9.	Պրակտիկումի նկարագրեր	
10.	Անգլերենի հաղորդակցման ամբիոնի 2011-2015թթ.-ի հաստատված ՌԾ	
11.	Յուրաքանչյուր առարկայի դասավանդման համար ռեսուրսային ապահովվածության քարտեզներ (Սերվիս, Լրագրություն, Միջազգային հարաբերություններ ՄԿԾ-ների համար)	
12.	Սերվիս, Լրագրություն, Միջազգային հարաբերություններ ՄԿԾ-ների ուղղությամբ ամփոփ տվյալներ ուսանողների և դասախոսների շարժունության վերաբերյալ	
13.	Դասախոսների գործուղման զեկուցագրեր, հրամաններ և այլն (օրինակ՝ Սիրանուշ Էդուարդի Ղազարյանի)	3.
14.	<p>Սերվիս, Լրագրություն, Միջազգային հարաբերություններ ՄԿԾ-ների վերանայման հիմքերը՝</p> <ul style="list-style-type: none"> • ուսումնական ստորաբաժանման հիմնավորում, • ֆակուլտետային խորհրդում հիմնավորման ներկայացում և հաստատում, • որակի ապահովման կենտրոնի կարծիք այդ ուղղությամբ, • մեթոդական խորհրդի կարծիք, • գիտական խորհրդի հաստատում 	
15.	Ավարտական ատեստավորման հանձնաժողովների կարծիքները վերջին 3 տարիների համար՝ Սերվիս, Լրագրություն, Միջազգային հարաբերություններ ՄԿԾ-ների ուղղությամբ	
16.	Փոխդասալսումների ժամանակացույցեր	
17.	Դիպլոմի հավելվածի նմուշ	

18.	Լեզվաբանություն, Ռուսաց լեզու և գրականություն մասնագիտությունների համար մշակված մարտավարություններ	4.
19.	Ուսումնասիրություններ՝ ուսանողների խորհրդատվության համար նախատեսված ժամերին դասախոսներին դիմելու և դրանց արդյունավետության վերաբերյալ	
20.	Իրենց մասնագիտությամբ աշխատող շրջանավարտների թիվը և աշխատանքի վայրը վերջին հինգ տարվա կտրվածքով	
21.	Օտարերկրյա դասավանդողների ներգրավման քաղաքականություն/ընթացակարգ/ամբիոնի հիմնավորում և այլ հիմքեր	
22.	Արտասահմանցի մասնագետների կողմից ներկայացված և իրականացված դասընթացների նկարագրեր	5.
23.	Ամբիոնի դասալսումներին առնչվող փաստաթղթեր (դասալսումների համար նախատեսված ձևաթղթերի լրացված տարբերակներ)	
24.	Դասավանդողների վերապատրաստումների ծրագրեր	
25.	Գործատու դասախոսների ցանկ՝ ըստ ՄԿԾ-ների	
26.	Հիմնական պրոֆեսորադասախոսական կազմի կայունությունն ապահովող քաղաքականություն և ընթացակարգեր	
27.	Մկնակ դասավանդողների խրախուսման, մենթորության, մասնագիտական առաջընթացի ապահովման քաղաքականություն և ընթացակարգեր	
28.	Կադրային ռեզերվ	
29.	Տեղեկատվություն դասախոսական կազմի պլանավորման վերաբերյալ (ընթացիկ տարուց 1 տարի հետո)	
30.	Ուսումնաօժդանակ կազմի ցուցակ՝ ըստ ամբիոնների	
31.	Գիտության ոլորտում ԵՊԼՀ ռազմավարություն	
32.	Միջազգային բարձր ցիտման և վարկանիշավորման շտեմարաններում ներառված հոդվածների քանակային դինամիկան՝ ըստ բուհի առաջնահերթությունն արտացոլող թեմաների	
33.	2013-2017թթ. ՌԾ-ում ամրագրված գիտական գործունեության 6 ուղղություններով ձեռքբերումների վերլուծություն	
34.	Ամբիոնների և գիտաուսումնական կենտրոնների գիտական գործունեության քաղաքականություն և ուղղություններ	
35.	2017 թվականի գիտական գործունեության հաշվետվություն կամ ՌԾ-ի գիտական գործունեության կատարողական	
36.	Ուսանողների հետազոտության թեմաներ գործընկեր համալսարաններում և դրանց կապը համալսարանի հետազոտական առաջնահերթություններին	
37.	Հետազոտական արդյունքներն ուսումնական գործընթացում ներառելու վերաբերյալ վերլուծություններ	
38.	Դասընթացների ցանկ, որոնք ներդրվել են կոնկրետ հետազոտական աշխատանքների արդյունքում/համապատասխան հետազոտական աշխատանքներ	

39.	Ավարտական աշխատանքների վերջին 3 տարիների թեմաները	
40.	Բյուջեի իրականացման արդյունավետության վերլուծություններ	7.
41.	Ռազմավարական ուղղությունների ծախսերի արդյունավետության գնահատում	
42.	Աուդիտների բուհին տրվող փաստաթղթերը	
43.	Կրթական ծրագրերի ռեսուրսներով ապահովվածության վերլուծություն	
44.	Բուհի ռեսուրսների վերաբերյալ հարցման արդյունքների վերլուծության արդյունքում բարելավման գործողությունների ծրագիր և դրա իրականացման հաշվետվություն	
45.	Հասարակությանը մատուցվող լրացուցիչ կրթական և խորհրդատվական ծառայությունների ներքին և արտաքին գնահատման գործիքներ	8.
46.	ԵՊԼՀ գործունեության միջազգայնացման ռազմավարություն	9.
47.	Գործուղումից վերադարձողների հաշվետվության օրինակներ	
48.	Միջազգային թեստերով գնահատված դասախոսների թիվը և թեստերի գնահատման արդյունքները	
49.	Չիրականցվող համաձայնագրերի և դրանց պատճառների վերաբերյալ վերլուծություն	

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 4. ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՎԱԾ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

1. Լսարաններ
2. Ֆակուլտետներ
3. Ամբիոններ
4. Լաբորատորիաներ
5. Ստորաբաժանումներ
6. Գրադարան
7. Ճաշարան
8. Մշակութային կենտրոններ
9. Հանրակացարան
10. Նիստերի դահլիճ
11. Դահլիճ
12. Մարզասրահ

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 6. ՀԱՊԱՎՈՒՄՆԵՐԻ ՑԱՆԿ

1. ԳՈՒԿ՝ գիտաուսումնական կենտրոն
2. ԵԲԿՏ՝ եվրոպական բարձրագույն կրթական տարածք
3. ԵՊԼՀ՝ «Երևանի Վ. Բրյուսովի անվան պետական լեզվահասարակագիտական համալսարան» հիմնադրամ
4. ՀՀ՝ Հայաստանի Հանրապետություն
5. ՄԿԾ՝ մասնագիտության կրթական ծրագիր
6. ՄՈԳ՝ միջին որակական գնահատական
7. ՄՈՒՀ՝ մասնագիտական ուսումնական հաստատություն
8. ՈԱ՝ որակի ապահովում
9. ՈԱԱԿ՝ «Մասնագիտական կրթության որակի ապահովման ազգային կենտրոն» հիմնադրամ
10. ՈԱԲ՝ Որակի ապահովման և բարեփոխումների կենտրոն
11. ՈԱՇ՝ որակավորումների ազգային շրջանակ
12. ՈՆԱ՝ որակի ներքին ապահովում
13. ՊԴ՝ պրոֆեսորադասախոսական
14. ՊԴԿ՝ պրոֆեսորադասախոսական կազմ
15. ՊԻԳԲ՝ պլանավորել-իրականացնել-գնահատել-բարելավել
16. ՊՈԱԿ՝ պետական ոչ առևտրային կազմակերպություն
17. ՌԾ՝ ռազմավարական ծրագիր
18. ՌԻԳԸ՝ ուսանողական գիտական ընկերություն
19. ՌԻԽ՝ ուսանողական խորհուրդ
20. ՌԻՕ՝ ուսումնաօժանդակ